

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Hakkı İnanç

2.BASIM

BOZUK

2013 Selçuk Baran
Öykü Ödülü

Hakkı İnanç

1984'te Ankara'da doğdu. Giresun Hamdi Bozbağ Anadolu Lisesi'nin ardından, Marmara Üniversitesi İşletme Bölümü'nü bitirdi. Bir süre reklamcılık eğitimi aldı. İlk yazıları *Yeni Aktüel* dergisinde ve *Radikal* gazetesinin bir dönemki eki *Radikal Genç*'te yayımlandı. Öyküleriyle *Varlık*, *Kitap-lık*, *Sözcükler*, *Dünyanın Öyküsü*, *Sarnıç Öykü*, *Çağdaş Yaşam* gibi dergilerde görüldü. 11. Uçan Süpürge Kadın Filmleri Festivali kapsamındaki Kısa Film Öyküsü Yarışması'nda on finalist arasında yer alarak, Festival'in konuğu oldu ve Işıl Özgentürk Senaryo Atölyesi'ne katıldı. Öyküsü senaryolaştırıldı. Selçuk Baran, Orhan Kemal, Yaşar Nabi Nayır, Adnan Yücel, Ümit Kaftancıoğlu, Tarık Dursun K. Mahmut Tunaboğlu başta olmak üzere, pek çok öykü yarışmasında ödüle layık görüldü. 2010 *altıKitap Öykü Seçkisi*'nde ve *Mücadele Öyküleri* kitabında birer öyküsüyle yer aldı.

Kırmızı Kedi Yayınevi: 207
Türk Edebiyatı: 43

Bozuk
Hakkı İnanç

© Hakkı İnanç, 2013
© Kırmızı Kedi, 2013

Yayın Yönetmeni: İlknur Özdemir

Son Okuma: Serra Tüzün
Kapak Resmi: Egon Schiele
Kapak Uygulama ve Grafik: Yeşim Ercan Aydın

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni alınmaksızın, hiçbir şekilde kopyalanamaz, elektronik veya mekanik yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Birinci Basım: Nisan 2013
İkinci Basım: Nisan 2013
ISBN: 978-605-4764-19-8
Kırmızı Kedi Sertifika No: 13252

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi A Blok
Haramidere-Avcılar İSTANBUL T: 0212 412 17 77
Pasifik Ofset Sertifika No: 12027

Kırmızı Kedi Yayınevi
kirmizikedi@kirmizikedikitap.com / www.kirmizikedikitap.com
www.facebook.com / kirmizikedikitap
Ömer Avni M. Emektar S. No: 18 Gümüşsuyu 34427 İSTANBUL
T: 0212 244 89 82 F: 0212 244 09 48

Hakkı İnanç

BOZUK

2013 Selçuk Baran Öykü Ödülü

ÖYKÜ

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM

Böyle	9
Baban Gelecek	16
Sevgili Azrail	26
Annem Gelecek	33

II. BÖLÜM

Bozuk	43
Allık	48
Ana	55
Öl	61
Ülfer Hanım	64
Yargılar Önden	69
Hayat Süpermarket	80
Büyüklerin İşi	85
Güvercinboynu	91
Çocuklar Balkonlardan El Salladılar	117

I. BÖLÜM

Böyle

Türkân teyzem, büyük oğlu Boğaç'ın Kayseri'de üzmedik kız bırakmayışını, yakınır gibi –nasıl dizginleyeceğim ben bu oğlanı, bizim bağ evini garsoniyere çevirmiş– ama aslında kurumlanarak –delikanlı adam, yapacak tabii– anlatmaya öylesine kaptırmıştı ki kendini, kırkıdayken doğurduğu Kürşat'ın, kısırın içinden seçtiği taze soğanları çatalın sırtına dizerek düzenlediği tabaklar arası TIR seferlerini görmüyordu bile. Çatalın, sevgili sehпасına bıraktığı her çizikte yüzü biraz daha kırışan zavallı annem, teyzemi küstürmemek için gıkını çıkaramıyordu. Olası bir dargınlık halinde eniştem sihirli elini üzerimizden çekebilir ve babamın marketi yıllar evvelki o kuytu mahalle bakkalına dönüşebilirdi yeniden. Bağıracağın suçluğu sardığı gibi bacaklarını sarmış varis çoraplarını kalın bileklerinin üzerine düşürdükten sonra inleyerek doğrulan hacı anneannem, yarım akıllı dayımın az deli karısı Mecbure yengemin Kürşat'ın elindeki çatalı almak için yaptığı hamleyi az evvelki inleyişini yalanlar bir çeviklikle savuruyordu. Yengem sinirlenince hep yaptığı gibi kendini örgü örmeye vermeden, önce Kürşat'a, sonra teyzeme ters birer bakış fırlatmaktan geri durmamıştı. Yirmi yedi yıl evvel sefere diye evden çıkan ve bir daha dönmeyen uzun yol kaptanı kocasını beklerken geçen salı ölüveren komşumuz Sadıka Hanım'ın yasını tuttuğu için daha bir saat önce televizyonu açmama izin vermeyen annem, şimdi

Kürşat'ın ilgisini çekecek bir çizgi film kanalı bulabilmek umu-
duyla kumandayı sakladığı gazeteliği eşeliyordu. Anneannem
Boğaç'a uygun gördüğü pembe yanaklı ve İmam Hatipli gelin
namzedini anlatırken teyzem, "Kızcağızın ailesinin durumu
iyi değil ama..." diye başlayan cümlelerin devamını beklemek-
sizin bize ta Kayserilerden getirdiği pek kıymetli armağanı ha-
tırlamıştı birden, her nedense. Kolunun altındaki kulplu timsa-
hın midesinden sucukları çıkardığında yüzünde beliren ifade,
yıllar evvel veli toplantısında matematik öğretmenimin övgü-
lerine mazhar olduğumda beni mükâfatlandırmak için aldığı
tek bir muzı ganyan bülteninin arasından çıkaran babamın
yüzündekini anıştırmıştı bana... Kangal kangal sucuğun yarısı
tam sekiz –dayım, yengem, dört çocuk, dedem ve anneannem-
midenin guruldadığı anneannelere, kalan yarısı da bizeydi.
Annem, babam ve ben, istihkakımızı peyderpey yiyecek, her
seferinde eniştemin kesesine Allah'tan bereket dileyecektik.
Hayır. Babam değil sucuk yemek, kokusuna bile dayanamazdı.
Bu yüzden onları markette satacaktı. Annem, gene birini sak-
layıp Sadıka Hanım'a –ah o ölmüştü, ama olsundu, kızı vardı-
verecekti. Teyzemin getirdiği sucuklar, tıpkı koluna sıraladığı
bilezikler gibi, her sene ama her sene artacaktı...

Yengem yaklaşık iki karış kadar olan hırkasını sökmeye baş-
lamıştı –senelerdir elinde bir çile beyaz yün; kirlenir, tarazlanır,
kopar; yengem yenisini alır, örür örür, bitirmeye yakın şöyle bir
bakar, sonra beğenmeyip söker. Annemse, Kürşat'ın TIR'ının
poğaçaların orada mola vermesine karşın kumandayı aramayı
sürdürüyordu. Teyzem "Sen deminden beri ne arıyorsun Allah
aşkına?" diye sorunca, anneannem gözlerini hüznle yaşlılık
lekelerini izlediği ellerinden koparıp anneme dikecek, yengem
boynunu kütürdetecek, Kürşat'ın minik boğazını yırtan adam
boyundaki geçirti bizi güldürecek ve annem televizyonun
düşmesine basmaktansa yarım saatlik kumandayı aramasını,

bunamaya başladığına yoracaktı.

İkinci ezanının okunduğunu duyan anneannem, kimi bulaşık, kimi çamaşır makinesi, çokluk elektrik süpürgesi, şimdiiyse baston olarak kullandığı yengemden, banyoya gitmek için yardım istedi. Onlar ağır aksak ilerlerlerken, annem teyzemle fısıldaşmaya ara verip, anneanneme seccadenin her zamanki yerde durduğunu söyledi. Kürşat çizgi film izlemekten çoktan sıkılmış, odanın içinde koşturup duruyordu. Bacaklarımı sırf o takılmasın diye koltuğa yapıştırmama rağmen, gelip onları bulması zaman almadı... Ne kadar yumuşak düştüğünü ve dizindeki minicik sıyrığı görmesem, dilindeki çığlık ve annesinin gözündeki öfke, beni bacaklı bir insan olarak doğmakla suç işlediğime inandırabilirdi. Yardımla yürüyebilen anneannem, banyodan koşarak yetmişti ve yazmasının ucuyla gözyaşını sildiği en gözde torununu düşürdüğüm için beni suçluyordu. (Ortalıkta görünmeyen –ve içimizde Kürşat’tan en çok gıcık kapan kişi olan– yengemin sırtını içerideki duvara yaslayıp küçük bir çocuk gibi oh oh çektiğineyse hiç şüphem yoktu.) Teyzem, neredeyse annemin eline tutuşturacağı bir bıçakla ondan bacaklarımı kesmesini isteyecekti. Annem bu denli üzereme gelinmesinden rahatsız, beni savunacak gibi olduysa da teyzemin “Bizi bu evde istemiyorsunuz, huzursuzluk verdik anlaşılan, hadi oğlum, gidiyoruz” blöfüne de kayıtsız kalamadı. Perdedeki küçük bir sigara yanığı gibi kimsenin gözüne batmadan kendi boşluğumla odanın bir köşesinde dururken, evin içini gösteren koca bir yırtık gibi hissetmeye başlamıştım kendimi birden. Kürşat, düşerken ayağından fırlayan terliklerini giyip yanıma sokuldu. Sarılıp barışacaktık, o küçücük bir çocuktu ne de olsa, bense koca adam... Oksitlenmiş bakır paraları andıran gözlerini gözlerime dikti önce, sonra dizime kurgulu bir tekme savurdu. Acıtmamıştı. Tepki vermedim. Hincından kıpkırmızı kesildi, bir tekme daha attı –bu seferki

doğaçlamaydı. Ve bir tekme daha... Birden durdu. Herkes bir bahişçinin iştahlı gözleriyle, bu küçük çocuğun beni nakavt edecek bir sonraki hamlesini bekliyordu. Ellerini mahalle karıları gibi beline dayadı, başını hafifçe öne aldı ve "Sen niye böylesin ya?" dedi, acıma, iğrenme ve aşağılama dolu bir ses tonuyla. Yerdeydim ve can çekişiyordum...

"On", 'cevap vermeliyim', "dokuz", "sekiz", 'ne demeliyim', "yedi", "altı", "beş", "dört", 'ben niye böyleyim', "üç", 'kim sayıyorsa biraz ağırdan alsın', "iki", 'üstüme çöken karabasanla cebelleşirken ne diyebilirim ki', "bir", "nakavt!", 'evet na-kavt!' Peki, ama niye 'böyle'yim? Ebem kafamı fazla sıktı belki beni doğurturken; zaten hep çukur bulmuşumdur kafatasımı. Belki annemin sütünden, belki de danaların bostana girişi ve bostancının onları kovuşundan ibaret şu acayip ninniden. Babamın bakkalındaki parlak kâğıtlı, pahalı çikolatalardan hiç yiyememişliğimden olabilir mi? Lisedeyken beni ne çok sevdiğini göstermek için dilini ağzıma sokan kumral kızın yüzünden belki, 23 Nisan'da ben ha gayret kendi yazdığım şiiri tüm okulun karşısında okumaya çabalarken ağzıma kaçan sersem sineğin suçu ya da. Mahallenin diğer çocukları onunla piç diye alay ettiklerinde Sadıka Hanım'ın güzel yüzlü kızı Derya'nın elini tuttuğumdan belki. Kazanabilmek adına yüzlerce rüyamı feda ettiğim üniversiteye henüz ilk adım atışında, oranın aslında bulunmak istediğim yer olmadığını anladığım halde yine de o okuldan mezun olduğum çünkü ne olmak istediğime bir türlü karar veremediğim; hayat bizi sürekli karar vermeye zorladığı ama sonunda kendi bildiğini dayattığı için böyleyim belki. Hayır, hayır!.. Böyleyim çünkü doymaz bir bebeğin annesinin memesini emdiği gibi morartana dek emmek istiyorum hayatı bazen ve bazen de morarana dek tutmak nefesimi... Bayram namazına gitmedim diye anneannem bana "Senden adam olmaz" dediği için böyleyim. Askerde emrime

verilen erlere söz geçiremediğim için böyleyim ben. Geceleri annemin ölümünü düşünüp ağladığım için böyleyim. İki yıldır işsiz olduğum, babam bile beni yanında çalıştırmak istemediği için böyleyim. Gökyüzünün niçin mavi olduğunu düşündüğüm için böyleyim. Pantolonlarımın paçalarını kıvrıdığım için böyleyim. Hızla geçip giden yılların ardından, küçük bir çocuğun elinden yola kaçırdığı plastik topuna baktığı gibi baktığım için böyleyim. Babamla oturup maç izlemek yerine, yatağıma kıvrılıp kitap okuduğum için böyleyim. Boğaç gibi, kızları üzmediğim için böyleyim. Koltuk altı kıllarımı kesmediğim için böyleyim. Allah'ım ben niye böyleyim? Birinden sıkıldığımda ona, annemin Sadıka Hanım'a uydurduğu "Ocakta yemeğim var, şekerim" gibi bir bahane uyduramadığım için böyleyim. Kendimi hayata karşı savunamadığım, kendimi hiç savunamadığım için böyleyim. Kendimi savunmam gerektiğinde hiç bilmediğim sokaklara koşup, bir başkası gibi yaparak herkesten ama en çok da kendimden kaçtığım için böyleyim...

Evden çıkarken kapıyı öyle bir çarptım ki anneannem zele zele oluyor sanıp salâvat getirdi. Öyle bir çarptım ki teyzem bu kez de korkudan ağlamaya başlayan Kürşat'ın damağını çekti. Öyle bir çarptım ki yengem iyice delirip teyzemin getirdiği sucukları boynuna astı. Öyle bir çarptım ki, annem geri dönmeceğimi sandı. Öyle bir çarptım ki sokaktaki kediler çöp tenekelere saklandı, kargalar ırak mahallelerin elektrik tellerine göçtü, yağmur yağmaktan caydı.

Telaşlı halimi görünce marketinden fırlayıp arkamdan ünleyen babama aldırmadan koştum... Yeni bir sokak bulmalıydım kendime. Hayatımın herhangi bir evresinde, önünden bile geçmediğim bir sokak. Ancak, ilkin aktara gidip daha evvel burnuma değmemiş bir baharatı avucuma yaymalıydım ki, bu yeni sokaktaki sözgelimi bir gül ağacının, çöp tenekesinin yanına

düşmüş çürük bir karpuz kabuğunun yahut yanımdan geçecek sivri topuklu bir kadının kokusu bana bildiğim, geçtiğim o eski sokakları, geride bıraktığımı sandığım dertleri hatırlatmasın. Hiçbir sokağın fotoğrafı bir diğersinin aynı olamaz, müziği de... Aynı mimarın tasarladığı, tüm detayları özdeş iki bina bile birbirinden ayrılabilir. Birinin balkonundaki kırmızı saksı yoktur öbüründe, martılar aynı yerine sıçmamıştır çatısının... Peki, bir çocuğun sesinin başka sokaktaki herhangi bir çocuğunun tıpkısı olması mümkün müdür, bir batında uyuyup, aynı aşı ve köteği yemedikçe? Cıvıldaayan kuşlar, gıcırdayan bahçe kapıları, aksıran egzoz boruları... her sokakta başka bir şarkının ögesidir. Oysa koku öyle midir koku! Bok her yerde bok kokar, gül her yerde gül, ceketteki naftalin, kadehteki anason, sıcak ekmek, çürük yumurta, aç adam ağzı, kedi leşi... Ve birbirlerine karışmaya çalışsalar dahi hep biri baskın çıkar. Tek istisnası vardır bunun: Aktarlar... Her aktar, aynı beyaz kokuya sahiptir. Renkli ışıkların birleşip beyaza kavuşması gibi, kokuların kendilerinden geçmesiyle acı bir beyaz çıkar ortaya. Alıp da burnunuza sokmadığınız müddetçe ne nane nane nedir artık, ne de melisa melisa...

Dükkâna girdiğimde o ölümlü beyazı ciğerlerime çektikten sonra "Hasan Dayı!" diye seslendim onu içeride bulacağımdan emin bir edayla. Fakat görünürde kimseler yoktu. Oysa acilen sıradaki otu alıp, kafamı parçalamak üzere olan şu sorudan –ben niye böyleyim?– beni kurtaracak yeni kimliğime doğru koşmayı sürdürmeliydim. Belki bir katile dönüşecektim bugün ya da bir polise, dilenciye, değnekçiye, köfteciye... Pembe flamingoları korumak için soyunacaktım meydanlarda, ktır ktır kesecektim kedileri, avazım çıktığıncaya bağırıacaktım "Buzz gibi limonataaa", secdedeki adamın cüzdanını çaldığım anlaşılmasın diye üç kez öpüp alınma götürecektim yerdeki ekmeği... Kendim olmayacaktım ya, böyle olmayacaktım ya! Birden, orada olduğunu daha önce fark etmediğim bir bel doğruldu

tezgâhın arkasından. “Buyur hemşerim” dedi Hasan Dayı’ya hiç benzemeyen ince bıyıklı, seyrek saçlı, zayıftan bir adam. “Hasan Dayı yok mu?” diye sordum hızlıca ve sanki Hasan Dayı bir fareymiş de dükkânın kıyısına köşesine saklanmış gibi gözümle etrafı tarayarak. “Ne yapacaksın?” diye sordu bir si-vil polis gibi şüpheyle süzerek beni. “Nerede?” diye yineledim sorumu. “İşi var bugün, ben bakıyorum yerine. Bir durum mu var?” Polis değil, olsa olsa mahallenin külhanbeyi olabilirdi o horozlu sesle... Ama onun kim olduğunu bulmakla kaybedecek vaktim yoktu benim. Derhal sadede geldim: “Güzel kokulu bir ot lazım bana!” Alaylı gülümsedi. Çarpık parmaklı eliyle buyur, der gibi yapıp rafları gösterdi. Kafama bir ağaçkakan peyda olmuştu şimdi de ve gagasını her vuruşunda “Böylesin, böylesin, böylesin...” diye sesler çıkıyordu. “Bana daha önce hiç koklamadığım bir çeşit lazım” diye ekledim. “Ne yapacaksın?” diye sorarken, bu kez yüzüme bile bakmıyor ve tırnağıyla tezgâhın camındaki lekeyi kazıyordu. “Böylesin, böylesin, böylesin...”, ‘Neden böyleyim, neden?’, “Böylesin, böylesin, böylesin...” Sabrım tükenmişti. Tezgâhın kenarında ağzı açık bir poşetin içinde duran kırmızı şeyi zararsız bir ot olmasını umarak avuçladığım gibi burnuma götürdüm. Tekinsiz ve sert bir kokuydu fakat yeniydi. “Ne yapıyorsun ulan sen?” deyip iteledi beni adam, “Nerede kafadan kontak var beni bulur zaten.” Avucumu burnumdan ayırmıyordum. Ot –evet bir ottu fakat zararsız mıydı?– o kadar baskın kokuyordu ki, başka biri olmak için yeni bir sokak aramama gerek kalmadığını hissettirdi. Kafamdaki ağaçkakanın uçup gidişiyle eşzamanlı olarak yeni kişiliğim içime dolmaya başlamıştı. Bir süreliğine de olsa hiçbir lafın altında kalmayacak kadar güçlüydüm artık. Gözlerimi yaşlı bir kâhininkiler gibi kıstım. “Öleceksin” dedim adama, “iki, bilemedin üç gün sonra.”

Baban Gelecek

“Hiiii! ‘Piç’ mi dediler? Ağlama güzel kızım benim, ben o dil-
lerini koparmaz mıyım şimdi! Asıl o anaları olacak Şükran’ın...
hep anaları sokuyor bunları akıllarına, ben bilmiyorum sanki,
ah o şıfıntı anaları! Kendi ayıplarını örtmek için nasıl da iftira
ediyor, namussuuuz!”

“Bak bu madalyonun içine babanın resmini koydum. Hiç
çıkarma boynundan. Bir daha sana ‘Piç’ diyecek olurlarsa
‘Benim babam işte bu adam’ deyip göstereceksin. ‘Gözlerim
nasıl da ona çekmiş, bakın’ diyeceksin. Ağlamıyorum ben kı-
zım, ağlamıyorum. Sen de ağlamayacaksın. ‘Babam sefere gitti,
gelecek’ diyeceksin. Anladın mı? ‘Babam gelecek’ diyeceksin.
‘Benim babam kocaman gemilere kaptanlık ediyor’ diyecek-
sin. ‘O bizi bırakmadı’ diyeceksin. Git ellerini yıka şimdi; sof-
raya oturacağız. Hatice teyzen sucuk getirmiş gene, yumurtalı
mı yapayım?”

“Olmaz dedim, üzüyorsun beni ama! Durumumuz olsa,
ben istemez miyim almak... Baban gelirken getirir belki... En
güzelinden getirir. Selesi de olur tabii, pembe zili bile olur.
Azıcık sabredeceksin, hele baban bir gelsin...”

“Ben karşıya uğrayıp geleceğim hemen. Mehmetceğiz çok
fena grip olmuş. Sen evde dur, şimdi sana da geçer filan! Bana
bak, diğişlerime dokunayım deme! Yarına yetiştirmem lazım;
sakın! Uslu uslu bebeklerinle oyna, akıllı kızım benim. Kapıyı

da kimseye açma! Geliyorum şimdi zaten.”

“Ne yaptın sen! Niye kestir bunları? İki dakika yalnız bırakamayacak mıyım ben seni! Oyuncak bebek üşür mü hiç! Vardı onun elbisesi, niye çıkardın? Acımıyor musun annene, hain misin sen? Ne diyeceğim ben Nebiye Hanım sabah gelip de eteğini sorduğunda? Zırlama, git! Gözüm görmesin seni!”

“Derya? Derya? Küstün mü bana? Evlat annesine küser miymiş hiç... Uyuyor musun, bir kaşık yemek yeseydin bari. Bak makarna haşladım sana, köfte de var... Peki, peki... Ah kızım benim, mis kokulum...”

“Gülümse de önlüğünle resmini çekeyim! Aç ağzını, aç! Görünsün dişlerin, ne olacak canım bir tanesi noksansa! Yakanı kırıştıracaksın, indir elini! Hah, gülümse öyle, kocaman gülümse!”

“Arayamayız, nasıl arayalım babanı! Şu kuşların konduğu teller var ya... Telefon telleri. Sesimizi onlar taşır. Denize uzananını gördün mü hiç? Sen kuşlara söyle diyeceğini. Kuşların kanatları her yere yetişir kızım, her yere...”

“Getir bakayım, ne demişler. Patron kâğıtlarının orada kalem olacaktı, ver de imzalayayım. Kızım, babam evde yok, diyemedin mi arkadaşına? Senin velin benim hem, bir şeycik olmaz. Ver şu kalemi! Bak şimdi! Gelecek tabii baban, niye gelmesin... Ağlama hemen. Tamam, çekmeceye koyalım; madem ille ona imzalatacaksın...”

“İyi ki doğdun Deryaaa, iyi ki doğdun Deryaaa! Somurtmasana kızım, senin doğum günün bugün. Baban bir sonrakine yetişir artık. Bir sürü doğum günün olacak daha, Allah’ım ömrünü uzun etsin inşallah.”

“Ah Haticeciğim, evvelsi gün de okul çantasına elbiselerini tikiştirip takmış sırtına, ben babamın yanına gideceğim, diye tutturdu. Ne bitmez çilem varmış... Sen olmasaydın derdimi kime dökecektim ben, canım komşum, kardeşim... İçeri gel

de çocuklar okuldan dönene kadar halleşelim, çay demlemiştim hem, limonlu kekim de var... Yemeğin pişince bekliyorum ama... Canım, ütüyü de akşam yaparsın... Aa aaa, kızımım? Çık bakayım, saklanma! Mehmet de gelmiş Hatice. Niye erken geldiniz siz? Vay başıma gelenler, okuldan mı kaçtınız yoksa? Aşıdan korkulur muymuş hiç, üstüme iyilik sağlık!"

"Bu Victor babanı andırıyor, onun yağızı. Ashley cadısıyla kııştırmasa bir de, gül gibi karısı dururken... Ödevin bitti mi senin?"

"Bak sana bir sürprizim var: Baban mektup yollamış! Sen okumayı söktün diye... Nereden mi duymuş? Kuşlar... Kuşlar söylemiştir! Bundan böyle hep yazacaktım sana. 'İşin' yazmıyor orada, güzel oku. 'Anneni benim için öp' yazıyor. Öp bakayım anneyi! Sen de ona yazarsın... Bisiklet de istersin, olur. Öpmeyecek misin beni?"

"Derya, uyan uyan! Kapının önünde ne var bak bir bakalım! Baban yollamış ya, sevdin mi? Annesine söyledim ben, Mehmet öğretecek sana sürmeyi. Babası öğretmiştir, kimden öğrenecek başka. Canım, sen de başka şeyler öğrenirsin babandan, senin baban onunki gibi bakkal parçası değil ki, koskoca kaptan! Gelsin, gemi sürmeyi bile gösterir sana! Ayy, pişman etme beni ne olursun! O gelene kadar bekler mi canım bisiklet, çürür vallahi!"

"A aa aaa, stres bileziği mi aldın sen bana! Kızım o kadar parayı nereden buldun? Aşk olsun, ben simit gazoz alasın diye harçlık veriyorum sana, aç açına mı gezdin okulda bunca vakit. Gel öpeyim, bir daha öpeyim. Teşekkür ederim canımın içi benim. Bir dahaki Anneler Günü'nde öpücük yeter bana, sen paranı kendine harca."

"Ağlama kızım, sen korkmayasın diye vurdum ben! Rahmetli anneanneciğin de bana vurduydu. Korkma çocuğum, korkma! Olacak bu, artık her ay olacak. Olmazsa korkacaksın

asıl... Benim minik kızım büyümüş demek. Sen karnım ağrıyor, deyince taşa oturup üşüttün sandıydım, bu kadar erken şey olacağını bilemedim ben... Çıkar onları, çıkar! Al bu pamukları orana orana yerleştir, şu bezi de çamaşırına sar. Daha dün gibi seni kucağıma verdikleri gün..."

"Mehmet takdirname getirmiş gene, nasıl şişiniyordu Hatice teyzen! Eee, hakkı tabii. Ben de öyle başım önde içtim kahvem... Ne yapayım ben seni? Hı? Döveyim mi, odana mı kapatayım, ne yapayım, sen söyle! Güzel güzel okuyordun, ne oldu sonradan sana bilmiyorum ki ben! Görüyorsun nasıl didiniyorum sırf sen adam olasın diye. Kafan çalışmasa, amenna, okuyamıyor bu çocuk diyeceğim. Ama zehir gibisin maşallah kızım. Bir daha beni bu kadar üzmeyeceğine söz ver!"

"Denizleriii aş da gel, kurbaanın olaam, denizleriii aş da gel kurbaanın olaam... Derya, kız nasıldı bunun gerisi? Dilime doladın benim de, Allah iyiliğini versin! Denizleriii..."

"Bak kızım, ben sana güveniyorum ama gene de annelik vazifem, söylemem lazım. Kanınız kaynıyor şimdi sizin, ben de genç oldum, bilmem mi! Olur ha gönlün birine kayar, sakın saklama benden; kendi başına iş yapma! Erkek milletine güven olmaz, çeliverirler aklını. Dokunmak isterler, öpmek isterler... Aman aman! Adın çıkar vallahi! İstikbalini düşünüyorsan derslerine eğil; yoksa koca bulup evlenmek çok kolay! Vakti gelince her şeyi yaşarsın elbet. Fakat usulüyle, adabıyla olmalı... Evvela tahsil!"

"Ne demek o, ne demek? Kandırıyor muyum yani seni? O dilini koparıveririm ha! Ben teyze kızıma mektup yazıyordum bir kere, o da Derya, biliyorsun! Bak nasıl da hesap verdiriyor annesine! Babana söylemezsem; kızın bana inanmadı, diyeceğim, görürsün sen."

"Okulda hiç arkadaşın yokmuş, öğretmenlerini de yanaştır-mıyormuşsun kendine. Korkutuyorsun beni. Yalnızlık Allah'a

mahsus kızım. Bir başına olur muymuş öyle! Mehmet'le de görüşmez oldunuz. Erkek milletine dikkat et dediysem, Mehmet kardeşin sayılır senin. Azıcık hoşbeş edin. Onun da alacağı olsun, fen lisesini kazanalı burnu kalktı besbelli!”

“Dikkat etsene kızım, babanın hediyesi o vazo! Sehpanın üzerinde kırılacak, anlaşıldı. Masada mı dursa?”

“Ayy, fena oluyorum ben! Canıma kastın mı var senin! Duymamış olayım! Okulu bırakıp da ne yapacaksın? Bana bak, cibilliyetsizin biri kanına mı girdi yoksa? Niye öyleyse kızım, niye? Görmüyor musun benim halimi? Sen bir başına karar verecek kadar büyüdün mü hem? Sus, edepsizlik etme! Ben ne hayaller kuruyorum senin için, şu söylediğine bak! Tansiyonumu fırlattın vallahi, inme iniverecek şimdi! Bir daha açılmayacak bu mevzu, duydun mu beni! Sütümü helal etmem sana, haberin olsun. Baban öğrenirse bacaklarını kırar vallahi! Sus, sus! Sen gemi azıya aldın artık iyice! Canımı sıkma benim daha fazla! Gelmeyecekmişmiş... Gelince görürsün!”

“Elinin ucuyla yapma şunu kızım! Pervazlar kapkara duruyor, sözde cam sildi bizim kız. Zor geldi ev işi, değil mi? Okulu bırakmadan önce düşünecektin bunları. Karar verdim, bundan böyle dikiş de göstereceğim sana. Eğme ağzını gözünü, eğme! Bir altın bileziğin olsun en azından. Bana da faydan dokunur hem. Başını duvarlara çok vuracaksın daha ama iş işten geçmiş olacak. Gel dön okuluna, bir senecik kayıptan hiçbir şey olmaz, hadi güzel yavrum, dinle anneni. Mehmet mühendis okulunu kazanmış bak, sen de kazanırsın, niye kazanmayasın! İste yeter ki!”

“Derya, göğüslerim mi sarkmış benim? Çok sarkmış baksana, ya baban beğenmezse beni? Kuruntu mu sahi? Sarkmamış mı? Bir gün sarkacak ama...”

“Öyle kol kadar sarılır mı hiç! Harcını çok koymayacaksın. Bak ben nasıl yapıyorum incecik, sonra anası hiçbir şey göstermemiş bu kıza; diyecikleri”

“Kızım evden çık biraz, gez dolaş, gençsin sen! Şükran şıfıntısının altındaki boş eve birileri taşınmış sonunda, bunlar da durmaz giderler ya, sen yaşlarda üniversiteli kızları var. Markette rastlaştık, pek vakarlı bir kızcağıza benziyor. Senden bahsettim, tanışmak istedi. Arkadaş olursunuz belki. ‘Üniversiteli kız ne yapsın beni’ diyorsun içinden, biliyorum. Deme kızım. Hakir görme kendini. Ah ben söyleyince kızıyor sun ama... Keşke, keşke bırakmayaydın!”

“Mehmet’in mezuniyeti varmış yarın. Hatice teyzen çağırdı, ‘Gelemeyiz biz, gücenme; elimizde çok iş var’ dedim. Stadyumda yapılacaktı. Akşam da baloları olacakmış gençlerin kendi aralarında. Okuldan bir kızla gidiyormuş Mehmet. Hatice hemen girmiş kaynana havalara, bir gör. Ah, ah! Mezuniyetinde sıklamen bir tuvalet dikecektim sana, eteği fırfırlı böyle yerlere kadar, öğretmen çıkacaktın, hemşirelik de yakıştırdı ya... Rabbim gelinliğini nasip etsin bari, ne yapalım.”

“Şunun bol teyelini de sen alıver kızım, ne olur, hiç mecalim yok! Bir sırtım ağrıyor, bir sırtım ağrıyor! Aspirin yutup kıvrılayım şuracığa, geçer belki.”

“Biçki dikişe gidiyordum, o ara görmüş beni. Günlerce takip etmiş, haberim yok! Benden evvel gitmiş annemlerle konuşmuş. Salih ağabeyim hayattaydı o zaman, Allah nur içinde yatırsın, kovmuş bunu evden. Ama allem edip kallem edip annemin aklına girmiş baban, ‘Sefere çıkacağım, iki ay yokum, gitmeden kızınızın parmağına yüzüğü takmak istiyorum’ demiş. Annem de ağabeyimi razı etmiş ama... Pek sinirliydi ağabeyim. Geldi bana sordu böyle böyle biriyle konuşuyormuşsun diye. Yemin ediyorum tanımıyorum diye; yok, inanmıyor. ‘Madem gezdin o kadar, evleneceksin’ diyor. Ne ağladım ne ağladım! Neyse sonra bir akşam amcasıyla geldi baban, iki dirhem bir çekirdek, elinde çiçek, çikolata... Boncuk boncuk bakıyor bana. **Vuruldu**m, daha ilk görüşte. Ömrümde öyle

yakışıklısını görmedim ki ben. Boynunda resmi var ya, o hiçbir şey. Boyu posu belli değil orada. Sesi de kadife gibidir, o konuşsun, sen başını göğsüne yasla, uyu. Elleri böyle iri iri, taşı sıkça suyunu çıkarır. Yosun kokar sefer dönüşü saçları, bir tutamı daima alnına dökülür. Gelsin de... Bir de dağ gibi adam kedi gibi sessiz yürür. Ayağı işitilmez hiç. Kaç kez yüreğimi ağzıma getirdi benim, bir bilsen. Bir sabah erkenden çıkmış bu, kıymalı pide yaptırmaya gitmiş. Benim haberim yok. Kalktım, banyonun kapısı kapalı, su şarjı geliyor, babanı içerde sandım. Kahvaltıyı hazırlamaya koyuldum ama nasıl çişim var, sana beş aylık gebeyim bir de, patladı patlayacak mesanem. Sonra bir koku geldi burnuma. Yok, işemedim, dur bir dinle! Pide kokusu ama aşeriyorum sanıyorum ben. Baban gelmiş meğer. Duymadığımı anlayınca pideleri elinden bırakıp sessiz sedasız sokulmuş bana. Gürpedek sarılmasın mı arkamdan! Hii! Şarr diye koyuverdim o zaman işte! Ben ağlıyorum, o gülüyor... Gebe kadına yapılacak şaka mı bu! Bir gün de... Hah, geldi elektrik, çok şükür! Ay, eskiden nasıl oturlarmış karanlıkta! Aç televizyonu, aç, dizi kaçacak!"

"Ayy, Deryaaa! Şekerliğin ağzını açık bırakmışsın gene, karınca üşüşmüş içine hep. Ne bileyim bakmadan attım çaya, haşlandı günahsızlar. Kaç gündür şekersiz içmeye başlayacağım sözde, işaret bu, vallahi işaret! Ne zararlıymış şeker, başka bir doktor daha söyledi bugün televizyonda, kanseri tetikliyor-muş, Allah saklasın."

"Fırtına varmış denizlerde, bu gece de uyku haram bana artık. Hayırlısıyla bir gelseydi baban!"

"Zengin göstereyim diye bol bol alıyor kumaşı. Bunun bir entarisi on yetimi giydirir vallahi! Gülme kız, yalan mı? Zor dayanıyorum sırtımın ağrısına, kaç gündür aynı iş elimde. Hayır, yani, kumaşa gelince parası var, biz emeğimizin karşılığını alamıyoruz bir türlü. Don bile dikmem bu kadına daha, bu son!

Akşama da yemeğimiz yok ha, kahvaltı mı yapsak?”

“Onu bana ver de şu patatesi sen taşı Derya, kollarım koptu! İyi düşündün paspası, kapının tozu toprağı içerdeydi hep. Üstünde ne yazıyor bunun?”

“Askerliği biteli bir sene oldu, değil mi? Görüyor musun bak, iş bulamadı hâlâ oğlan, akşama kadar yatıyormuş evde. Babası da istemiyormuş bunu dükkânda. Tabii, oğlu yanında olursa nasıl kıracak cevizleri! Dedikodu değil kızım, hakikat! Bacanağının sayesinde kış kadar bakkalı koca markete çevirdi, şimdi kendini patrondan sayıp karısını beğenmiyor. Atların peşine ev gidiyordu az kalsın ellerinden, ev! Karım beni kapıya koymadı, diye şükredeceğine... Gözümle gördüm geçende, Şükran var ya Şükran, marketin deposundan çıktı, peşinden de bizimkisi. Güpegündüz ayol, Hatice Kayseri’ye gittiği ya hani sünnete, o aralık. Beni görünce rengi attı Hasan Bey’in. Neymiş, Şükran Hanımefendi’nin istediği marka deterjanı arıyorlarmış birlikte. Ben de kandım! Günahları boyunlarına. Söylemiyorsam, üzülür diye söylemiyorum Hatice’ye. Zavallı... Duyuyordur ondan bundan ama konduramıyordur işte. Kaç senelik beyi, gözüyle görmedikten sonra... Aman sen de konuşurmuyorsun insanı. İyi, iyi, sustum.”

“Demeyecektim sana ya, hadi neyse... Dün sen tuhafiyeye gittiğinde Hatice teyzen uğradı. Mehmet’in hali hal değilmiş. Vurup kapıyı çıkıyormuş şimdi de, gece yarıları dönüyormuş eve. Nereye gittiği, ne yaptığı meçhul! Evlendirmeye niyetliler, belki düzelir diyorlar. Hatice ağzımı yokladı, senin için... ‘Onlar kardeş sayılırlar, olmaz öyle şey’ diye kestirdim tabii. Bana bak, senin gönlün yok, değil mi? Oh, aman iyi, iyi! Ferahladım şimdi. Hem ona mı kaldın sen! Mehmet iyidir, bir saygısızlığını görmedim bu vakte kadar, tamam. E ama boş gezenin boş kalfası, hafif de pısrık bir çocuk şimdi, doğruya doğru. Yoksa mühendis adam iş bulamaz olur muydu? Rabbim herkese

hayırlısını versin. Evlat işte... Bak ilmek kaçırmışsın, sök sök!"

"Uyumadıysan şu sırtıma bir merhem sürüver kızım, duramıyorum ağrıdan. İçtim ağrı kesici, üç tane içtim bugün, bana mısın demedi! Boş ver doktoru şimdi, fuzuli masraf, geçer geçer... Ayy, yoksa menopoza mı giriyorum daha bu yaşta?"

"Yoğurt da ye kızım, benim gibi olursun sonra. Kemiklere çok faydalıymış. Al, al, bir kaşık daha koy! Ben de yiyorum bol bol ama bir saatten sonra fayda etmiyor demek ki. Baban da pilavı katiyen yoğurtsuz yemez..."

"Bekle, bekle, bekle! Bu hastaneler sağlam adamı da hasta eder vallahi! Haftaya dediler sonuçları değil mi? Offf! Ben Hatice teyzene bir fal baktırayım en iyisi."

"Bu da gelecekmiş başıma... Ne ilgisi var babanla canım! Çayı kahveyi şekerli içmekten oldu, biliyorum ben... Karıncaları dinleyeydim!.."

"Ne konuşuyordunuz Hatice'yle fısır fısır? Göğsümün tümünden alındığını söylemedin, değil mi? Rahatsızlığımı fırsat bilip işliyor mu yoksa seni oğluyla evlenesin diye? Benim doktor var ya, canım o kartalozu demiyorum, esmer olan yok mu, ne beyefendi çocuk... Sana da gülümsüyor sık sık. Böyle pıraçal gelme ama bir daha, makyaj yapmıyorsun hadi, saçına bir fön tut en azından. İki lokma laf ettim, dilim damağım kurudu bak gene..."

"İlk zaman anlamadıydım pek bir şey. Şimdi sargısı çözülmünce... Artık kadın değilmişim gibi geliyor. Silikon yapıyorlarmış ama... Gerçeğinin yerini tutar mı hiç! Ya anlarsa baban?"

"Sende bir şey çıkmadı ya, şükürler olsun! Gene banyodan sonra elle muayeneni yap kızım, ihmal etme! İrsî olabilirmiş bu illet!"

"Size bir gelen var' dedi Hatice. Babanı tarif etti, inanmadım baktım, vallahi o! Bir de kocaman ay doğmuş fincanın dibinde. Sıkıntıyı tez zamanda atıyormuşum ister misin sonuç-

larım temiz çıksın bu sefer!”

“Peruğum! Peruğumu ne yaptın? Sakladın mı yoksa? Baban böyle görmesin beni, getir çabuk!”

“Sustur şu martıları Derya! Kafamın içinde bağıyorlar sanki!”

“Sıkıldım televizyon izlemekten, gürültü geliyor artık bana. Ne okuyorsun sen? Sesli oku da dinleyeyim bari. Benim genç kızlık zamanımda beyaz diziler olurdu. Bir okur, beş hayal kurardık. Hey gidi günler!”

“Götür bunları! Hiçbir şey istemiyor canım. Yesem de öleceğim, yemesem de! ‘İyisin’ deme daha bana! Değilim, kandırıyorsun!”

“Baban gelince buzluaktaki kıymayı çözdürüver iki dakika, kavurup da koyduydum. Kıymalı yumurtaya bayılır o. Tarif defterimi çatalların altındaki çekmeceye koydum, el bezlerinin oraya. Canı başka bir şey çekerse, özlemiştir benim yemeklerimi, özlemez mi, bakıp bakıp pişirirsin! Beni sorduğunda ‘Öldü’ deme e mi? ‘Gelecek’ de, ‘annem gelecek’ de.”

Sevgili Azrail

"Ne dersem yaz kızım: 'Sevgili Azrail, yok öyle olmaz askerlik arkadaşı gibi, Hazreti Azrail Aleyhisselam, evet güzel, başıma geleni bilerseniz, gerçi zaten biliyorsunuzdur. Belki yukarıda işler karışmıştır, olur da bilmiyorsanız diye, her şey geçen akşam Hasan abiden gelen telefonla başladı...' "

"Yavaş baba ya, yetişemiyorum!"

"Ver bakayım, ne yazdın! Seni okutan hocanın ben ta!.. Lan kızım ben sana her dediğimi yaz mı dedim!"

"Evet!"

"Yürü git abini çağır bana! Anası kılık kı sen!"

"Ne olmuş anasına?"

"Yahu kadın, ölüyorum diyorum, seninle mi uğraşacağım! İşkembe pişti mi?"

"Haşlanıyor daha."

"Oğlan nerede kaldı?"

"Geldim baba!"

"Aslanım benim. Gel de şu mektubumu yaz! Benim yazım bir halta benzese, hiçbirinize minnet etmeyeceğim ya... Bacına yazdırayım dedim, içine etmiş! Sen başka kâğıt al şuradan. Boşluk bırak başında biraz, hah, kızın yazdığını temize çekersin sonra."

"Tamam, baba."

"Bacın gibi ağızından her çıkanı yazma ha!"

"Ben onun gibi gerzek miyim baba!"

"Değilsin, aslanım benim!"

"Mustafa!!! Niye ağlattınız kardeşini?"

"Lahavle! Kadın, git çorbanı yap sen! Yalnız bırak bizi oğlumla."

"Allah belanı versin Lütfü!"

"Söyle, söyle! İki günlük ömrüm kalmış, onu da sen ye ilene ilene!"

"Kafayı yedin sen artık, iyiden iyiye yedin yani!"

"Hâlâ burada mısın? Çorba taşacak şimdi!"

"Bana mı öğretiyorsun, kısık altı, taşmaz!"

"Bir rahat ver de yazalım şunu, Allah aşkına!"

"Çarpılacaksın, çarpılacak! Çocuklarımı alet etme bari!"

"Bir şey olmaz!"

"Sen duanı et, gerisini Allah'a bırak! Mektup yazmak da neymiş, görülmüş şey değil!"

"Bak ses geliyor mutfaktan, taştı gördün mü, püfff, gaz da koktu pis pis, kökümüzü kurutmaya niyetin var senin, anlaşıldı!"

"Bir şey koktuğu yok! Aman be, ne yaparsan yap! Gel kızım, sen bana yardım et mutfakta. Bana bak Lütfü, oğlanı oyalama; deneme sınavı var yarın!"

"He, he, oldu! Ölüyorum burada, deneme sınavı derdinde karı! Nerede kalmıştım, kafa bırakmıyorsunuz ki adamda! Baksana şu kâğıda oğlum!"

"Her şey geçen akşam Hasan abiden gelen telefonla başladı..."

"Hah, yaz bakalım: 'Hasan abi, bizim hanımın amcaoğludur. Yenge hanımın kalbi sancıyormuş, doktora gideceklerdi. Çok emekleri vardır karı koca üstümüzde, beni odacı olarak Nüfus'a sokana kadar kaç kişiden ricacı oldular, Allah razı olsun. Kırk yılın başı bir işleri düşmüş, yıllık izne çıktığını da biliyorlar şimdi, geri çevirmek

olmazdı, bir günlük durayım dedim dükkânlarında. Demez olaydım! Sabah erkendi, gittim. Bir çay içimlik lafladık, çıktı Hasan abi. Pek uğrayan olmadı öğleden sonraya kadar, yüz gram bergamot kurusu, elli gram sinameki, bir küçük şişe ceviz yağı sattım tombul karının tekine. Arada tavuk şiş söyledim, ayran getirmeyi unutmuş çocuk, kuru kuru yırttı boğazımı, içerinin kokusundan genzimin yandığı yetmezmiş gibi. İki gibiydi ayna kafa bir herif geldi, elinde bavul, gemi kaptanı mıymış ne, tipini görsen güverteye fırça bile demezsin, yirmi küsur yıldır uğramıyormuş buralara, karadayken yolunu bulamazmış hiç, sokakların ismi cismi de değişince... Hasan abi dediği müşteri den çok adres soran olur diye. Baktım alıcı değil, bilmiyorum dedim yolladım, bıraksam maval okuyacak daha, boş versene! Sonra sıkıldım otur otur, boş oturanı Allah sevmezmiş, Fotomaç'tı, bulmacaydı bir şeyler arandım. Yok. Nuh Nebi'den kalma bir televizyonu vardı Hasan abinin, o da cartayı çekmiş, iyi mi! Allahtan pırpır sağladı, yoksa çekilecek dert değildi o sıcakta... Bir iki bademle kuru kayısı atıştırdım. Gelen geçene bakındım. Saat üç bile olmamış hâlâ... Açtım tezgâhın altını temizlemeye giriştim ben de. En alt taraf nasıl bar bağlamış! İçindekileri tezgâhın üstüne çıkardım hemen, kıyı köşe cilaladım bir güzel rafı. Bizim dairedeki müdür görse, gözleri yaşarır! Çıkardıklarını yerlerine diziyordum ki biri seslendi. Otuzunda var yok, saç sakal düğümlenmiş, gözler desen seksek oynuyor, Hasan abiyi sordu. Ne yapacaksın, dedim. Gene soruyor. Kıldım ben tabii, ille de Hasan abiyi sorunca; sağlam pabuca benzemiyordu ki uğursuz! Neyse, söyledim gelmeyeceğini, ufaktan da dayılandım. Adamcağızdan haraç falan mı alıyorlar diye düşündüm. Sonra ot istedi bu, güzel kokacakmış. Bak şimdi! Ot! Gülkurusu, de; kekik, de; nane, de; ne bileyim ben, ot nedir? Hasan abiyi bilmesem tezgâh altından esrar okutuyor buna diyeceğim. Hiç oralı olmadım, her haltın üstünde ismi yazıyor nasıl olsa, işaret ettim elimle kendi arasın bulsun diye. Bakmıyormuş gibi yapıyorum buna ama gözüm üstünde. Sustalrı gelip boğazıma dayanamayacağını nereden bileyim!

Önceden koklamadığı bir şey istiyormuş, öyle diyor bana. Deli midir, nedir! Homurdanıp duruyor zaten... İyice emin oldum, bir punduna getirip atlayacak üstüme! Bir elimle sert bir şeyler arıyorum çıkartmadan, ne yapacağımı kestirmeye çalışıyorum bir yandan. Hasan abi de yani bir çakı olsun zulalamamış tezgâhın altına, neyine güveniyorsa! Yumruğu hazırladım ben, yanaşırsa alaşağı edeceğim bunu! Askerliği komando yapmışım, dağlarda çakallarla yatmışım, bundan mı korkacağım! Gene ihtiyatı elden bırakmadım tabii, tabureyi kestirdim gözüme, olmadı çalacağım kafasına. Birden atılmasın mı bu: tazı mübarek! Daha ben kolum demeden tezgâhta unuttuğum poşeti avuçladı! İttim ben de, Allahın delisi, günahdır, vurmaya dedim! Aldığının ne olduğunu da bilemedim, üstünde yazmıyordu. Sonra bir laf ettim, yalan demeyeyim, aklımda yok şimdi. Küfretmedim ha, aman yanlış anlaşılmasın Azrail Hazretleri, vallahi billahi küfretmedim! Küfretsem, kovalasam bunu, başıma bunlar gelmezdi belki. Durdu dükkânın ortasında, gitme de gitmiyor. Nasıl içine çekiyordu avucundakini, baliciler çeker ya! Sonra gözünün akı kayboldu sanki, kötü kötü baktı uğursuz. Üç harfli falan girdi sandım içine, ne dua biliyorsam okudum! İki bilemedin üç gün sonra öleceksin, demez mi münecim gibi! Defolup gitti..."

"Baba?"

"Ne var ulan, yazamadın mı yoksa?"

"Yazdım da... Sen ölürsen benim Playstation işi ne olacak?"

"Tüüüüh! Eşşşoğğğglueşşşşekk! Baban ölüyor ulan, baban! Yazıklar olsun! Kalbim sıkışıyor, aha gidiyorum, şimdi gidiyorum!"

"Anneeeee! Babam gidiyor!"

"Lütfü! İyi misin?"

"İşkembe hazır mı?"

"Allah belanı versin, yüreğime iniyordu!"

"Bela anma, bela anma! Kaç kere söyleyeceğim sana! Bu oğlun var ya bu oğlun!"

"Öyle demek istemedim baba, valla bak!"

"Ne söyledin babana? Ben her fırsatta babaya saygısızlık yapılmaz demiyor muyum size!"

"Diyor musun sahi kız?"

"İşkembeyi tepsiye koyup getireyim mi? Biraz bekle istersen, yarım saate masa hazır zaten!"

"Nasıl çeviriyorsun lafı. Sen bir güzel söz söyleme zaten kocana. El âlemin karıları ne işveler ne cilveler..."

"Sus! Çocuğun yanında..."

"İyi, tepside getir. Yarım saat sonraya çıkacak mıyız bakalım!"

"İki yakası kavuşmasın inşallah sana o lafı edenin, ne hale soktu bizi akşam akşam!"

"Amiiiii!"

"Yazayım mı baba?"

"Yaz eşşşoğlueşşşek, sen rüyanda görürsün o dediğin zımbırtıyı artık! Yaz: 'Böyleyken böyle Azrail Aleyhisselam, çoluk çocuk nasıl perişanınız, görüyorsunuz. Hasan abi dükkâna dönüp de beni iskemenin üstünde kalakalmış, bet beniz atmış bulunca özel karışımından kaynattı hemen, içtim de dilim çözüldü, anlattım bir bir her şeyi. Biliyormuş oğlanı. Mehmet'miş uğursuzun adı uğrarmış ara sıra, 10 gram, 20 gram, baharat neyim alır, koşar adım gidermiş. Sorunları var galiba ama zararsız bir gençtir, babası yukarıdaki marketi işletiyor, dedi. O poşetteki neyin nesiydi, uçurdu bunu, dedim. Çocuğu olmayan kadınlar içinmiş, Singapur'dan geliyormuş, koklamayla bir şey olmazmış. Telaşlanmayacakmışım, şaka yapmış olabilirmiş bana. Şaka! Bir de kahkaha patlattı ki Hasan abi, sanırsın o ayarlamış oğlanı! Asabım bozuldu çok. Yenge hanımın da gazı varmış tekçe, sancısı kalbine vuruyormuş. Boku bokuna yediler izin günümü, affedersin.'" "

"Küfür yazdık diye kızmasın?"

"Aferin ulan, sil onu sil, silinmiyor mu, çiz üstünü o zaman! Devam et şimdi: 'Kurşun kurşuna teşekkür edin yolladı beni. İnsan

ondan bundan karıştırıp bir kese yemiş verir hiç olmazsa, ayıp val-lahi! Lanet ettim, çıktım dükkândan. Hava kararmış. İki, bileme-din üç gün sonra... İki, bilemedin üç gün sonra... Bugün dahil üç gün mü acaba diye düşünüp duruyorum ben. Düşündükçe korku çöküyor üstüme. Dolmuşa binecektim binemedim. Binersem kaza yapacakmış gibi geldi. Yürüyeyim dedim. Kedi tıksırsa hopluyo-rum havaya. Apartmanlar üstüme üstüme eğiliyor, biri tuğla tü-kürüverecek alnıma! Taksi kornalarıyla kalbim yerinden fırlayacak oluyor, tam sakinleşiyorum, karpuz kamyonu anons yapıyor! Bir de ışık sallandırmışlar tepeden, herif katil gibi, karpuz değil adam kesiyor sanki. Karşıya geçeyim dedim, lamba inadıma inadıma kırmızı yanıyor. KarpuzKan kırmızısı!' Sırıتما lan eşşşoğlueş-şek, fıkra anlatmıyoruz burada! Yaz: 'Sonra film koptu bende! İnsanlık ölmemiş, ben yere yığılınca bir Müslüman evladı tutmuş getirmiş hastaneye hayrına. Gözümü açtım, bismillah, karşımda elleri kanlı bir doktor, götürün bunu, işi bitti, diyor. Dedim öldüm ben herhalde; meramımı size anlatamadan canımı alıverdiniz! Meğer trafik kazası olmuş, bir otobüs trafik lambasına mı toslamış ne. Beni taburcu ediyorlarmış, yer açılsın diye! Ne dediysem ikna edemedim, geceyi orada geçirmeme müsaade etmediler. Hastane durağındaki bir taksiye atladım, 20'den hızlı gitmeyeceğine ant içirdim şoföre de sağ salım vardım evime, çok şükür. Hanım harıl harıl işkembe kaynatıyor bana, belki de son isteğimdir diye! Biliyorum, beynamaz herifin tekiyim ama kıymazsanız bana, vallahi billahi alnımı secdeden ayırırsam namerdim! O uğursu-zu bulup özür bile dilerim isterseniz, yeter ki canımı bağışlayın! Çocuklarım ufak daha, yazık değil mi? Hanım da genç sayılır. Ben öldüm müydü başkasına varırsa ne olacak?'"

"Ben vardirtmam baba!"

"Aferin, aslan oğlum benim! Bacına da sahip çık, itin kopu-ğun elinde kalmasın!"

"Lütfü? Ağlıyor musun sen? Tövbe estağfurullah..."

"Anam ağladı açlıktan! Bir de soruyor... İki saattir bir tas çorba koyamadın önüme!"

"Terbiyesini hazırlıyordum. Al, getirdim işte! Zıkkımlan!"

"Ohh, mis gibi koktu! Ver bakayım! Sirke yok mu?"

"Ben de ne getirmeyi unuttum diye düşünüp duruyorum... Melike, sirkeyi de getir gelirken, dolabın altında olacaktı! Ne oldu, yazdınız, bitti mi mektup?"

"Az kaldı. Yarın fotokopisini çektirir Mustafa. Ohh, işkembe gibisi var mı be! Bütün odalara asarız, yüznumaraya da. Nereden geleceği belli olmaz çünkü. Bunu sabaha kadar cebimde taşıyayım da... Kız, Şam'dan mı getiriyorsun sirkeyi, kâse bitecek neredeyse!"

"Yavaş iç, arkandan kovalayan mı var! Melike, hangi dolapta arıyorsun kızım, turşuların oraya bak!"

"Yaz oğlum, bir iki kelimam kaldı: *'Velhasılıkelam, uğursuz bir deliyi ittim diye ölmeyi hak etmiyorum ben! Allah'ın emrine sual olunmaz, hâşâ! Mektubumun başında da belirttiğim gibi, hani bir karışıklık olduysa diye benimkisi... Hürmet ve selamla. İmza Lütfü...'*"

"Baba?"

"Lütfü? Numara mı yapıyorsun gene? Ammaaaannn! Vur oğlum, sırtına vur! Melike! Bırak sirkeyi şimdi, koş, su getir, gidiyor adam!"

Annem Gelecek

Paspastaki yazıyı defalarca okudu adam: WELCOME. E, L ve O'nun üstüne bastı. Bavulunu sol eline aldı. Ortası kızarmış işaretparmağını tereddütle götürdü zile. Derin bir nefesin ardından, o küçük beyaz düğmeyi içeri itti. Yıllar evvelki kanarya ötüşünü duyunca tebessüm etti. Gözetleme deliğindeki uzak ışık söndü sonra. Adamın parmakları çözülüverdi heyecandan. Bavul yere düştü. Kanarya sustu.

Apartmanın loş aydınlığında bekleyen adamı tanımıştı kız. Boynundaki madalyona bakışı zaman kazanma gereksinimindendi. Her keresinde farklı hayal etmişti bu an'ı. Nasıl davranacağını prova edip durmuştu. Ama o an geldiğinde, işte şimdi, ne yapacağını bilmez haldeydi. Anlar, hayal edildikleri şekliyle dönüşmüyordu anılara. Belleğe kazınması için bir an'ın, kapıdaki şu adam gibi gerçek ve bir o kadar ötesinde olmalıydı hayallerin. Ne kaptan kıyafeti vardı adamın, ne de alnına dökülen saçları. Salt nefretten olamazdı kızın kalbindeki patırtı. Bin yapraklı bir papatya parçalanıyordu aklında: açmalı, açmamalı, açmalı, açmamalı...

Kapı aralandığında bavulunu yerden kaldırmak için eğilmişti adam. Önce sol dizini gördü kızın, sonra onun hemen üzerinden başlayan penye şortu, göğüslerinin arasında uyuyan madalyonu, ipince boynunu, annesinin tıpkısı çenesini ve susmaktan kurumuş dudaklarını. Kapının zinciri, güzel

burnundan bölüyordu kızın yüzünü. Gözlere cesaret edemedi adam. "Açar mısın?" dedi dudaklara, "Benim... Baban!"

Yankılandı kıpkırmızı kadife ses -ban, -ban, -ban... Kızın deniz gözleri tirşeşti öfkeden. Gözyaşı kirpiklerine dayandı. Bir tokat gibi çarptı kapıyı adamın yüzüne. Dişi bir panda doğdu bu ara; canlı yayında cinayet işlendi televizyonda; çok ırakta buzullar çatırdadı; "siliymiabi" çocukların yüzleri bir ton daha karardı; sokağı bombalandı bir köpeğin; köprüde balık tutanların oltaları birbirine dolandı; bir gazeteci ruhsatsız kurşunkalem kullanmaktan tutuklandı; Sibel Can bikinili yakalandı. Adam yeniden basacaktı ki zile, açıldı kapı. Kız arkasını dönüp mutfak balkonuna ilerlerken kolundaki imitasyon bileziklerden çıkan ses, bir yılanın tehditkâr çingırağını andırıyordu.

Adam sevinçle içeri seğırttiğinde özlediği kavrulmuş soğan kokusunu duyumsayamadı. Kapıyı kibarca örttükten sonra geçmişten parçalar aramayı sürdürdü holde. Bulamadı. Belki telefon sehпасı. Emin olamadı. Bavulunu orta yere bırakıp kızın ardından yürüdü. Mutfağın bir yanı, iki pencere ve balkon kapısından mürekkepti. Yalnızca pencereleri örtecek kadar çekilmiş gül işlemeli tülün eteklerine dökülmüştü camın pervazındaki iskeletlerin kurumuş yaprakları. Aylar sonra kilidi açılmış yazlık bir evdeki toz kokusu hâkimdi içeriye. Ocağın üstü boş, tezgâh kupkuruydu. Adam, üzerinde geniş karınlı bir vazo sanki çıkaracaktı bir yerden bulunan masanın altından tahta bir tabure çekip kızı görebileceği biçimde oturdu. Parkenin tiz çılgılığıyla irkildiyse de belli etmedi kız. Kalçaları etsiz, beli inceydi. Süssüz bir toka, kürek kemiklerinin tam ortasında ehlileştirmişti hırçın saçlarını. Omuzları arasındaki mesafe, kendini kastığından olsa gerek, hayli dardı. Bir ara dönecek gibi oldu, ellerini balkon korkuluklarından çözüp göğüslerinin üzerinde bağladı. Kollarındaki incecik tüyler dikilmiş, güneşin de yardımıyla görünür olmuştı. Kızın hesap

sormaya, yüzüne tükürmeye niyetli olmadığını anlayan adam önce şöyle bir boğazını kazıdı, sonra öksürdü. Ne diyebilirdi ki? Nasıl başlasa uygun düşerdi?

Adamın hazırlığını sezen kız erken davrandı: “Annem senin için kavrulmuş kıyma koymuştu buzluğa. Nasıl olsa gelmezsin diye ısıtıp sokak kedilerine verdim. Yemediler biliyor musun, soğanından, tuzundan mıdır nedir, yemediler işte. İnsan gibiler vallahi, onlardaki afra tavra kimsede yok. Neyse ki martılar bitirmiş hepsini. Onlar da kedi sanıyor kendilerini; gökten çok yerdeler, utanmasalar miyavlayacaklar. Bizim bu balkondaki çöpü dağıtıp duruyorlardı, bir gün taş koyduk üstüne kapağını açamasınlar diye. Altında kalmış bir tanesi, ölmüş. Peçeteyle ayağından tutup attım aşağı kediler yer diye. Burun kıvırdılar bıyıklı hanımlarla beyler. Çocuklar bir iki sürüklediler oradan buraya, sonra onlar da sıkıldılar. Kurtlara, karıncalara kaldı martı. En iyisi karıncalar bence, çok karakterli hayvanlar. İşlerinde güçlerindeler. Hem ağızları var, dilleri yok; kafa şişirmiyorlar öbürleri gibi. Eskiden çok vardı bizim evde, artık uğramıyorlar ama. Karıncalar bile terk etti beni.” Birden sustu. Susmazsa sonsuza dek konuşacağı hissine kapılmıştı.

“Sağ ol kızım, aç değilim ben” diye kekeledi adam zavallı ve minnettar bir edayla. Kafası karışmıştı aslında. Bir sonraki cümleyi itinayla seçmeliydi. Kızı ikna edecek bir açıklama, belki bir özür içermeliydi. Açıklayacak çok bir şeyi yoktu adamın ama. Bir gün sabahlığını ikinci bir deri gibi üzerinde taşıyan loğusa karısından ve tüm hayatını emecek gibi bakan zırlak bebeğinden sıkılıp çekip gitmişti işte. Usulca kapıdan çıkarken şans eseri onu gören uyku mahmuru karısına da acil sefere çıkması gerektiğini ve ne zaman döneceğini bilmediğini söylemişti. Hepsi bu. Hâlâ sormamıştı karısını; evde yoktu belli ki. Merak etmiyor değildi onu... Fakat kazanacağına emin olduğu bir cephede vakit kaybetmenin anlamı yoktu. Bir an

evvel döşegi biricik yuvasına sermeyi garantilemenin yolu bu delişmen kızı ikna etmekten geçiyordu. Hiç olmadı “Boşaltın evimi!” derdi. Lakin bu kez de karısından boşanması ve ona nafaka vermesi gerekebilirdi. Çalışırken kazandığını liman liman yediği yetmezmiş gibi, ikramiyesini de eski alışkanlıkların peşinde çarçur etmişti. Emekli maaşını banka haczedince, tapusu üstüne olan bu uzak limanın feneri yanmıştı aklında. Alnına biriken ter damlalarını ceketinin koluna sildi. Ardından buruşmuş bir fotoğraf çıkardı iç cebinden. Yerinden doğrulup balkona ilerledi. Balkon kapısının hemen yanındaki üzeri muşamba kaplı çocuk bisikletine ayağı takılınca sendeledi. O an’a dek adamın geldiğini anlayamayan kızın avuçları terledi. “Bak kızım” dedi adam, elini uzattıysa da dokunmaya cüret edemedi. Karşı apartmanın pembe balkonundaki mavi brandaya bakmayı sürdürdü kız. “Annen yollamıştı bana bu resmini. Okula başladığında çekilmiş. Dünyayı gezdi benimle birlikte: Avrupa’yı, Afrika’yı, hatta Uzakdoğu’yu. Seni anlattım her milletten insana. Çocukların gözlerinde sana baktım, saçlarını okşadım saçlarında.” Fotoğraftaki çocuk inanırdı belki bu palavraya. Karşısında bir yetişkin duruyordu oysa. Kız dönüp bakmadı bile. Bir şeyler yapmaya başladı durduğu yerde. Çın çın, çingirakların sesi duyuldu gene.

Yıllarca bir umudu taşımıştı boynunda, bir müddet sonra da alıştığından çıkaramamıştı madalyonu. En azından içindeki fotoğraftan kurtulmanın vakti gelmişti şimdi. Çıkarıp, bu yüz­süz adama yüzünü iade etmenin tam sırasıydı! Ağladığı geceleri; annesinin sırf o üzülmesin diye söylediği beyaz yalanları; özlemini, nefretini, isyanını; duyguya dair ne biriktirdiyse içinde söktü koynundan. Adama döndü. Gözleriyle şöyle bir eğeledi. “Al!” dedi, koydu fotoğrafı adamın avucundaki eprimiş fotoğrafının üstüne. Çok şey söylemek istedi; sözcükler denizinde batırmak adamı. Annesinin bitmez aşkının

hatırasına binaen sustu. Hırtlambası çıkmış bu adam, fırıncı küreğini andıran bu çirkin eller, hızla çarpan meşin bir top gibi burnu sızlatan ağız kokusu, hiçbir inandırıcılığı olmayan güvensiz, sık bakışlar... "İyi ki göremedi annem döndüğünü" diye düşündü kız.

"Affet Derya'm!" dedi gözyaşları yüzündeki derin çizgilerde boğulan adam. Hasta, muhtaç bir dilenci gibi singin ama talepkâr bakıyordu kıza şimdi. Bir nebze yumuşatabilseydi onu... Onlarca yalan üşüştü aklına: korsanlarca kaçırıldığı, hafızasını yitirdiği, ölümcül ve bulaşıcı bir hastalığa yakalandığını sanarak ailesini tehlikeye atmamak için uzaklaştığı, işlemediği bir suçtan senelerdir hapis yattığı... Az önce dünyayı gezdiğini kendi ağzıyla itiraf etmemiş miydi? Tüm yalanlar daha yalandı artık. "Ne desem boş, biliyorum" dedi uyanıkça. "Bir şans istiyorum yalnızca. Annen, sen, ben... Unutalım her şeyi!"

Camları zangırdatan bir kahkaha attı kız ve "Peki" dedi. Önce bir şaşaladı adam, inanamadı duyduğuna. Sonra ağzı kaykıldı kulaklarına; "İşte bu kadar kolay!" diye geçirdi içinden. Boşuna heyecanlanmış, kıvranıp durmuştu. Kız "Peki" diye tekrarladı lafını, "Ama bir şartla!"

Mutfağın hemen yanındaki oturma odasına geçtiklerinde, onları karşılayan diri göğüslü kadını karısı sandı adam bir anlık, içi ılıdı; sonra boynunun üzerinde kelle yerine peruk taşıdığını ayımsadı. Gülecekti gülemedi. "Terzi mi oldun sen de?" diye sordu kıza. Karşılık alamadı. Kız, Singer marka dikiş makinesinin önündeki ütü masasını hayli gürültülü kapayıp –öyle ki, masanın bacakları karnına kırılırken içinde bir sızı hissetti adam– duvara yasladı. Bu sıra duvardaki yağlıboya tabloda uçuşan beyaz güvercinlere takıldı adamın gözü. Çalıştığı bir gemide Güvercin diye genç bir tayfası olmuştu. Uyurken güvercinlerinkine benzer boğuk bir ses çıkardığından asıl ismi olan Yetiş yerine Güvercin diye çağrılıyordu. Yetiştirme

yurdunda büyümüş bu oğlanı hep korur kollardı adam. Güvercin de baş başayken "Baba" derdi ona. Senin çocuğun var mı diye sormuştu bir gün adama. Güvercin pek soru sormaz, anlatılanları dinlerdi ekseriyetle. Bu soru adamı hem şaşırtmış, hem de öfkelenmişti. Güvercin'i paylayıp köşkünden göndermeden önce "Yok" demişti, "Bir daha soru sorma sakın bana!"

"Madem babam olmak istiyorsun" dedi kız, eşsiz bir sanat yapıtına bakar gibi pür dikkat, güvercinlere bakan adama. Kanepeye oturmuş, bacak bacak üstüne atmış ve ellerini dizinin üstünde kavuşturmuştu. Adam sözlüye kalkmış bir talebe gibi dikiliyordu karşısında. Kız, "Önce şu televizyon sehпасının altındaki gözü aç bakalım" diye sürdürdü konuşmasını. Adam direktifi aynen uyguladı. Sonra gene kızın yönlendirme-siyle çekmecedeki paslı makasın altında duran sararmış kâğıdı alıp okumaya koyuldu tekdüze bir sesle, gözlerini kısa kısa. Bir veli toplantısını haber veriyordu yazı. İştirak edecek velilerin kâğıdı imzalayarak geri göndermeleri istenmişti. "Annen gitmedi mi?" diye sordu adam, zeytinyağı gibi. Kız bir süredir koparmaya çalıştığı dudak derisinden ayırdı dilini: "Sınıftaki herkes babasının gelip gelmeyeceğini konuşuyordu. Selime diye bir kız vardı, sıra arkadaşım. 'Seninki kesin gelir, derslerin iyi zaten' dedi. 'Gelmeyecek' diyemedim." Adam, evvela kızla konuşmakla büyük bir hata yaptığı kanaatine vardı. Sarılacağı her sözcük onu daha da dibe çekecekti. Susuyordu ama bir şey söyleyecek gibi de bakıyordu. "Bana bir şey demene gerek yok" diye imdadına yetiştı kız, "ama Selime'ye o kâğıda neden imza atmadığını anlatacaksın!" Adam bu isteğın saçmalığının farkında olsa da bozuntuya vermeden sordu: "Neredeymiş bu Selime?" "Öldü!" dedi kız, bir güvercin boynu gibi dalgalanıyordu boynu, "Birkaç yıl önceydi, şofbenden zehirlenmiş, gazetede resmini gördüm." Adamın tepesi atmıştı. Kâğıdı buruşturup yere fırlattı. Bir elini pantolon cebine sokup eski

jön adımlarıyla üzerine yürüdü kızın: "Seninle mi uğraşacağım ben! Annen nerede, annen?"

Kız gülümseyerek yerinden kalktı ve cansız prova manekinin üzerindeki peruğu alıp babasının ayaz kafasına geçirdi. "Gelecek" dedi, "annem gelecek!"

II. BÖLÜM

Bozuk

Piçtim. Ama diğer piçlere soracak olursanız ben, piçten de değersizdim. Çünkü benim annem bir bozuk paraya benziyordu. Yarım bir yüz ve yalnız bir rakamdan oluşan. Metalik. Çirkin. Onlarınsa kâğıttan anneleri vardı. Papeller. Afili yakalardan taşan etli boyunlar. Ardına dizildiği rakamı yücelten sıfırlar. Kırklarına merdiven dayayana kadar yeterdi. Kâğıt kalmalarına. Oysa benim annem henüz yirmi birindeydi ve bacaklarının arasındaki hazineyi çaldırdığından beri metalikti.

Yedi yaşındayken kendi çocukluğunu bıçaklamış biri olarak, hayatımın bu kısa evresinin büyük bölümünün apartman merdivenlerinde oturup, annemin iniltilerini dinlemekle geçtiğini söyleyebilirim. Gerçi kapıya çıktığımda, kara parmaklarımı kulaklarıma tıkıp uzaklara koştuğumda da pek bir şey değişmezdi... Sokağa taşan iniltiler, öbür orospuların müşterilerini kamçılar; herifler, altlarında ekşiyeen etlerin tıpkı annem gibi inlemesine çalışırlardı. Bu ekstra muameleye sonradan parası çıkmıyanlar, façayı pezevenklere çizdirir, bir daha tövbe uğramazlardı mektebe. Anneminse bir pezevengi bile yoktu. Yüzünün yarısı kırmızı bir doğum lekesiyle sıvalı bu kadın, kime, ne kazandırabilirdi ki? Kara kuru bir delikti hepi topu. Beşer onar yaşlanmıştı. İsteyen istediği gibi tepinirdi üstünde. Buz gibi bir bozukluk ederindeydi bedeninin tüm sıcağı. Bu yüzden çok çelimsizdi annem. Çelimsizdik. Derimle inatlaşan

kemiklerim, olduğumun on misli çirkin gösterirdi beni. Şehrin sırtını döndüğü üç katlı bir gecekondunun merdiven altındaki kömürlükten bozma bu güneşsiz odasında, orkideler yetişecek değildi elbet. Bir saksımız vardı. Kapının yanındaki masanın üzerinde beklerdi. Annem yıkadığı çatal bıçağı yatağın altındaki tahta valize kaldırmadan önce, kurusun diye onun içine koyardı. Saksıdaki o eğri büğrü çatallardan farksızdık biz de. Bunca çirkinliğimize karşın, kırık bir ayna asılıydı yatağın çaprazındaki duvarda. Başka yüzler arardık bakıp bakıp... Bir gece, gözlerimi ağlar buldum o aynada. Boğazımdaki hıçkırığı fark ettim hemen sonra. Annem telaşla heladan çıkıp, niye ağladığımı sordu. Cevap aynadaydı. Yüzümde. Yüzünde. "Ağlama" dedi sarılıp, "sen başkasın. Eylül'de okula yazdıracağım seni." Aynadaki kırıktan güneşi gördüm o an sanki... Gülümsüyordu. Piçler okula gitmezlerdi. Mektepte öğrenirlerdi (cana) okumayı (kestaneyi) çizmeyi. Ama ben başkaydım.

Öldürmeye bir enikle başladım. En az benimki kadar düzüşgen anasının, sıçar gibi kunladığı düzinelerce itten biriydi. Yolu ilk kez bizim sokağa düşenler, karı değil de it pazarlanıyor sanırlardı. Halbuki it beleşti! Annemi bile karşılayamayacak denli kokozlar, kaçmaya ferî olmayan hayvanları koltukladıkları gibi sokağın dibindeki hurdalıkta alırlardı soluğu. Eğer şanslıysak! O amonyaklı koltuk altına girmemiş piç yoktur. Sokakta oynarken birden hurdalıkta buluverirsiniz kendinizi.

Bir çakıltaşı gibi duruyordum yerde, karıncalar çıplak ayak parmaklarımın üzerinden pervasızca geçip yollarına devam ediyordu. Değerli piçlerin, kıcımlı başımı zevkine tekmeledikten sonra sıkılıp, gerçek bir topla maça tutuştukları herhangi bir gündü. Sarı kafalı hırbo, topu dışarı atınca, iki ezik kola kutusunun direkliğindeki kaleye geçti. 5 gol yedi çok geçmeden. Beşikten olanı 5 saydılar. Oldu mu sana 9 aylık. "Anası Piç Rıza'yı doğurdu." "Ne doğurması, oğlum, sıcımsı bunu;

baksana şu kokorozluğa. Ahaha!" "Yok lan, maymunlar kaymış bunun anasına besbelli!" Çırpı kollarımda tomurcuklanan yumruklarla birini olsun marizleyebilir miydim? Biraz değerli olabilmek için ne yapabilirdim? Eylül ne kadar sonraydı? Ben cevaplar ararken geldi enik. Dizimdeki sıyrıkları yaladı. 4 aylıktı. Belki 5. Sol kulağı mahcuptu, öbürü mağrur. Gözleri anadan. Hafif çekik. Burun nemli ve çatal. Tüyler yer yer keçeleşmiş. Ellerim sırtında gezinirken, sevinçle sallanan kuyruğu henüz hurdalıkla tanışmadığını söylüyordu. "Aha da karısını bulmuş Piç Rıza!" "Daha düdüklenmemiş bu, kız oğlan kız.. Hadi gene iyisin!" "Anana götür de yol yordam öğretsin geline azcık!" Kışnemeler... (Sanki sokaktan geçen ayran budalası heriflere memelerini fışkırtan kendi anaları değil; sanki babasını bilmeyen bir tek benim; sanki onların itten farkı var..) Boğazını okşayan parmaklarıma, bileğimi yalayarak karşılık veriyordu enik. Seviyordum. Öldürmeye ne ara karar verdim, bilemiyorum –insan sevdiğinden öldüremez mi ki? Sadece; pembe, pütürlü dilini ağzına çekemedi birden. Yumuşak patileleriyle ellerimi itmeye çabaladı. Gözleri irildi. Omuzlarım genişliyordu. Hırlamalar. Kaburgalarım etleniyordu. Yalvarmalar. Pazılarım şişiyordu. Uzun, sıcak salyalar. Saçkıranlarım geçiyordu. "Anam avradım olsun, balatayı sıyırmış bu!" 'Bu' mu? Yüzüm aydınlanıyordu. Uyuz itin biri babalanacak oldu, bir bakış attım, aldı voltasını. Geri kalanlar durup, merakla izlediler ilk cinayetimi. Ölüm ağırmış, ilk kez o gün anladım. İt külçeleşti ansızın. Gelip de postunu tekrardan giymeyeceğine emin olana dek sıktım gırtlığını. Kollarım güçlüydü nasıl olsa. Artık değersiz bir piç değildim. Katildim ben. "Piç"i gebertmiştim. Katil Rıza... Hoşuma gitti. Güzeldim. Anneme koştum.

Ev, nikotin ve apış kokuyor. Annem yatağa serilmiş gene, beni görünce çekistirdi eteğini. Yeniden tanışmak istercesine baktım yüzüne. "Ne geldin şimdi, git merdivenlerin orda

bekle!" dedi. Helanın perdesi aralandı. Kılı bir el. Dev bir göbek izledi onu. Bir herif. "Bu kopil senin piçin mi?" Çamur gibi yapıştı yüzüme nefesi. Piç hortladı. Çirkindi. Katil değildim. Hiç olmamıştım. İt öldürmekle katil olunmazdı ki. Adam öldürmeliydi, adam! İt kadar olamasa da... "Ne bakıyorsun ulan, ananı mı siktik?" İlle de adam öldürmeliydi. Annem saksıyı boşaltmayı unutmuştu -hayatın seyrini öylece unuttuklarımız ve bir türlü unutamadıklarımızın belirlediğini birkaç saniye sonra görecektim, ancak yıllar sonra idrak edecektim. Bir bıçak kopardım hemen. Herifin kasiğine gömdüm doğruca. Annemin çılgılığı bir ip gibi sardı elimi ayağımı. Bıçağı etinden sökmesiyle yere kapaklanması bir oldu herifin. Sürüne sürüne yakaladı ayak bileğimden beni. "Siktim belanı şimdi!" Annem yataktan kalktığı gibi herifin üstüne atladı. Bileğimden çözülen parmaklar annemin boğazına sarılmıştı bu kez. İlle de öldürmeli. Bir çatal. Tam boynuna. Yığıldı kaldı. Annem derin bir solukla bağlandı hayata son anda. Herifin nefesi kesildi. Kan hiç kesilmemecesine sürüyordu. Pazılarım şişmişti gene. "Kaç!" dedi annem, dudakları talazlandı, "Sen hiçbir şey görmedin. Ben yaptım. Anladın mı?"

Kaçtım. Öylesine hızlı koştum ki terliklerim ayağımdan fırladı. Annemi ardımda bırakmışım, onlara mı döneceğim! Taşlar, şişe kırıkları, çekirdek kabukları canımı yaktıkça, denize koşar gibi koştum. Anası geberttiğim eniği kokluyordu sokak ortasında, baktı ben, kuyruğunu kıstırıp duvarın dibine sindi. Orospular ve diğerleri tırsıp çekildiler yolumdan; evler ve arabalar... Şehir. Dağlar benden kaçarken eteklerini savurdu rüzgâr. Karahindibalar burnuma doldu. Bir hapşırıkla açtım gözlerimi ki bir tekerin içindeyim. Az ötedeki sanayiye. Güçlkle doğrudum. Sırtım tutulmuş, ayağımda koştuklarımin izi. Elimde... "Kalktın mı len, zıbardın sandımdı" dedi bir ses. Amonyak ve benzin kokan bir ses. "Ağzını aç!"

"Donunu indir!" Bu kez değil. Elimde çatal. Unutmuşum(!). Yeni uyanan babafingosuna soktum. Baldırlarım... Koştum. Sonra yavaşladım. Nasıl olsa hep aynı yere varıyorum.

"Bir cigara dallandırın bana" dedim, kırk yıllık pçzevenkler gibi. Vermedi piçler. "Aynasızlar paketledi ananı" dedi biri, "seni de paketleyeceklermiş." "Nah paketlerler!" dedim. Elindeki gazete parçasını gösterdi sonra. Annem... Yüzünü bir yazı kaplamış, lekesini gizlemiş. Onu hiç bu kadar güzel görmemişim. Kâğıt. "Harbiden, anan mı vurdu lan herifi?" diye sordu öbürü. "O herif babamdı benim" dedim, başım dik. Bir daha piç olmayacaktım. Çocuk, hiç.

Allık

"Tavalarımı mı getirdiniz?" diye sordu kırmızı saçlı kadın, kapıyı açar açmaz. Genç adam alışkındı, şaşırmadı.

"Yok. Ben..."

"Hangi yüzle geldiniz gene o zaman? Telefonda da söyledim, bana kakaladığınız o tava setini değiştirmesenz bir daha katiyen, bedava verseniz, bir şey almam sizden. Ayol, bir de 'Evladiyelik bunlar, hanım abla' diye diye sattı, neydi o elemanın adı? Yeşil gözlü, nah şu kapı kadar da boyu var... Bilmezden gelirsiniz tabii. O telefondaki zilli de ne yeminler etti bizim elemanımız değil, diye. Nasıl değilmiş! Daha geçen ay düdüklü tencere aldım aynı oğlandan, yakasında kocaman 'Porza Pazarlama' yazıyordu! Kabahat bende ama, bende! Kötü alıştırdım sizi. Baktınız, kap kacağa zaafım var, her hafta zır zır kapımdasınız!.. Hadi oğlum, başka kapıya! Bitti! Yetti beni kazıkladığınız! İlk günden elimde kaldı tavanın sapı, canım pastırma yere saçıldı, kilosu kaç para biliyor musun sen, aklıma geldikçe çıldırıyorum! Hadi git, kafana çalmayayım şimdi o tavaları!"

Kadının nefesi tükenince, genç adam ürkerek yarım kalan lafını tamamladı.

"Ressamım ben. Siz karıştırdınız herhalde."

"Ne ressamı?"

"Portre ressamıyım. Eğer isterseniz..."

"Ayol, *Grand-tuvalet* ressam mı olur? Hem de bu kaynar sıcaklarda! Alay mı ediyorsun sen benimle? Korkundan ressamım, diyorsun, değil mi? Benim karnım tok artık sizin palavralarınıza, tavalarımı getirin bana! Getirmeyecekseniz, verin paramı geri!"

"Hanımefendi, ben gerçekten ressamım. Tişörtle gezince kimse açmıyor kapısını, mecburen takım elbise giyiyorum. O zaman da pazarlamacı sanıyorlar, sizin gibi. Bakın isterseniz, her ne kadar çamaşır asacağı zannedilse de bu benim şöva-lem... Bunlar da tuvallerim, boyalarım, fırça..."

"Tamam, tamam. Kusuruma bakma, ben şey sandıydım. Ne resmi yapıyorsun sen?"

"Müsaade ederseniz sizin resminizi yapacağım."

"Benim mi?" dedi kadın, bluzunu çekıştırıp, yakasını düzeltti, "Kaça yapıyorsun?"

"50 lira."

"Çok dedin, neymiş 50 lira, kuş kadar kadını ben ayol. 30 lira veririm. Ama beğenmezsem, zırnık alamazsın, işine gelirse!"

Diretmeden "Peki" dedi ressam. Sabahtan beri tek kuruş kazanamamıştı. Karnı açtı. Kadın onu buyur etti. Portmantonun alt gözünden çıkardığı erkek terliklerini önüne bıraktı.

"Ayakların kokmuyor, değil mi?"

"Kokmuyordur herhalde. Her gün değiştiriyorum çoraplarımı" dedi ressam, şaşkın şaşkın.

"Bak, misafir terliklerini giydirdim sana, kıymetini bil. Ayakların koksaydı eski kocamın terliklerini verecektim. Onunkiler zehir gibi kokardı. Boşadım da kurtuldum. Terliklerini atmadım ama; tüpçüsüydü, muslukçusuydu... onlar gelince çıkarıveriyorum. Hele beyaz eşya tamircisi bir adamcağız var, Allah günah yazmasın ama, halıya siniyor ayakları vallahi. Sen söyle oturma odasına geç. Ben üstümü

değiştireyim. Niye belerttin gözlerini, resmimi bu halimle yaptırarak değilim. Bana bak, çekmeceleri filan karıştırayım deme, bir şey bulamazsın! Paramı bankada tutarım ben, takılarımın da hepsi sahte. Gerçi temiz bir çocuğa benziyorsun ya... Benden söylemesi. Üst komşum polistir. Geceleri çalışıyor. Gündüzleri hep evde... Bir çılgılımla çöküverir gırtlığına, haberin olsun! Dolma yer misin? Sabah sardıydım. Kaynanan seviyormuş seni. Şu ceketini, kravatını çıkart ne olur; sana bak-tıkça ben terliyorum!"

Kadın bir tabak dolmayla, bir bardak limonatayı ressamın eline tutuşturup seke seke yatak odasına gitti. Genç adam tabağı süpürüp, bardağın dibini gördüğünde kadın hâlâ dönmemişti. Nasıl seslense bilemedi ressam. Bezini yere serip, şövalesini üzerine yerleştirdi. Tuvalini astı. Boyalarını palete sıkıp, fırçalarını dizdi. İçerisi boya ve tiner kokmasın diye kapalı camları da açtı. Tüllerin arasına saklanmış tozlu kokular burnuna çarptı. Sonra ayaklarını ve koltuk altlarını kokladı. Hafif terliydi ama kötü kokmuyordu. Hava tıs demiyordu o gün. Ressam, oturduğu sertçe divanın yanındaki zigondan aldığı pembe yelpazeyle bir iki yellendi. Halının motiflerini ezberledi. Kirlentlerin üzerine işlenmiş kırlangıçların gerçekliğine hayret etti. Divanın arkasındaki cildi solmuş kitaplarda bildik isimler aradı. Ayağa kalkıp, cam avizenin ekseninde lunapark salıncakları gibi dönen sinekleri bir bir avladı. Kana bulanık yelpazeyi, divanın arasına sakladı. Üç gün öncesinde kalmış takvimin yapraklarını kopardı, pişman olup boyayla yerlerine yapıştırdı. Tüplü televizyonun kaymış dantelini düzeltti. Gri ekranda, kırılma vakti geçmiş saçlarını yatıştırdı. Bibloların şaşkın yüzlerini birbirlerine benzetti... Kadın gelmek bilmiyordu. Ressam boğazına bir şey kaçmış gibi öksürdü. Daha kuvvetli. Daha da kuvvetli!

Önce parfümü konuşturdu kadının. "Helal helal!" dedi. Sonra

kendi göründü şıkır şıkır: "Ne çabuk yedin? Benim yaprak sarmam dillere destandır zaten. Limonata da özel tarifim. Esmer şeker, soda, nane, bir çimdik de karbonat katıyorum içine. Limonu sıktıktan sonra tülbentten geçiriyorum suyunu. Posası kalmıyor hiç. Ayy, o pis bezi halımın üstüne niye serdin?"

"Boya damlamasın diye..."

"Aferin, aferin" dedi kadın, üzerinde yaprak yeşili, tiril tiril bir elbise vardı. Saçları taranmış, gözleri sürmelenmiş, dudakları ve yanakları allanmıştı. "Nereye geçeyim ben?"

"Hiç fark etmez" dedi ressam, "Bu arada ellerinize sağlık, ikramlarınız methettiğiniz kadar vardı."

"Afıyet olsun" dedi kadın, "O zaman şöyle oturuyorum." Camın önündeki toprak rengi kanepeye otururken gözüne ilişkin beyaz şalı da alıp, omzuna attı. "Nasıl durayım?"

"Hiç fark etmez" dedi ressam gene.

"A aa! Ne biçim ressamısın sen! Bir kere benim sağ yanımda, solumdan yeğdir. Burnum da hafif kemerlidir ama sen halledersin onu."

"Siz hiç meraklanmayın" dedi ressam.

"Kırk yılın başı bir resmimi yaptıracağım. Öyle üstünkörü çizme bak! Ta başında anlaştık, beğenmezsem avucunu yalarsın! O yüzden, gözkapaklarımı biraz kaldır; kaz ayaklarımı hiç görme! Gıdımı da toparlayıver! Fazla düzeltilecek bir şey yok ya gerçi..."

"Siz hiç meraklanmayın" dedi ressam.

"Sen böyle dedikçe ben merak ediyorum" dedi kadın, "Sohbetine de doyum olmuyor yani."

"Konuşurken dikkatim dağılabiliyor da..." dedi ressam.

"Ha, sen kibarca susmamı istiyorsun benden..."

"Estağfurullah, hanımefendi" dedi ressam, "siz dilediğinizce konuşun. Modellik sıkıcıdır. Ama meraklanmayın, çok uzun sürmez, elim çabuktur."

“Senin gibi janti çocuk, böyle kapı kapı dolaşıp üç kuruşa resim yapсын, olacak iş değil!”

“Ben halimden memnunum, efendim; insanları mutlu etmekten keyif alıyorum.”

“Dur bakalım, ben daha mutlu olmadım!”

“Siz hiç meraklanmayın.”

“Resmi şu duvara asayım diyorum; ne zamandır boş. İlk kocamla balayımızda çektiğimiz bir fotoğrafı asmıştım evvela, bak en küçük olan koyu iz ondan kalma. O erkenden rahmetli olunca ikinciye aldım. Anasına pek düşküncü bu seferki. Ebleh bakışlı kaynanamın fotoğrafına üç yıl dayandım. Dördüncü sene kadın gelip de bizimle yaşamaya kalkınca sepet havası çektim ona da, ana kuzusu oğluna da. Büyük iz onlardan kalma. Üçüncü kocam, hani ayakları kokan, av meraklısıydı. Tüfeği duvarda asılı dururdu. İndirip indirip yağlıyordu ha bire. Baktım herif bildircini, karatavuğu benden çok seviyor, saldırm onu da ormana... Verevine izler de tüfekten yadigar işte... Duvarı niye boyatmadın, diye soracaksın... Dinliyor musun sen beni?”

“Elbette” dedi ressam.

“Bir yelpazem olacaktı ama... Şal terletti beni. Çıkartıyorum ben bunu, bir mahzuru var mı?”

“Henüz omuzlarınızı detaylandırmadım. Çıkarabilirsiniz tabii ki.”

“Ne diyordum ben?”

“Duvarlar, diyordunuz...”

“Sahiden kulağın bendeymiş... Boyatmadım; çünkü... Ne bileyim ben. Öyle yüzündeki güneş lekesi gibi boyayınca kapanmıyor her şey. Ayy, bak alnımdaki izi çizmedin inşallah! Ben küçükken ördeklerimiz vardı bizim. Leğen leğen ekmek ıslatır yedirirdik, gene de gidip Dönay teyzenin köpeğinin yalına dadanırlardı. Köpek de yani, canavar! Boyunlarını kırive-

rirdi oracıkta. Bir gün gene bunlar köpeğin oraya gidiyorlar, ben de peşlerinden koşuyorum. Ayağım taş a takılsın, ben ördelerden de yükseğe uçayım, alnımı da ağaca çizdirdim bir güzel... Neyse ki çok dikiş atılmadı. Azıcık pudrayla kapattıydım ama..."

"Siz hiç meraklanmayın, hanımefendi."

"Meraklanmaya başladım ama. Neremi boyuyorsun öyle haldır haldır?"

"Bitti bitecek, biraz sabır istirham ediyorum sizden."

"Hadi bakalım. Beğenirsem, benden sana bir tabak dolma daha... Ama pazarlamacılar gibi kalbimi kırarsan bozuşuruz..."

"Siz hiç meraklanmayın" dedi ressam, tekrar ve tekrar.

"Bazen, keşke bir çocuk doğursaydım, diyorum. Senin kadar olmuştu şimdi. Belki daha da büyük... İkinci kocam çok istemişti ama işte... Kısmet. Hayırsız evlat olacaktı belki de, kim bilir. Analık zor. Çocuk, kadının içinde sonradan var olan hayati bir organ gibi. Sen onu yağmura, rüzgâra, soğuğa çıkarıyorsun. Sonra hepsinden korumaya çalışıyorsun. Ona bir şey olursa sen iki kere ölüyorsun. İnsan kendinden çok, bir tek evladını sevebilir. Ana babaymış, kardeşmiş, kocaymış... Kendimden artan sevgimi herkese pay ederim ben. Böylesi daha iyi, daha tekin... Yine de pazarlamacı çocukların payı biraz kaçmış ki, tencereler mutfağa sığmaz oldu. Pişirip taşırdığımı da onlara yediriyorum zaten. Artık akıllandım ama. Bir kez tokadı yiyince... Sen gelirsin belki ara sıra, hı? Laflarız. Gül böreğimi tatmadın daha... Salondaki çiçeklerim tomurcuk vermiş, hele bir coşsunlar, bir de onların önünde çizersin beni."

"Onur duyarım" dedi ressam.

"Flörtün var mı bakayım? Kıskanmasın sonra... Aman, neyse, cevap verme. Dikkatin dağılır da, yüzümü gözümü çarşamba pazarına çevirirsin, maazallah... Ah otuz yaş genç olaydı Gülbiye ablan, affetmezdi seni, bilesin! Sormayı

unuttum, adın neydi senin?"

"Güven" dedi yanakları kızaran ressam, "Resminiz de bit-ti!" Fırçasını tinerli beze silerken ekledi: "Ama kurumadan el-lemeyin lütfen."

Aniden doğrulan kadının ayağı karıncalandı. Boynu da biraz tutulmuştu. Ressamdan yardım isteyip, şövaleye kadar onun kolunda geldi. Gözlerini yummuştu. Kalbi, genç bir kızın kalbi gibi uçuşuyordu.

"Bak, açıyorum gözlerimi" dedi, "düzelteceğin bir şey kal-dıysa..."

"Açabilirsiniz" dedi ressam, kendinden emin.

Kadın, resmi görünce tırnaklarını istemsizce ressamın kolu-na geçirdi. Ilık bir meltem elbisesinden içeri doldu.

"Çok," dedi kaldı. Göğsüne götürdüğü eli, kuşların kanat-larına takıldı. "Çok güzel olmuş."

"Beğendiğinize sevindim" dedi ressam, "Böyle bir güzelliği tuvale birebir aktarmak hırsızlık olurdu, ben kendimce yorum-ladım."

Kadın eğilip tuvali boydan boya kaplayan gelinciğe bir kez daha, yakından baktı:

"Allıgı o kadar çok mu sürmüştüm, ayol?"

Ana

Nehrin beri yanında kalan tek eve, biri aşığı, biri yukarı gerilmiş iki çelik halat marifetiyle geçilebiliyor; sanırsın sırat köprüsü. Evin çevresi meyve ağaçlarıyla örölü: Elmalar en alı, en irisi... Nehir akıyor, adeta bir huri gibi ırılıyor; sanırsın cennet provası. Bahçedeki allı morlu çiçekler her akşam itinayla sulanıyor; o akşam hariç.

Elif gibi bir siluet geziniyor kerpiç evin duvarında. Sinekler, avludaki lambanın singin ışığıyla ululanarak eşlik ediyor ona. Türlü türlü şekilleri yenen habis melek kazanıyor gölge oyununu. Sıddık, hanesinin yüzünde beliren şeytanı görünce ellerini kavuşturup başlıyor dua etmeye. O, ellerini kavuşturunca şeytan bozuluyor tabii. Derken rüzgâr, ip-te unutulmuş bir çarşafı beline dolayıp oyuna giriyor. Hayalet gibi üzerine geliyor Sıddık'ın, takkesini kaptığı gibi karanlığa karışıyor. Elleri havada kalakalıyor adam. Korkusu sızmasın diye dualarla tıkıyor inancının deliklerini. Ama nafile. Korkunun eliyle yumrukluyor kapıyı:

"Ebe Kadının! Huriyeee! Doğmadı mı hâlâ oğlan?"

İçeriden gık çıkmıyor. Karısının çığlıkları kesileli yarım saat oluyor oysaki. Yeni doğan sesi de yok...

"Örtündüyseniz içeri giriyorum."

"Buyur, Hoca Efendi."

"Bismillahirrahmanirrahim..."

Eve girdiğinde ebe çıkıyor karşısına ilkin. Kadının buruşuk torbalarından taşan ela gözleri yerde... Beyaz yazmasındaki kan damlası bir çırpıda seçiliyor.

"Ebe Kadın" diyor Sıddık elini kırçillı sakallarına götürüp, "ölü mü doğdu yoksa?"

"Yok hocam..."

"Kız o zaman?"

"Oğlan..."

Ebenin "Oğlan" deyişinin içine iliştirdiği fosforlu "ama", iyiden iyiye huylandırıyor adamı. Teyze kızı Huriye'ye çeviriyor gözlerini. Kadın, "Allah, analı babalı büyütsün" deyip toz gibi uçuyor kapı aralığından. Ebe de, Meryem'in sabaha kadar yataktan kalkmamasını tembihleyip çıkarken, "Ben sabah gene gelirim. Allah yardımcınız olsun" diyor.

Sıddık, kalbinin atışını avuç içlerinde duyumsuyor. Basar gibi giriyor Meryem'in odasına. Kadının yüzüne bile bakmadan kucağındaki beledi çözüp oğlanın çükünü yoklayacağı sıra ilk şaşkınlığını yaşıyor: Bebek değıl, kedi yavrusu mübarek! Kızıl bir surat, hafif sivri kulaklar, mum damlası gözler, topluiğne başı kadar bir burun, balık dudaklar ve tüm vücudu kaplayan sönük tüyler... Ağlamaya bile mecali yok; minik bir horultu gibi çıkıyor sesi. Sıddık, "Kız Meryem, onca vaveyla koparıp da çıkara çıkara bunu mu çıkardın?" diyecek oluyor, Allah'ın gücüne gider diye cayıyor. Kelimeyle dolan ağzından, artık bir nefes taşıyor. Meryem'in gözleri doluyor. "Neyse" diyor adam, "Cenabı Hakkın bir bildiğı vardır elbet." Evvelden okumadığı bir vahiy kitabının kapağını açar gibi heyecanla açıyor beledi. Meryem'i o an bir titreme alıyor. Adam, oğlanın boyuna göre iri sayılacak taşaklarını, buruşuk çükünü görüp şükrediyor. Oğlanı eline alıp sağ kulağına ezan okumaya

koyuluyor. Anasının kokusundan sökülen bebek huzursuz huzursuz kımıldanıyor. Adamın avucunda bir o yana bir bu yana dönerken bacağı belekten sıyrılıveriyor. Sıddık, burnunun ucundaki ters ayağı görünce, içinden böcek çıkmış bir gül gibi savuruyor oğlanı. Neyse ki, Meryem'in göğsüne düşüyor oğlan. "İblis! İblis bu!" deyip koşarak yüklüğün üstündeki Kuran'a sarılıyor, Sıddık. Titrek parmağını duaların üzerinde koştururken kitabı aniden kapatıp göğsüne yaslıyor ve kaçır adım çıkıyor odadan:

"Meryem, at onu kucağından! At şu iblisi!"

Meryem ses edemiyor. "İh" dese, Sıddık "Cenabı Hak" diyecek, "gık" dese "bilmem kaçınıcı ayet" diye başlayacak. Ana bilgeliğiyle susuyor o da. Ters dönmüş minik ayakları öpüp gözlerine koyuyor. Oğlan, çapkın bir gülücük atıyor nar güzeli anasına, mesaneyi boşaltıveriyor sonra. Kadın, güç bela kalkıp temizliyor oğlanı. Yatağa uzanıp bir güzel de emziriyor. Uyuyorlar.

Sıddık saatler boyu Kuran okuyor o gece. İstihareye yatmadan önce de Meryem'le oğlanın üzerine kapıyı kilitliyor.

"Sıddıkk! Açsana kapıyı, altıma edeceğim şimdi. Sıddıkk!"

Sıddık evde yok:

"Ey cemaat-i Müslimin! Uyanın! İblis köyü ele geçirmeden kalkın! Kalkın ki taşlayalım tövbesizi!"

Meryem tam altına koyuverecekken ebe yetişip açıyor kapıyı. Sıddık'ın söylediklerini bir bir anlatıyor kadına:

"...Eli kulağındadır, gelip alırlar bunu. Hoca Efendi en doğrusu bilir, dediğini yapmak lazım gelir kızım. İyisi mi inat etme de ver bu musibeti."

Meryem bir oğlana bakıyor, bir ebeye. Oğlunu kucağına alıp, ebeyi ezip geçiyor. Nehre vardığında beleği dişleriyle sıkıca tutup güneşli halatın elini kızartmasına tınmadan karşıya ulaşıyor. Koşuyor da koşuyor. Kaplan gibi yarıyor bozkırları. Temmuz sıcağında alnını kuşatan ter; gür kaşlarını, uzun kirpiklerini aşip tuz tuz yakıyor gözlerini. Gözü yaşlı koşuyor kadın. Bacağının arasından kan boşalıp da gözleri gecelene ne değin koşuyor. Gök esmerleşirken açıyor zeytin gözlerini. Oğlanın yanında olmadığını fark edince korkuyla doğruluyor. Sağa bakıyor, sola bakıyor... Dövünmeye başladığı sıra bir hırıltı duyuyor geriden. Bir de ne görsün: Adam boyunda bir çoban köpeği, beleğinden kavramış oğlanı. Köpeği kovsa kovamıyor. Gidip ağzından oğlunu çekip alamıyor... Ne yapsın, yere bağdaş kurup başlıyor konuşmaya. Çocukken sabana takılıp ayağını kırdığı günden tut da, on beşindeyken, köye resim çekmeye gelen şehirli bir oğlana yanağını öptürüşüne değin anlatıyor köpeğe. Söz Sıddık'a gelince de içli içli göz yaşı döküyor. Kurulmuş gibi oğlan da aynı anda ağlayınca, köpek, pişman bir edayla bebeği getirip Meryem'in kucağına bırakıyor. Devasa dilini, oğlanın hap suratında bir iki gezdirip uzaklaşıyor... Karanlık çöktüğünde kaçmayı sürdürüyorlar. Lakin başı dönüyor Meryem'in. Ayakları burkuluyor. Attığı her adımda, bacakları içine içine batıyor sanki. Aç susuz devam edemeyeceğini anlayan kadın, bir ümit Huriyelere gitmeye karar veriyor. Evlerin ışıklarına doğru ilerliyor. Huriyelere varınca evvela camdan içeriyi süzüyor gizlice. Talat'ın evde olmadığına kesinkes ikna olunca kırılmasından korkar gibi çalıyor kapıyı. Kimselere duyuramıyor tabii. Camı tıklatıyor bu kez. Televizyon izleyen çocuklar aldırış etmiyorlar. Huriye görüyor zavallıyı Allah'tan. Koşup kapıyı açıyor. Ağlayarak sarılıyor kadına:

"Her yerde sizi arıyorlar. Sıddık çocuğu bulursa..."

“Biliyorum” diyor Meryem. İçeri giriyor. Huriye sıcak çorba koyuyor önüne. Meryem çanağı kafaya dikeyor, çorba içini yaka yaka midesine iniyor. İçi yana yana derdini döküyor sonra kadın:

“Şu parmak kadar sabinin neresi iblis? Hasta benim bebem. Şehre götürüp baktıracam ama param yok...”

Meryem’in elini tutuyor Huriye. Kendi çocuklarına bakıyor boynunu büküp.

“Ana olmayan anlamaz seni... Üç beş kuruş birikmişim var. Sizi şehre götürür. Orada da şunu bozdurursun” diyor ve hasır bileziğini çıkarıp Meryem’in çentikli avucuna bırakıyor. Sonra paraları getirmek için yatak odasına yollanıyor. Meryem koca memesini çıkarıp besliyor oğlanı o ara, ümitle kokluyor. Ardından çocuklara dönüp, “Babanız ne zaman gitti?” diye soruyor. Pür dikkat, yavrusunu yiyen kutup ayısını izleyen çocuklardan cevap gelmiyor. Kadını susturmak istercesine daha da açılıyor aletin sesi:

“...Kutup ayıları, zayıf olduğunu sezdiği yavrularını, koruma içgüdüleriyle öldürebiliyor. Benzer durum, kedi ve köpeklerde de...”

“Tak! Tak! Tak!”

Talat’ın yumrukları kapıya değil de Meryem’in yüreğine çarpıyor sanki. Huriye kapıya koşuyor:

“Kim o?”

“Aç lan kapıyı!”

“Talat, sen misin?”

“Bana bak Huriye, o iblisi eve aldığını gördüm. Kırdırma kapıyı!”

Talat bir hışımla içeri giriyor. Meryem’in camdan kaçtığını görünce, kırbaçsı elleriyle Huriye’ye bir tane patlatıyor. “İblise ocağımızı açıp da cümlemizi lanetlendirecek misin sen?” deyip

dışarı atılıyor sonra:

“Sıddık Hocaa! Buradalar! Bu tarafa!”

Adamlar, ellerinde fenerler, koşmaya başlıyorlar. Sanki onlarca ateş böceği büyüyerek Meryem’in üzerine uçuyor. Ateş çarptıkça yere seriliyor ağaçlar. Yangını seziyor Meryem. Gözü seğirmeye, kulağı çınlamaya başlıyor. Su olsa, bulut olsa, görünmez olsa... Kanatlanıp uçabilse; uçamaz ki... Mucize beklemiyor Meryem; mucizelerin yalnızca kitaplarda yazdığını biliyor. Oğlunu sıkı sıkı sarıp bir evin kümesine gizleniyor. Bok kokulu bir inde yavrusuna hayat arıyor. Oğlanın kulağına bir şeyler fısıldayacak oluyor, cayıp sadece öpüyor. Ardından, ağzına örtüyor ninni kokan elini. Dalıyor oğlan. Adamlar, Huriyelerin evinin önüne üşüşüyorlar. Bir giyinmiş, bir görmüş, bir aldanmış; kopya adamlar. Kiminde çifteli, kiminde pompalı... O gün için alınmış tüm silahlar. Bebek değil de hunhar bir katil aradıkları... Etrafı sarmışlar. Fenerleri her deliğe sokuyorlar. Yaklaşıyorlar. Sıddık’ın kararlı yüzünü seçiyor uzaktan, o kümeden çıkış olmadığını biliyor Meryem. Son kez kokluyor oğlunu.

Kan kokusundan huzursuz olup kabaran hindiler bağır-maya başlayınca ışıkların hepsi oraya bakıyor. Kümesin telleri kare kare bölüyor Meryem’in yüzünü. Bir bulmacanın karaları oluyor gözleri. Sıddık, kümesin kapısını açıp Meryem’i zorla dışarı çıkarıyor:

“Nerede o iblis? Nereye sakladın?”

Bir başkası girip kümesin altını üstüne getiriyor; ne iblis var, ne de bebek. Tek bulabildiği kanlı bir belek...

Öl

Toprağın nemi "öl"dür; insanın nemiye "yaş" Doğumla ölüm arasında geçen süreye "yaşam" adı verilir; yaşamın sona ermesi "ölüm"dür. Ve yaşlanan insanlar er geç ölürlər.

"N'aber?"

"İyi."

"N'apıyorsun?"

"Bu yeni mi çıktı?"

"Ne?"

"N'apıyorsun?" Normalde yalnızca 'N'aber?' diye sorarsın, ben de 'İyi' derim. Gidersin."

"Seninle konuşmaya çalışmam da mı suç oldu?"

"Yo, şaşırdım..."

"Yüzünü yemekten yemeğe görür oldum... Mıhlандın bilgisayarın başına. Artık ne yazıyorsan o kadar..."

"Bir kez olsun okumak istedin mi ki?"

"Gözlerim seçmiyor, biliyorsun."

"Gazete okurken gayet iyi görüyorsun ama."

"Manşetleri okuyorum oğlum, o da zor bela."

"İyi, bir gün beni de okursun o zaman: 'Başarısız yazar intihar etti!'"

"Deli deli konuşup canımı sıkma benim."

"Niye? Ne zaman öleceğime de sen mi karar vereceksin?"

"Hangi kararına müdahale ettim ki bana bunları söylüyorsun?"

"Doğru, etmedin. Yabancı dil eğitimi için yurtdışına gitmek istediğimde 'Ben karışmam, gücün yetiyorsa git' demiştin."

"Toprağımızı satıp gitmek istemiştin çünkü."

"Ne olurdu satsaydın?"

"Satılmaz! Atalarımızdan kaldı bize. Bizden de torunlarımıza kalacak."

"Niye? Sadık amcam satıp fındık yağı fabrikası kurdu, Mithat'ı da başına geçirdi. Bir de bana bak: Otuz yaşımıdayım ve hâlâ senden harçlık alıyorum."

"O, amcanın bileceği iş. Sen dediğimi yapıp öğretmen olaydın..."

"Of, başlama gene!"

"Ekmek aslanın ağzında, sen iş beğenmiyorsun. Neymiş, toprağımı satsaymışım... Kendini bu hallere düşüren sensin, bana kabahat bulma!"

"Hoşuna gidiyor."

"Ne hoşuma gidecek?"

"Sana muhtaç olmamı seviyorsun. Kendini işe yarar hissettiriyor."

"Oğlum, sen nasıl böyle oldun?"

"Amcam ne zaman arayıp Ayvalık'taki yazlığa çağırsa 'Şimdi oğlanı bırakıp nasıl geleyim, seneye inşallah' diyorsun."

"Gideyim de öldür kendini, değil mi? Konuşturuyorsun beni..."

"Bak gene... Kendimi öldürmeme sen mâni oluyorsun yani!"

"Ben ne desem, ne yapsam kabahat! Sonra da seninle konuşmadığım için sitem ediyorsun."

"Biliyor musun, annem gibi kendimi damdan atmıyorsam tek nedeni ölmez de sakat kalırım diye korkmamdır."

"Annen atlamadı! Çamaşır asarken ayağı kaydı."

"Tabii. Çamaşır yıkamaktan, ütü yapmaktan, yerleri süpürmekten, duvarların nemini silmekten bunalıp kayıverdi ayağı..."

"Beni üzmenin sana ne faydası olacak?"

"Toprağını satsaydın, anneme son model makineler alabilirdin. Ne bileyim, hizmetçi bile tutardın."

"Annen öyle bir kadın değildi."

"Nereden biliyorsun? Belki de hiç söylemedi. İsteyemedi... Toprağını yaşatmak için karını öldürdün. Oğlunu da öldürüyorsun..."

"Toprak ölmez oğlum. Ne ölür, ne de öldürür. Toprak yaşamdır."

"Baba bırak artık bu TRT ağzlarını."

"Peki oğlum, ağzımı açmam bundan böyle. Nasıl istersen öyle düşün."

"Bak, yağmur başladı. Bahçeye çık da toprağını kokla biraz."

"Akşam oldu artık, ne bahçesi. Yemekleri ısıtayım mı?"

"Isıtma desem de ısıtacaksın nasıl olsa. Laf olsun diye soruyorsun... Aslında 'Yemekleri ısıtıyorum' diyorsun."

"Bütün gün oturup bunları düşünüyorsun anlaşılan..."

"Hem düşünüp hem yazıyorum. Sen benim en büyük ilham kaynağımsın babacığım!"

"Sen geç dalganı... Yemekleri ısıtayım mı?"

"Üff, ısıt!"

"Gel de salatayı yap bari."

"Tamam, şunu yazıp geliyorum."

Ama toprak, yaşlansa da ölmez.

Ülfer Hanım

Sigaram dudağımda küçülmüştü ki söndü yağmurdan, son iki fırtınadar oldu. Topuğum da kaldırıma sıkışmasın mı! Ayağım çıkarsa çizmemin içinden, tırnağım çorabımı kaçırdıysa ya, bir de düşüp dizlerimi parçalarsam, kimse yardım eli uzatmazsa bana; çok korktum Ülfer Hanım. Siz gök gürültüsünden bile gürültülü hışırtınca hele, ölüyorum sandım. Her şeyin bir sebebi vardır. Ayaklarım büyümeyi bırakalı adımlar olmuş ama bak çizmelerim bir numara büyük hâlâ. Annem “Ayağında bir karış ökçeyle çıkıyorsun zaten, bir de orospular gibi içme şu zıkkımı sokakta” derdi, ben hep içtim Ülfer Hanım, giydim. İçmeyeydim sigaramı, evden çıkarken topuklu çizmelerimi giymeyeydim koca koca, nasıl görürdüm sizi?

Budist rahip miydiniz, üzgün bir fil mi, bir Yezidi çemberinin içine mi kısılmıştınız, yoksa birini mi bekliyordunuz, terk mi edilmiştiniz siz Ülfer Hanım, bırakıp gelmiş miydiniz, kaçmış mıydınız, Tanrı’nın eteğine mi sığınmıştınız, ne işiniz vardı tadilat nedeniyle kapanmış bir caminin avlusunda bir başınıza, kımıltısız? Islanmaktan rahatsız olmuyor gibiydiniz. Olsaydınız yüzünüzü buruşturur, gözlerinizi kırptırtırdınız. Bulutları siz çağırmıştınız sanki. Onlar da büyük büyük gelmişlerdi. Yüklüydüler. Balıkları sokaklarda yüzdürüp, apartmanların giriş katlarında oturanları ana haber bültenlerine

taşıyacak kadar değilse de, çocukların seksek çizgilerini silip, sigaramı söndürecek, sizi üşütüp hapşırtacak kadar yüklü gelmişlerdi. Her şey dilediğiniz gibi gelişmiş, hapşırırken kalbiniz bir anlık durmuş ve siz sevmeyi unutmuştunuz. Üzülmeyi, gücenmeyi, kinlenmeyi, affetmeyi, hatta kıskanmayı... Fakat bu hapşırık öylesine etkiliydi ki kalbinizin unutkanlığı beyrinize sıçramıştı. Adınızı, evinizi ve en sevdiğiniz çiçeği bile unutmuştunuz. Gözleriniz unutmaktan gençleşerek büyümüş, kulaklarınızla burnunuz küçülmüş, dilinizi kaplayan samansız doku çözülmüştü. Ellerinizdeyse silinmesi güç yaşanmışlıklar vardı. Ama gözleriniz ellerinizi de unutmuştu; onları tuttuğumda hiçbir tepki vermediniz. Beni yüreklendiren de işte bu tepkisizliğinizdi; Tanrı'nın huzurunda size annem olduğunuzu söyleyiverdim. O an Tanrı çok kızıp üstüme bir yıldırım fırlattıysa da hiçbir şey olmadı bana; ilkin minarenin paratonerini elden geçirmişler galiba.

Putsu gövdenizi avludan çıkarıp eve getirene kadar akla karayı seçtim. Islak bir köpek ne hırladı ne hırladı bize. Şemsiyeliler alttan attan baktı. Arabalar su sıçrattı. Topuklarım kırıldı Ülfer Hanım, çizmeme su doldu cap cap. Eteğim benek benek çamurdu. Saçlarım boynuma yapıştı. Damlalar minik öpücükler gibi koynuma sızdı ılık ılık. Ürperdim valla. Burnum kızardı sizinkinden çok olmasın. Biz apartmana girerken flu bir gökkuşağı kalmıştı bulutlardan geriye. Çantamda anahtarı ararken tir tir titriyordunuz yanımda. Bir Theraflu size, bir Theraflu bana, sonra doğruca banyoya. Şofbeni yak-tım. Vücudunuzun şekline bürünmüş giysilerinizi çıkarmanıza yardımcı oldum. İnce telli saçlar için olan şampuan sizin-kiydi. Ama saçınızı şampuanlamadan önce ecza dolabındaki ısırgan suyuyla bir müddet masaj yapardınız saç diplerinize. "Boş ver anneciğim" dedim size, bu kez yalnızca ısınmak için

yıkanacaktınız nasıl olsa. Kapının arkasında asılı duran beyaz bornozunuzu Pamukkale'den almıştık hani. Pembesi de benim. Banyodan çıkınca odanıza gidip –soldaki beyaz kapı; geceleyin tuvalete giderken kolaylık olsun diye banyonun yanındaki odada rüya görürdünüz taşındığımız her evde– yatağınızın üzerindeki temiz çamaşırları giyebilirdiniz. Ama siz hemen giyinmeyip bir süre kalorifer peteğinin önünde mayıştırdınız, ben de bu sırada yumuşayan ayak tırnaklarınızı keserdim –geceleri hariç, uğursuzluk getirirdi maazallah. Bunların hiçbirini hatırlamayışınıza şaşırmış gibi yapıp durdum. Ayrıntılara indikçe sizi kandırmamın kolaylaşacağını biliyordum. Bana iki aylık hamileyken, bir dalgınlık anında işyerinizdeki bir evrakin üzerine çizdiğiniz garip şekiller orak ve çekice benzetildiği için sıkıyönetimce içeri tıkıldığınızı, babam da sizden birkaç gün sonra –çevirisini yaptığı makaleler münasebetiyle– tam on yıl hüküm giydiğinden, doğmama bir ay kala özgürlüğünüze kavuşmanıza karşın yıllar yılı bir ayağınız mahpusta gezdiğinizi; babam aftan yararlanıp dışarı öksürerek çıktığı gün ona mercimek çorbası, karnıyarık, domatesli pilav ve muhallebi pişirdiğinizi; beş yıl hep birlikte mutlu yaşamamıza izin verdikten sonra Tanrı'nın bir sebep göstermeksizin –öksürüğü kabul etmiyorum– aniden babamı bizden aldığını; sizin yurduumuzdaki nice dul gibi beni büyük zorluklarla büyüttüğünüzü; banka memuresi olmama pek sevindiğinizi; işe başladığım gün bana altın bir nazar boncuğu armağan ettiğinizi anlatıp durdum tüm gece. Küçükken okuldan kaçıp kaçıp sinemaya gittiğimi, içeri girerken tanımadığım kadınların pardösü eteklerine tutunup onların çocuğuymuş gibi yaparak filmleri bedava izlediğimi; bir gün Kadir İnanır'ın son filmini kare kare size anlatarak farkında olmadan bu küçük sırrımı faş ettiğimi, okulu kırdığım için bana çok kızdığınızı ama filmleri bedava izleyecek kadar uyanık oluşumdan memnuniyet duyduğunuzu söylediğimde

bile en ufak bir duygu kırıntısı belirmedi yüzünüzde. O zaman anladım ki varlığınıza yetinmeyi bilmeliyim.

Bir hafta sonra bana en sevdiğim cevizli kurabiyelerden pişiriyor, işe giderken balkona çıkıp arkamdan el sallıyor, döndüğümde sanki beni özlemişsiniz gibi sıkıca sarılıp günümün nasıl geçtiğini soruyordunuz. Tıpkı söylediğim gibi orta şekerli kahvenizi akşamüstleri kurbağa yeşili berjere oturarak içiyor, temizlik ve ütüyaparken Zeki Müren dinliyordunuz. Çekmecelere naftalin keseleri koyuyordunuz. Kanaviçe işliyor, çeyiz düzüyordunuz bana. Annem oluyordunuz Ülfer Hanım. Duygu yoktu belki tavırlarınızda hâlâ, ama bir hayalden ötediniz ya... Mutluydum. Komşularım beni size benzetiyorlardı. Oysa annemin geçen yıl öldüğünü apartmana taşındığımda söylemiştim onlara ve bir hipopotam bir karıncaya ne kadar benzerse o kadar benziyordum size.

Topuklarını çaktırdığım çizmelerimi alırken ayakkabıcıdan, bir iskarpin beğendim ki tam narin ayacıklarınıza göre. Kredi kartım yarı yolda bırakmasaydı o akşam giyecektiniz de. Belki gülümserdiniz, hı? Öyle severdiniz ki beni, sokağınızın ismi olurdu ya da dizinizde bir kedi. Ah Ülfer Hanım, ne güzelmış adınız! "Yumurta almaya gidiyorum" demişsiniz 5 Numara Sevinç Hanım "Nereye komşum?" diye sorduğunda. Halbuki hiç uğramamışsınız Bakkal Cevat'a. Beni görünce "Annemi arıyormuş birileri, başka kardeşlerin de mi var senin?" diye sordu martı kaşlı karısı. Şaşaladım. Arkamı döndüm sonra, bir de ne göreyim, elektrik direğinde gülümsüyorsunuz bana: "Annemiz Ülfer Hanım'ı gören olduysa, alzheimer hastasıdır o, insanlık namına..."

Karabiber kokladım, hapşırdım; güneşe baktım, hapşırdım; yorganları ofkalayıp çıkan tozu ciğerlerime çektim, hapşırdım. Geç olsa da anladım: Yağmur yağmalıydı Ülfer Hanım,

üşütmem lazımdı. Çizmelerimi ayağıma geçirdim, sigaramı ayarladım dudağıma. Caminin kapısı açıktı, minareleri yanıyordu. Avludaki hüznü boşluğu doldurdu yağlı kalçalarım. Bulutları çağırdım durdum. Gelmediler. Akşam akşam olmaz dedim, gece yıllar sonra dua ettim, sabah gene geldim. Yağmadı gitti lanet olası. Üşütemiyordum Ülfer Hanım, sizin gibi hapşıramıyordum. “Belki” dedim içimden, sigaramı çizmelerimin arasına sıkıştırdım, üzerimi üşüylene dek çıkardım –çizmelerimi asla. Bir-ikiydiler önce, on-yirmi oldular sonra, gözler birikti avlunun parmaklıklarına. Yeni doğmuş panda yavrusuymuşum gibi baktılar bana. Bulutlar çıktı camiden ansızın. Pabuç ve ıslık yağdı üstüme, taş ve yumruk yağdı. Islandım Ülfer Hanım, sigaram söndü. Öylesine üşüttüm ki ayakta duramadım, gidip musalla taşına uzandım. Hapşırdım. Ayaklarım bir numara büyüdü.

Yargılar Önden

Önümüzdeki yirmi iki kişiden her birinin işi üçer dakika sürse... Beklemek: "Hastane"nin lügatimdeki karşılığı... Bekledikçe daha da hastalanır, hastalandıkça yeni hastalıklar edinip onlar için de beklersin.

Anneannemi kırmızı suratlı bir kadının yanına oturtuyorum. Başörtüsünü, yanaklarını burnuna yapıştıracak denli sıkmamış olsa, her akşam bir büyük deviriyor diyeceğim.

"Allah geçmiş etsin, nine!"

"Teşekkür ederim, kızım" diyor anneannem, evden çıkmadan evvel takma dişleriyle birlikte asil dış sesini de takıvermiş ağzına. İpek eşarbi, taba etek ceketi, varislerini gizleyecek denli koyu çorapları ve ne derisi olduğunu bilmediğim ayakkabıları da hep bu asalet merakından. Kızılıcak bastonunun manda boynuzu pabucundan başlayan usta işi oymalar, kıvrıla kıvrıla sap bölümüne dek tırmanıyor. Ziraat Bankası Müdürü Nafız Karamustafa'nın validesi, dengesini diğer yaşlılar gibi fındık dalından bozma alelade bir değneğe emanet edecek değildi ya. Bu halini sevmiyorum. Evdeki gibi kükreyerek geçirsin, burnunu karıştırırsın, politikacılara ağza alınmayacak küfürler et-sin, etekliği benek benek çamaşır suyu olsun istiyorum.

Kadın, anneannemin burnunun dibine giriyor:

"Neyin var nine, hayırdır?"

"Neyim yok ki! Yaşlılık işte: kalp, fıtık, damar tıkanıklığı, kemik erimesi... On gündür de böbreklerim sancıyor. Sizin ne rahatsızlığınız var kızım?"

"Karaciğerlerim arızalı." (Yoksa?)

"Geçmiş olsun."

"Sağ ol nine. Allah cümlemize şifa versin. Kim bilir biz kocadık mı ne hale geleceğiz... Bu kim, oğlun mu?" (Oğlu olabilecek kadar yaşlı mı duruyorum?)

"Torunum."

"Hay maşallah."

Rahat bir nefes alıyorum. Kadının maşallahlı nefesiyle ay gibi parlıyor yüzüm. Beni baştan ayağa süzdükten sonra devam ediyor:

"Oğlunun mu?" (Yeterince kıymetli miyim?)

"Hayır, kızımın." (Değilim, çünkü başka bir ailenin soyadını devam ettireceğim.)

"Maşallah, maşallah..." (Daha fazla maşallah...)

"Kaç çocuk var, nine?"

"Bir oğlum var. Kızımı kaybettik, on yıl oluyor." (Ölünce evlatlıktan düşülüymüş...)

Uzaklaşıyorum. Sohbetin seyrini biliyorum nasıl olsa: "Vah, yavrum.", "Babası da mı öldü?", vahlar artıyor, "Okudu mu bari?", aferinler, "Askerlik?", "İş?" ve inşallah ile başlayan temenniler.

Ellerimizi su ve sabunla yıkamadığımızda bizi öldürecek korkunç mikrop resimleriyle süslenmiş duvarların çevrelediği uzun ve dar koridorda dolaşırken, herkesin bana baktığını hissediyorum. Biliyorum. Sakallı, küpeli ve göbekliyim. Sırtımda pıyırım pıyırım bir hırka, ayaklarımda yırtık, bez ayakkabılar... Üstelik muhtemelen gece gündüz bira içiyor, elimi düzüyor ve çürümüş bir halı kadar ağır kokuyorum. Cenabet ellerimi

partial kotumun cebimden çıkarmıyorum. Gözlerimi, saat başı kel bir paspasla şöyle bir ıslatılan zeminden ayıramıyorum. Ezkaza, bir yüzün etrafında gezinecek olurlarsa, sinek gibi avlanacaklar çünkü.

“Harun?” (İşte yakalandım!)

Kasabada her hayat bir diğerini sular. Dört duvar arasında kaçınan yaşamak, bir nevi koma halidir. Evden çıktığınız an; dedenizin çocukluk arkadaşının, amcanızın torununun baldızının, ilkokuldayken silgisini kaybettiğiniz için size ömür boyu diş bileyecek çocuğun; belki de hiç karşılaşmadığınız halde sizi tanıyan yahut tanımadığı halde ısrarla bir yerlerden çıkartmaya uğraşan bir kasaba insanının vücudunuzdaki tüm suyu emeceğini bilirsiniz. Kuruyup ufalanmak üzereyken karnında merak taşıyan cümleler kurmadan yaşayamayacağınıza ayar, kaçınılmaz olanı yaparsınız: “Peki ya siz?..” Hemen yüzünüze renk gelir ve deriniz yeniden nemlenir. Çemberin içine girmek bu kadar kolaydır işte. Şimdi belleğinizde her bir kasabalı için ayrı bir yer açın ve saman altından su yürütmeyi unutun! Artık, ölüm dahi kurtaramaz sizi. Bilekleriniz istediği kadar sessizce kesilmiş olsun; belediyenin neredeyse tüm sokaklara yerleştirdiği hoparlörler sayesinde herkesi sulayacaktır: “Gediklilerden; Merhum Hafız Karamustafa’nın ve Neriman Karamustafa’nın torunu, Merhum Hafız Karamustafa kızı Merhume Saadet Gedikli ve Merhum Ahmet Gedikli’nin oğlu, ilçemiz Ziraat Bankası Müdürü Nafız Karamustafa’nın yeğeni Harun Gedikli dün gece vefat etmiştir. Cenazesi, öğle namazını müteakip kılınacak...” Allah bile habersiz iş yapamaz bu kasabada.

“Remzi enişte... Nasılsınız?” (Umurumda değil.)

“İyiyim, nasıl olayım. Şekerimi kontrol ettirmeye geldim. Ne kadar kilo almışsın sen böyle!”

Birbirini kasap vitrinindeki etlerden hallice tanıyan insanların vazgeçilmez girizgâhı. Canlı kantarın söylediklerinin canını sıkıtiğini belli edince sıradaki gönül alıcı cümleyi duyuyorum: "Yakışmış ama!"

"Aldım biraz. Bütün gün evdeyim. Sıkıntıdan, yatıp kalkıp tıkınıyorum" deyip artık çok geç olsa da göbeğimi mümkün olduğunca içime çekerek olanca samimiyetsizliğimle gülümşüyorum. Gözleri o kadar yukarıda ki ona bakmaya çalışırken boynum kopacak ve kafam sırtımdan yuvarlanacakmış gibi hissediyorum. Birkaç saniye susup benimle başka ne konuşabileceğini düşünüyor. Ve körpe yarama tuz gibi serpiliyor sözcükleri:

"Ne oldu, iş bulamadın mı hâlâ?"

Dişlerimi sıkarak cevap veriyorum:

"Bakıyorum..."

"Bu devirde okuyana da ekmek yok vallahi. Hayrola, sen niye geldin? Neriman yengeyi mi getirdin?"

"Evet, böbrekleri ağrıyor."

"Hay Allah. Nerede? Bir elini öpeyim yengemin, ne zamandır ziyaret edemedim zaten..."

Anneannemi işaret ediyorum. Onunla birlikte yürümemi bekliyor. Yürüyorum. Neyse ki kırmızı suratlı kadın gitmiş. Remzi enişte anneannemin önünde diz çöküyor. Ayaktayken elini öpecek kadar eğilebilmesi imkânsız...

"Yengem!" (Anneannemin yağlı yüreğini hoplatacak denli büyük sesi.)

"Aaa! Hayırsız oğlan, hiç bu yengem ne yer ne içer diye merak etmiyor musun?"

"Biliyorsun yengem, Ayşe'den sonra çocuklarla uğraşıyorum ..."

"Sağlıkları yerinde, değil mi?"

"İyiler, çok şükür. Ama zor tabii, onlar için daha zor."

“Allah’ın takdiri oğlum” diyor ve hazırda bekleyen gözyaşları pıtrak pıtrak dökülüyor kirpiklerinden. Saçlarının yarısını açıkta bırakacak biçimde bağladığı başörtüsünün papyonsu ucuyla siliyor gözlerini. (Sahici bir hanımefendi, bu gibi durumlar için çantasında bir de ipek mendil bulundurmaz mıydı?) Ve akan burnunu tek nefesle yerine çekiyor: “Seni iyi gördüm ama oğlum.”

Remzi eniştenin omuzları düşmüş, saçları ağarmış, gözleri matlaşmış olmasa; anneannem onu hiç de iyi görmeyecekti. Ayşe ablayı bir çırpıda unutuşuna içerleyecekti. Hayatına kemakân devam etmesi, suçu meşrulaştırmaktı: İçten içe karısının ölümünü arzuladığını kabullenmiş olacaktı. Kendine taze bir eş, çocuklarına besili bir ana aradığını... Neyse ki adabıyla yas tutuyor. Neyse ki elini öperken anneannemin bar bağlamış yüzüklerinin midesini bulandırdığını söylemeyecek kadar kibar. Neyse ki kilo aldığını fark edecek denli ilgili. Bir süre daha sevgimize layık kalacak.

“Hadi yengem, benim randevu saatim geldi. Nafız’a selamlar” deyip leyleksi yürüyüşüyle uzaklaşıyor.

“Yazık, çok çökmüş, zavallı çocuk. Otursana Harun, dikilme tepemde!” (Bir başkasının sıcaklığını hissetmeyi sevmiyorum...)

Kırmızı kadın röntgen odasından kurdeleli karne almış bir çocuk gibi sevinçle çıkıyor. Anneannemin yüzüne bile bakmadan çekip gitmesi dikkatimi çekiyor:

“Ne o, kavga mı ettiniz?” diye soruyorum kadının ardından kaşlarını çatan anneanneme.

“Aman ne kavga edeceğim ben onunla! Vay efendim erkek adam küpe takar mıymış, dünya çok bozulmuş, falanmış filanmış...”

“Sen ne dedin?”

“Ne diyeceğim, verdim ağzının payını tabii. Köylü milletiyle fazla içli dışlı olmaya gelmiyor, oğlum...”

Belli ki hiçbir şey diyememiş. Dememiş. Herkese yaptığı gibi sıkıştığı yerde başının ağrıdığını söyleyip susturmuş kadını. Hemfikirler çünkü. Sadece, emekli kaymakam kızı, banka müdürü annesi ve elli yıllık bir Halk Partili olarak bunu kabullenemiyor.

İyi giyimli, sarışın bir kadın tüm koridoru parfüme vererek gelip anneannemin soluna oturuyor. Belediye başkanının karısı olduğunu bir çırpıda anlıyor, anneannem. Ve başlıyor:

“Keşke özele gitseydik be oğlum. Bekle bekle sıkıldım çok.”

“Yarım saate kalmaz, seni de alırlar.”

“Daha yarım saat mi var?”

“Anneanne, ille de buraya gelelim diyen sen değil miydin?”
(Tam beklediği cevabı veriyorum.)

“Devlet hastanesinin dahiliyecisi Ankara’dan gelmiş, ölü-yü diriltiyormuş’ dediler de ondan...”

Hastaneyi aşağılayarak kadının ilgisini çekmeyi başarıyoruz.

“Neriman Hanım teyzeciğim, nasılsınız? Tanıyamadım başta, kusuruma bakmayın” diyor.

İşsizliğimden ve kilolarımdan bahsedilmeden, kadını selamlayıp yeniden koridorda turlamaya başlıyorum. Çene kemiği oynamayan tek kafa benimki... Diğer herkes kalantor doktorları, süslü hemşireleri çekeştirecek; yaralarının kabuklarını gösterip yarasının kabuğuna bakacak birilerini bulmuş. İyileşmek için geline hastanede, niyeyse en hasta olmak makbuldür. Baş ağrısı kansere, etteki ezik koca bir kırığa yorulur. Bir işkence yöntemi olarak uğultu... Ceplerimde kulaklığımı

arıyorum. Gene düğüm olmuş. Yarım metrelik iki ince uzun kablo... Hayat, en ufak şeyleri bile düğümleyip veriyor bana. Gün geçtikçe bu küçük düğümleri, zevk aldığım acılara evirme mahareti kazanıyorum. "Radiohead" dinleyeceğim, "Street Spirit" Thom Yorke en dipten seslenecek bana, ama... "Low battery!" "Dead battery!" "Fuck the battery!" Çaresizce şarkıyı mırıldanmaya başlıyorum. Sözlerinin bir bölümünü uyduruyorum. Nasıl olsa içerideki uğultu sesimi soğurur. Tam da sesimi kendi kulağımı tırmalayacak kadar yükselttiğimde birden herkes susuyor ve koridorun başından iki asker eşliğinde bana doğru yürüyen elleri kelepçeli kadına bakıyor... Ağzımdan çıkan amorf kelimeyi duymuyorlar bile. Sahne artık kadının...

Üzeri çiçekli beyaz başörtüsü boynuna düğümlenmiş. Gurup rengi, uzun kollu, önden düğmeli entarisi vücudunun kıvrımlarını abartıp dizlerini gizlemiş. Siyah ayakkabılarının üzerinde, lastiği gevşemiş beyaz yün çoraplar yığılı. Bacağının uzun kılları çorabın üstünde daha bir belirgin... Kadının yanındaki askerler jandarma. Birinin cildi pul pul, diğerinin gözleri şehla... Hemen hemen aynı boydalar. Kadın, aralarında kesik bir parmak gibi göze batıyor. Gözleri yerde. Benziyoruz: Gözlerimiz bizi kardeş kılıyor. Ama ben onu baştan ayağa süzerek üveylik güdüyorum. Doğrusu, satıyorum kadını. Diğerleri gibi, kelepçelere bakıyorum çünkü. Ve ayrıksılığım olağanlaşıyor.

Uğultu, sessizliğe bir saniyelik ömür biçiyor. Geri dönüşü camları zangırdatabilecek denli güçlü. Kadın kocasını ve çocuklarını öldürmüştü. Adı Şefika. Kimilerine göre Cemile, Şehri ya da Gülsüm. Kesinlikle Helin değil; Işıl, Sevtap ya da Gökem'in bahsi bile geçmiyor.

Gece öldürmüştü. Evvela, güllü Hacışakir ve kendi ördüğü çilek lifle yanık bir duş almış. En çok ellerini yıkamış. Aslında

bedenin her yeri ellerle temizlendiğinden ister istemez en çok eller yıkanmış olur. Ancak Şefika, bilhassa eze ova yıkamış ellerini. Parmakları yeterince buruşup, elinin yüzü mermere çaldığında çıkmış sudan. Saçlarını kuruladığı havluyu taşkın memelerinin üzerinden vücuduna dolamış. Küvetin boğazını tıkayan saçları parmağına sarıp klozete silkmış. Bedeninin artıklarını yok etmek için çamaşır suyuna boğmuş küveti. Bir mikrobu kanser edebilecek denli temiz olduğuna inandığında deliği tıkamış. Suyu açmış, dudak payına dayanınca kapatmış. O ara oğlu tuvalete kalkmış. Çocuk, uykudan kabuklanmış gözlerini aralamadan, yarı klozete yarı yere işeyip yatağına dönmüş. Şefika çıt çıkarmamış; oğlanın peşinden banyoyu eskitene dek silmiş de silmiş. Çamaşır suyu kokusu içine sindi mi çıkmış. Işığı kapatmadığı belirtilmeli mi, bilmiyorum. Ardında ıslak ayaklar bırakarak alet çantasına yürümüş. Aslında öyle bir çanta yokmuş. Pazardan alınma plastik sebzeliğin bir gözü bu işi görüyormuş. Şefika, en büyük çiviye bulana dek onlarca çiviye uykusundan etmiş. Çekiç de hemen yanlarındaymış, şansına. Bir de beyaz poşet çıkarmış kalorifer peteğinin arkasına sıkıştırdıklarının arasından: Elleri kirlensin istemiyormuş... Dilsiz adımlarla parkeleri yalayıp yatak odasına girmiş. Havlusunu sıyırıp karyolaya çıkmış. Kocasının yanıp sönen bağına eğilip, âdemelmasının ortasına çiviye yanaştırmış. Kadın, poşeti çivinin üzerine geçirirken hıştırtıdan uyanmış adam. Ve Güm! Poşet kanla dolmuş. Adam bir iki çırpınmış fakat çiviye etinden sökmeye ömrü yetmemiş. Bu sırada, üç yaşındaki kız ve beşinden gün alan oğlan koyun koyuna uyuyorlarmış. Şefika kızı saçlarından yakalamış, öbürünü sol kolundan. Sürüklenmeleri ve küvette boğulmaları, annelerinin ıslak omuzlarının kurumasından bile kısa sürdüğünden, her şeyi rüya sanmışlar. Şefika onları taşa halı gibi serdikten sonra gidip aynanın buğusunu almış. Saçlarını taramış. O kadar çok

taramış ki saç dipleri kanamış. Ellerine kan bulaşmış. Elleri... Önden kelepçelenmiş. İşte bu her şeyi bozuyor. İstese ellerinin arasına sıkıştırılan bir vişne suyunu içebilir. Ya da yüzüstü düşecek olsa elleriyle yere tutunabilir. Eğer bir katil olsaydı elleri arkadan kelepçelenirdi ki başka kimseyi öldüremesin, aç kalsın, düştü mü iman tahtası kırılsın. Madem katil değil, o halde hırsız. Bir emeklinin maaşını çaldı, temizliğe gittiği evden yüz taşlı bir gerdanlık... Belki de kocasına göz koyan bir şıfıntının saçlarını yoldu. O zaman kimse bir şey diyemez. Evli olup olmadığını bile bilmiyorum. Parmağında alyans varsa da, yüzündeki masumiyet ve dilinin ucundaki savunmalar gibi kelepçenin ışıltısından seçilemiyor. Bir başkasının suçunu üstlendiyse, iffetine dil uzatan kül ciğerli bir herifin yüzünü cırmaladıysa, ya her şey bir yanlış anlaşılma mı?

Kimse tanımıyor onu. Kasabadan değil belli ki. Uzaktan gelmiş bir suçlu. Ya da suçu her neyse, kasabalı olmasına mâni... Sırasını bekleyen bir koridor insanın önünden geçip röntgen odasına girmesi, olası tüm suçlarının üzerinde zaten. Oysa en son o girmeli. Mesai bitmezden saliseler önce. Masum kemikler tüm çıplaklığıyla görüldükten sonra. Herkesin işi gücü var. Ben yeni bir pil alacağım, anneannem yemek pişirecek, başkalarının karısı dip boyası yaptıracak. Bahtışen teyze, okuldan dönen torunlarını karşılamalı. Tevfik amca, gecikmeden tansiyon haplarını alacak. Ozan, zor nefes alıyor; bir an evvel iyileşip bakkalın başına geçmeli. Gelen herkesten de röntgen istenmez ki canım!

"Dişim ağrıyor!"

"Röntgen!"

"Midem bulanıyor!"

"Röntgen!"

"Sevgilimden ayrıldım!"

"Röntgen!"

"Kocamı ve çocuklarımı öldürdüm!"

"Acil röntgen!"

Ateş almaya gelmiş gibi çıkıyor, Şefika. Askerlerle birlikte. Kelepçesini çözüp kapının önünde bekleyecek kadar bile güvenmiyorlar ona. Ya camdan atlayıp kaçarsa? Komutana ne derler? Askerlikleri yanar maazallah... Kapının üzerindeki ekranda anneannemin adı beliriyor. Elim ayağıma dolanıyor. Ben anneannemi kaldırmaya giderken, Şefika koridoru bitirip kayboluyor.

"Anneanne, bizim sıramız!" Başkanın karısı pek sarmamış olacak ki, anneannemin boynu yana düşmüş, gözleri kapanmış ve buruşuk ağzı açılmış... Anlatsam, Şefika'yı kaçırdığına ne üzülür. Bin tane şey sorar. Uğraşamam.

"Ha! Ne oldu? Ay, içim geçmiş..."

Başkanın karısı alaycı gülümsüyor:

"Uyandırmak istemedim. Bu yaşta, buralarda beklemek zor tabii..."

Anneannem kadınla vedalaşıp, başkana selam yollamayı ihmal etmiyor. Kalkarken sol eliyle ellerimi tutuyor. Fakat ağırlığını bastonuna veriyor. Baston benden güvenilir, cilalı ve değerli çünkü. Biz yaşlı adımlarla kapıya ulaşana dek, ekranda bir başkasının adı beliriyor. Sıramızı kaptıracak değiliz! Anneannem yeri geldiğinde bir kılıç gibi kullandığı bastonuyla içeri girmeye yeltenen adamı kesiyor. Ne de olsa yaşlı bir kadına çemkirebilecek pek az terbiyesiz bulunur.

İçeride olmak iyileşmenin yarısı; böbrek ağrımız ve işsizliğimiz neredeyse geçiyor.

“Dur, teyzeciğim, üzerini çıkarma!” diyor genç görevli. Anneannemin sütlaç belini görmek istemediğini düşünüyoruz. En azından ben böyle düşünmek istiyorum. Cihazın bozulduğunu ölüm haberi verir gibi yutkunarak söylüyor.

Anneannem, “Ama olmaz ki evladım, iki saattir bekliyoruz!” diye söyleniyor hortlayan iç sesiyle.

“Herkes bekliyor teyzeciğim. Ben ne yapayım?”

“Seksen beş yaşında kadını ben!”

“Makine, pazartesiden önce yapılmaz. Samsun’a gidip gelecek. Sen Salı gel, garanti olsun. Söz, ilk seni alacağım.”

Öfkesi, hanımefendiliğini yenince anneannem görevliye kalayı basıyor. Bense sakınım. Röntgen sırası bekleyen onca ciğere, bacağı, böbreğe... laf anlatmak zorunda da olabilirdim. Altı üstü, ertesi haftaya devrettik. Daha büyük geleceğiz. Anneannem biraz daha yaşlanacak. Böbreğinin ağrısı artacak. Daha şişman, daha işsiz, daha mutsuz olacağım. Ve Şefika’yı tekrar görürsem, “Ben bunu tanıyorum” diyeceğim. Röntgeni temiz çıkmış olsa dahi, gözlerim ellerine kelepçelenecek.

Hayat Süpermarket

Yazarak atıyorum içimden seni. Bu kaçınıcı sayfa, kaç defteri doldurdum, bilmiyorum. Saymıyorum aslında; saymak ölüme yanaştırıyor beni. Markette, etiketlerinin virgülden öncesi aynı iki ürünün arasında, virgülden sonraki rakamlara göre tercih yapan yaşlı adamlar gibi hissettiriyor kendimi. Emekli maaşları ucu ucuna yettiği için değil de, ölüyor oldukları için bu denli mühim virgülden sonrası; hayattan fazladan ne çalsalar yanlarına kâr... Peki ya önündeki arabayı portmantodan pardösüsünü alır gibi el yordamıyla raflardan aldığı onca ıvır zıvırla doldurmuş gençten biri, sana da hayatın uçsuz olduğunu hissettirmez miydi? Belki de yalnızca o küçük çilekli yoğurtlardan alıp sonra hemen dışarı çıktığından, marketteki insanları gözlemleyebilme fırsatını bulamadın hiç. Bense, elime tutuşturduğün upuzun listeler sağ olsun, marketlerde tanıdım insanları. Kasap reyonundaki tıknaz görevlinin, kendinden daha toplu ve neredeyse cüce olmasına karşın kolunda ince belli bir sarışın ve bir Rolex taşıyan adamın sipariş ettiği bifteği döverken, nasıl da kaderine kaderine vurduğunu gördüm. Tişörtünün koltuk altı terden sararmış reyoncunun, afacanın birinin tam ortadakini çekerek tümünü yere döktüğü çikolataları her seferinde usanmadan bir mühendis gibi, raflara dizişini gördüm. Market arabasına binip annesine şahsi şoförü muamelesi yapan çocuğun yüzündeki oyuncu mutluluğu, güvenlik görev-

lisinin dikkatinin dağıldığı bir anda cips paketlerinden birini açıp içindekileri cebine boşaltan evsizin ya da deodorant şişelerini çaktırmadan üzerine boca eden genç bir kızın yüzündeki endişeli başarmışlığı gördüm. Onu her görüşümde yarım kilo meyveyi tadına bakmak bahanesiyle midesine indiriyordu kıvrıkcık saçlı bir kadın. Ananas bulamayışından dertleniyordu orta yaşlı, kalantor bir adam. Keçi sakallı ve siyah giyinmiş bir delikanlı, saatler boyu mizah dergilerini okuyup sesli sesli gülmekten imtina etmiyordu. Başının iki yanında yer alan eser miktardaki saç uzatarak kelini gizleyebildiğini sanan bir adam, bir kılçık kadar zayıf karısının balık reyonunda levrek seçişini ya da indirimli tavalara orada karşılaştığı bir ahbabıyla laklak edişini fırsat bilip, erkek dergilerindeki balon memeli kadınların yanında alıyordu soluğu. En çok sebze reyonunda indirim oluyordu ve anonsları yapan kızlar, özellikle e harfini açık okuyanlardan seçiliyordu sanki. Ancak marketin henüz açıldığı saatlerde gelenler, unlu mamullerdeki sivri kulaklı oğlanların ekmekleri o kapkara elleriyle tezgâha dizdikten sonra eldivenlerini giydiğini görebilecek denli şanslı oluyorlardı. Hafta sonları sucuk veya peynir tanıtan üniversiteli kızlarla flört ediyordum bazı bazı ve stantlarından ayrılırken dünyanın en güzel kadının beni evde beklediğini söylemeyi ihmal etmiyordum onlara. Hiç tanımadıkları halde kıskanıyorlardı seni. Sen o adamla gittikten ve ben bütün gece buzdolabındaki kutularca çilekli yoğurdu tek başıma yiyip ishal olduktan iki gün sonra, beni terk ettiğini anlattım içlerinden birine. İnanmadı. Ben de inanmıyordum söylerken ama markette elimde senin yazdığın liste olmadan saatlerce boş boş dönüp hiçbir şey almadığımı fark ettiğimde inanmaktan başka çarem kalmamıştı.

Dönmeni bekledim güneş denize dalıp dalıp çıkarken. Bir portakal bıraktım mutfak masasına ve seni aradım parfüm

şişenin dibindeki son damlada, gardıropta unuttuğun –ben aldım diye bilerek mi götürmedin yoksa?– zümrüt rengi bürüm-cük bluzunda, öldürüp diğer sineklere ibret olsun diye leşini duvarda bıraktığın sivrisinekte, Sana yağı etiketlerini biriktirerek aldığımız borcamın üzerindeki unlu parmak izinde, her gün balkondan attıklarınla karnını doyurduğun bulut rengi sokak kedisinin aç gözlerinde, perde halkalarının kornişte kayarken çıkardığı seste, teflon tavadaki çiziklerde, film izlerken altına girdiğimiz battaniyedeki kış kokusunda, ilk hamlede çatalına yakalanmayınca canını bağışladığın zeytinin karnındaki üç delikte, çamaşır makinesinin filtresini tıkayan saç tokanda... Eşi kaybolmuş çoraplara bakıp ağladım. Masadaki portakal çürüdükçe ağladım. Gece duyduğum sifon seslerinde, hapşırıdıktan sonraki beklentili sessizlikte... Uyurken üstümü açtım sen gelip östersin diye ve gözlerimi kapayıp kapayıp açtım belki de hiç gitmedin diye. Ölüm kokuyordu ev, üvezler parçalıyordu portakalın mor etini. Duramadım daha fazla. Markete gittim gene, sen göndermişsin gibi. Naylon çoraplar aldım markasını ve rengini doğru anımsadığımı umarak, sonra kadın pedi kondurdum arabama ince ve kanatlı, karın yağlarını eritmek için kullandığın şu kremden satmıyorlarmış artık, ama aynı işi gören bir başkasını aldım; sandal ağacı kokulu parfümünü, vişneçürüğü ojeni de unutmadım. Sevdiğin fındıklı çikolatanın en büyüğünden, sekizli ambalajdaki kutu kolalardan, sırf saçlarını andırıyor diye çubuk makarnadan, kremli ve e vitamini destekli şampundan... Kıymanın yağsız yerinden istedim gene –kasap biraz zayıflamış mıydı ne– ve ekmeği poşetli olanından aldım tabii. Balkonun altından ayrılmayan kediye tavuklu mama aldım önce, sonra gidip biftekliyiyle değiştirdim. Favori dergin, en seksi Türk erkeğini soymuştu kapağında, elim varmadı almaya. Kasaya gidiyordum ki çilekli yoğurtlar geldi aklıma. Artık çilekli yoğurtlarını da

ben almalıydım ya... Biliyor musun, senin adında bir marka çıkmış ve çilekli yoğurt üretmeye başlamış. Hem ondan, hem de her zaman yediğinden attım arabama –döndüğümde ev-deydin, bir yandan saçınla oynayıp bir yandan yüksek sosyeteye hususi bir magazin programını seyrediyordun; üzerinde ismin yazılı çilekli yoğurtları görünce çok sevinip boynuma atıldın... Süt kutularındaki mutlu aileyi bize benzettim. Bir de çocuğumuz olmuş: oğlan; burnunu senden almış... Diş macunlarında gülümseyen de sen miydin? Ağır bir müzik vardı fonda, insanlar daha yavaş hareket edip daha çok hayat satın alsınlar ya da ben oracıkta ağlayayım diye. Tuttum kendimi, tuttum, tuttum fakat mentollü selpakları görünce koyuverdim. İlle de onlardan isterdin ya her salı, çarşamba güncü diziye hazırlık olsun diye, ne âlem kadınsın sen. Tatlı bir tebessüm sardı yüzümü, duygularım arapsaçı... Anonsçu kız dondurulmuş beezeelyeeleerdeeki indirimi muştuladığı sıra kasada buldum kendimi, en uzun kuyruğun sonunda. Önümdeki çift birbirine sarılıp duruyordu inadına inadına. Kalın dudaklı kadın bir şarkı fısıldıyordu temiz yüzlü adamın kulağına ki gür bir kahkaha böldü onu: Keçi sakallı oğlan hangi ara gelmişti gene? Bu kez dar pantolonlu market müdürü uyaracaktı onu, ben sıramı arkamdaki yaşlı kadına verecektim, ağzındaki sakızla konuşmaya çalışan kasiyerin indirim kartımın olup olmadığını sorduğunu üçüncü tekrarda anlayacaktım ve poşetin ağzını bir türlü açamayacaktım gene.

Çürük portakalı çöpe atıp masanın üzerini sabunlu bezle sildim, camı açıp üvezleri kovaladım. Sonra poşetleri döktüm masaya. Bir yapbozun parçalarını birleştirir gibi birleştirmeye çalıştım seni, çorabından şampuanına kadar. Olmadı tabii, verdiğim tonla para bir hayal bile almadı. Küllüklere bastım kalbimi, su içtim damacanalarca. İnci bir kolye kazanmışım su

firmasının yaptığı çekilişte. Sırtararak verdi sucu oğlan. Salya sümük astım zümrüt bluzunun üzerine. Mentollü selpak gözümü yaktı. Daha çok ağladım. Ağladıkça yandım, yandıkça ağladım. Bir dumandır sardı evin içini, bir daha göremedim güneşi. Sonra bu kasabaya taşındım işte... Kadınlar bahçeye minder atıp daldan kopardıkları incirleri yiyorlar. Geçen gece incir yürüttüm ağaçlarından... Tuhaf bir mutluluk sardı içimi. Marketten cips çalan şu adama acıdım ya, acınacak durumda olan benmişim aslında... İnsan mutluluğu doğru yerde aramadığı için mutsuz olurmuş ve mutsuz sanılanlar meğer bazen çok mutluymuş...

Gelirken senden hiçbir şey getirmediğim yanımda ve benden. Market de yok buralarda hem. Köy bakkalından hallice bir dükkân tekçe, her ne kadar "mini market" yazsa da tepesinde... Oradan görüyorum ihtiyaçlarımı. Bilindik markalar yok. Çilekli yoğurt -iyi ki- yok. Sahibi bıyıklı bir adam, hep aynı bej gömleği giyiyor ve köyden getirttiği balı satmaya çalışıyor bana. Sonra bir şey soracak oluyor, belki adımı, belki geldiğim yeri... Parayı masaya bırakıp kaçıyorum hemen. İnsanlarla tanışmak bana kendimi anımsatıyor, kendimi anımsadıkça seni unutmak zorlaşıyor. Dalında beni bekleyen mutluluk yere düşüp parçalanıyor. Karıncalar... Onlar çok mutlu olmalılar.

Büyüklerin İşi

Okulun kapısında babamı gördüm. Şaşıyorum. Korkuyorum azıcık. Leblebi tozu alıyorum okul çıkışları. Babam abur cubur yememe kızıyor. Yanına gidene kadar fark etmedi beni. Nasıl fark etsin, bütün çocuklar bir örnek! Oysa annem fark ediyor. Hem de ta okulun demir kapısından çıkarken. Benim ona gitmemi beklemeden, çantasını iki eliyle karnına yaslayıp yanıma koşuyor. Günümün nasıl geçtiğini soruyor. Başımı okşuyor. Bazen öğretmenler çocukların babalarını çağırıyorlar. Yaramaz çocuklarınkini ama... Benim babamı çağırmıyorlar. Usluyum çünkü. Usluyum ve çalışkanım... Tek kusurum çikolata sevmemem. Öğretmenim, okuma yarışmasını kazandığımda bana çikolata veriyor. Ben de çikolatayı Recep'e veriyorum. Bitten kafası sıfırlanmış, tembel Recep'e. "Hanibenimrecebim" Recep'e. Öğretmenim fark edince kızıyor bana. Bir daha çikolata vermeyeceğini söylüyor. Unutup gene veriyor sonra. Ben de "Recebim"e veriyorum.

"Baba?"

"En büyük kim?"

"Cimbom!"

"Aferin, aslan parçası! Tanju üç gol attı bugün!"

"Yaşasın!" (Bugün güzel geçecek.)

Tanju'yu biliyorum. Sevgilisini de. Babam sürekli soruyor. Bilemezsem kızıyor. Bir de "Ajdağ Pelikan" değil "Ajda Pekkan". Bu konuda hassas...

"Dükkâna mı gidiyoruz?" diye soruyorum.

"Önce videocuya uğrayalım" diyor.

Bugün cuma. Cumaları videokaset kiraliyoruz. Kemal Sunal'ınkiler çok komik oluyor. Küfürlü yerler olursa annem hemen bana bakıyor. Duymamış gibi yapıyorum, şarkı söyleyip şeytantırnaklarımı koparıyorum. Artist öpücüğü yaptıklarındaysa babam, böyle öpüşmeyi iyice öğrenmemi tembihliyor. Annemse babama kızıyor. Üç film alıyoruz. İkisini üst üste izliyoruz. Sonuncusunu da cumartesi... Bazen ben uyuduktan sonra izliyorlar son filmi. Bana uygun olmayan filmlermiş onlar. Zeki-Metin, Kemal Sunal bir de "Otomatik Portakal" aldık. Çıkışta, yol üstündeki ganyan bayiine girdi babam. Ben kapıdayım. İçeriye sevmiyorum: Sigara kokulu ve sıkışık. Herkes televizyona bakıyor. Televizyon, içinde atların koştuğu bir akvaryum gibi. Atların koşuşu kimisini çok sevindiriyor, kimisini sinirlendiriyor. Eğer içeri girersem altın kolyem, at suratlı bir adamın savrulan toynağına takılıp kopuyor. Ucundaki gülen yüzü bulamayınca ağlıyorum. Anneme, kolyeyi okulda düşürdüğümü söylüyorum. Babam öyle istiyor. Kuponunu sallaya sallaya çıktı. Bu kez köşeymişiz.

Köşeyi dönünce bizim pasaj: "Karınca." Duvarında dev karıncalar var. En büyüğü, bizim dükkânın yanındaki kapalı kapının tepesinde... Üstünde "müdür" yazıyor. Müdürü hiç görmüyorum. Onun, içeride kilitli kaldığını düşünüyorum. Pasajdaki çocuklarla müdürü kurtarmaca oynuyoruz. Bugün, ilk kez gördüm müdürü. Bizim dükkândan çıkıyor. Annemden para almış. Müdürün maaşını biz veriyoruz ama müdür olan o; şu büyüklerin işine akıl sır ermiyor. Annem sarıldı bana.

Koyu ye il taytını giyiyor.  st nde kareli ceketi var. Yeni mankenleri vitrine yerle tirmi . Be enip be enmedi imi soruyor. "Neden bizim mankenlerin memesi yok?" diye kar ılıklı veriyorum. Annem, "Babasının o lu" diyor. Babam elini yana ıma yakla tırıyor.  rk yorum. Neyse ki k  k bir makas... İ  bitince d r m yemeye gidiyoruz. D r m  seviyorum. So anlı oluyor. Domatesleri de kabuksuz.

Mutlu gibiyiz. Mutluyuz ya da. Annemle babam konu up g l   yorlar. Bir d r m daha yemek istiyorum.  i koyum ya. Babam kızıyor. (Yeme in suyuna ekmek banınca da kızıyor.) Annem dayanamayıp alıyor. Babam fena bakıyor.  nce kendi g be ine baksa ya... D r m n yarısını yiyememi  gibi yapıyorum. Sarıp  antama koyuyor annem. Y r d k e sırtımda so an t t y r. Gene acıkıyorum.

Manavın  n nde duruyoruz. Annem elimi babama bırakıp portakallara gidiyor. Manav, se mece yaptırmıyor. Babama "Otomatik Portakal"ın nasıl bir  ey oldu unu soruyorum. "Sırası de il, sus!" bakı ı atıyor. Mandalina evde var. Havucumuz az, yarım kilo verse yeter. Hayat pahalı. Annemin so uktan burnunun ucu kızarmı . Babama "Pis mandacı" diyor. Babamsa "Kom nist!" diye  ıkı ıyor ona. Elim acıyor. O arada manav   r k portakal kakalıyor. Annem eve gelince k p rd . Portakalı manav diye kesti.

Ev buz. Annem bug n yemek gailisi yok diye seviniyor. Babam kataliti i yakıp mutfa a geldi. Televizyonlu odanın ısınmasına var daha... O da ne? Tezg hın d k k fayanslarında bir fare geziniyor. Annem i eri ka tı.    lık atıyorum. "Erkekler    lık atmaz!" "Tanju'nun sevgilisi H ly  Av ar..." Babam, cebinde ta ıyormu  asına bir  ırpıda  ıkardı ı iki eski musluk borusuyla k  eye kısıtıyor fareyi. Zavallicı ın    lıklarına, boruyu bo azına bo azına bastırarak kar ılıklı veriyor. Fare  ırpındık a g l ms y r babam. Onunla g z g ze gelmemek i in

annemin yanına koşuyorum. "Lanet olsun bu eve!" Eski evlerimiz böyle miydi? Mintrak Apartmanı'nda kocaman balkon var. Mutlu teyze var, kapıcının karısı, anneme yardım ediyor... Ev sıcak oluyor. Kapıcının kızlarını seviyorum. Kovalamaca oynuyoruz. Koşuyorum koşuyorum olmuyor. Kızlar yakalıyorlar hemen. Şişkoyum ya, ondan. Annemin keyfi kaçtı iyice. Babam fareyi balkondan fırlattı. Şimdi oraları silmek gerek. Pis, vebalı fare, süründü her yere. Babam melek bugün... Annemi televizyonlu odaya yolluyor. Bez, babamın eline yakışmıyor. Elleri sarı, kıllı ve şamarlı...

Haberlere bakıyoruz. Savaş çıkmış. Babam, Atatürk'ün ölüm yılını soruyor. Aferin bana! Babamınki çok istese de biz savaşmıyormuşuz; ölmeyecekmişiz, annem öyle söylüyor. Sıkılıyorum. Bugün geçmiyor zaman. Film izlemek için sabırsızlanıyorum. Fakat her şeyin bir zamanı var. Duvardaki saatin pili zayıflamış. Babam değiştiriyor. Zamanımız hızla akıyor...

Sonunda! Babam takıyor kaseti. Bu onun görevi. Annem de portakal ve mandalina soyuyor. (Kimi zaman muz yiyoruz, onu kendim soyuyorum; çünkü kabuklarının beyaz etli yerlerini de kemiriyorum.) Benim görevimse derslerime çalışmak. Ama cumaları ders çalışılmaz; cumartesi okul yok. Film başlıyor. Kemal Sunal bitince yatıyorum. "Ama neden?" Öyle, işte. Bugün yatıyorum. Zaten film çok güzel değil. Biraz hüzünlü, komikliği az. Annem ha bire meyve soyuyor. Elleri babamınkilerden de sarı. Annem yeni bir makine istiyor. Babam "Bakarız" diyor. Annem fritöz de istedi. Babam bu kez "Olur" dedi. Annem saçını sarıya boyatıp perma yaptırıyor. Babam aksi aksi baktı. Annem, isteyeceklerini biriktirip söylüyor. Gözlerim kapanıyor. Zaten ikinci filme pilim yetmiyor. Babam, "Uyuma!" dedi. Hani yatıyordum? "Burada değil, soğuk odada..." Soğuk oda çok soğuk! Ne yaptım ben? Fazla portakal yıyorum. Yok, yok: Çantamdaki dürümü gizlice hakladım!

Annem yatağıma hazırlıyor. Rahatsız gözüküyor. Yatağıma sıcak su torbası koydu. Biraz kırılacak soğuk. Sarı kırmızı pijamalarımı giyiyorum. Annem saçlarını tarıyor. Parfüm de sıktı. Dışarı mı çıkıyor? Yatağa giriyorum. İçim titredi. Annem üzerime ikinci bir yorgan örttü. Çok ağır. Kollarımı yorganın altından çıkaramıyorum. Ya kâbus görürsem? Eğer güzel şeyler düşünür ve Allah Baba'ya dua edersem, görmeyeceğimi söylüyor annem. Elinin sırtıyla yanağıma okşuyor. Elleri mandalina kokuyor. İyi geceler öpücüğü şakağıma konarken annemin saçından düşen zayıf bir tel, burnumu gıdıklıyor. Teli parmaklarının arasına alıyor annem. Işığa tutup şöyle bir bakıyor. Bıraktı. Işığı söndürüyor. Kollarını göğsünün altında birleştiriyor. İç çekip babamın yanına gidiyor. Kapıyı kapatmasalar iyiydi. Ama ben artık delikanlı oluyorum. Yalnız başıma yatabilmeliyim. "Otomatik Portakal"ı izliyor olmalılar. Üşüyorum. Sıcak su torbası dondu bile. Farenin akrabaları öç almaya gelirse? Türkü söylüyorum, kaçıyorlar:

"Gemi gelir yaaaaşır.
İçi dolu çamaaaaşır.
Bizim köyün kızlaaarını
Recep diye aaaaglaaaaşır..."

Annemler televizyonun sesini biraz daha açıyorlar. Ninni gibi uykumu getiriyor. "Bismillah, bismillah. Allah Baba, gece kâbus görmeyeyim n'olur. Âmin."

Ben bir portakalım. Yüzüm pürtük pürtük. Dügmem var. Dügmem basıldı mı soyuluveriyorum. Çocuklar dügmeme basıp basıp kaçıyorlar. Onları dövmeye yeltendiğimde, öğretmenim gelip sapımı çekiyor. Sapım kopuyor. Ağlayarak uyanıyorum. Hani kâbus görmeyecektim? Bu, her zamankinden değil: Uyurken kığım açık kalmış... Elimi yüzümü yıkıyorum.

(Kurnanın ucu kutuplara bağlı, yalnızca gözlerimi ısıyorum.)

Babam, sabah erkenden kalkıp sakallarını kesiyor. Top sakalının olmayışı burnunun olmayışı gibi bir şey! Şaşkın şaşkın yüzüne bakıyorum. Annem kuaförden vazgeçiyor; bigudili uyanmış. Mavi sabahlığının önünü sıkı sıkıya örtüyor. Babamın losyonlu ve parlak cildine dudaklarını yaslıyor. Kahvaltıyı ilk kez babam hazırlıyor. Islık çalıyor ve domatesin kabuğunu soymuyor. Yumurtalar taş gibi. Babam, "Portakal sıkayım mı?" diye sordu. İstemiyorum. Hapşırdım. Annem çok yaşamamı istiyor. Babam, ağzımı kapamadım diye kaş çatıyor. Gene hapşırdım. Elim ağzımda. Elim "tükmüklü" Pijamama siliyorum. Pijamama sildiğimi görüyor babam. Portakal fırlatıyor. Iska! Portakal duvarda öldü. Kanı turuncu. Annem ağlamaya başlıyor. Babam kulağıma yapışıyor. Küçük helanın duvarında kireç çocuk var. Anahtar dönüyor. Annemin bana yemek vermesi yasak. Hıçkırmadan ağlıyorum. Kireç çocuğun köpeğiyle tanışıyorum. Akşama kadar buradayım. Helanın içi göndermiş. Babam annemi tokatlıyor. Bir şeyler kırılıyor. Annem babamı bu defa kesin boşuyor. Babam dışarı çıktı. Annem kapının altından janjanlı çikolata atıyor bana. Çikolata sevmiyorum. Kireç çocuk ve köpeği de sevmiyor. Ama kapının altından bir tek o sığıyor.

"Bu seferlik yemeye gayret et, oğlum! At ağzına, üzme beni!"

Çöm çöm kakam geliyor. Portakallı ve cıvık... Çikolatayı kakamın içine sokuyorum, kâğıdı kıvrılıp parmağıma yüzük oluyor. Midem gurulduyor. Tek kusurum çikolata sevmemem.

"Anneeee, bitti!"

Güvercinboynu

Bir lokma daha geçiyor İstanbul'un boğazından. İşkembeye gidecek; karanlıkta gözbebekleri gerçeğe erecek kadar büyüdüğünde, geçtiği boğaza lanet okuyacak. Az sonra İstanbul ağzına geri çağırarak onu. Evirecek, çevirecek. Tükürükleyip yumuşatacak, ezip yağın çıkaracak. Aptallaşacak lokma. Öyle ki, dişlerin arasından sızan güneşe aldanıp tükürüleceğini sanacak. Oysa İstanbul, tükürmeyi bilmeyen bir hayvan... Gevişten sıkılınca yutacak onu ve pis bir bataklığa sürecektir. Gök gurultusunu takiben asit yağmurları yağacak lokmanın başına. Eriyip; sıkışık, kokmuş bağırsaklardan süzülecek ve büzükten sıyrılıp "bok" olacak.

Osman ve Nurhayat

"Anaaam, essahtan kalabalıkmış."

"Sevdin mi?"

"Korkuyor insan... Suyun kenarındaki evler ne güzeldi..."

"Daha neler neler vardır kim bilir; gezeriz her yeri. Hele bir Feyzullah ağabeyi görelim."

"İşkembe koktu" diyor Nurhayat, "mis gibi!" Boğazından yumrular dökülüyor.

"Hadi gel."

"Masraf etmeseydik... Önce adamı bulalım, sonra simit falan yeriz."

“Gel işte! Bir tas çorba iç, öyle gideriz. Kaçmıyor ya...”

Sıcacık işkembe dişte bir iki gezinip dili öpüyor, boğazı kavura kavura mideye iniyor. Sarmısağı, sirkesi, her şeyi tam... Gene de, Nurhayat iki çimdik pul biber yağıdırıyor üzerine. Osman oldu olası hazzetmiyor acıdan. İkinci kâseyi istediklerini birbirilerine söyleyemeyince midelerini avuttuklarıyla kalkıyorlar.

Osman'ın avucundaki eprimiş kâğıtta, yılmış, terden dağılmış bir elyazısı: “Posta Caddesi, Arda Sokak, Numara:14, Bahçelievler.”

“Selamünaleyküm. Buraya nasıl gideriz?”

“85B'ye atlayın.”

“O ne ki?”

“Aha bak; otobüs!”

“Kardeş, burayı nasıl buluruz?”

“Dolmuşa bineceksiniz. Camlıkahve yazanına.”

“Kaptan şuraya gidecektik biz.”

“Ohoo! Geçtik çoktan. İnip üç yüz metre geri yürüyün.”

“Hanım abla, memleketten yeni geldik de şu adre...”

“Hadi, gidin işinize! Bende size para kaptıracak göz var mı?”

“Kusura bakma kardeşim. Posta Caddesi nerede?”

“İki yüz metre ilerde orası.”

“Hemşerim, az baksana şu adrese...”

“Pastaneden sola dönünce.”

“Buralarda bir pastane varmış.”

“Hastaneyi geçince.”

“Hastane var dedilerdi ama...”

“O geride kaldı.”

Şehrin sonradan olma sokaklarını adımlayıp, Feyzullah’ın tekstil atölyesini buluyorlar nihayet. Dükkânın gözleri kapalı... Karşıkı bakkala soruyorlar. Kriz vurmuş. Dükkân ölmüş. Feyzullah, kredi borcundan hapse düşmüş.

“Akrabası mısınız?” diye soruyor şişgöbek bakkal.

“Asker arkadaşım. Geçen ay konuştuk, ‘Kızı kaçır gel, işin hazır’ dediydi. Sonra aradım aradım açmadı. Numarası değişti herhalde dedim. Atladık geldik. Belimiz doğrulana kadar onda kalacaktık...”

“Ne bilsin böyle olacağını. Top top kumaş girip çıkıyordu dükkâna. Ne oldum demeyeceksin bu devirde.”

“Evinin adresi var mı sende dayı?”

“Yok. Evine uğramayın boşuna. Karısı, çocuğu alıp babasının yanına gitti.”

“Tüh!”

“Tüh, ya... Kaçırdın mı şimdi sen bu kızı?”

“Evleneceğiz biz!”

“Ondan evvel gidin ananızdan babanızdan af dileyin. Elleri öpün. Ne yapacaksınız koca şehirde! Nerelisiniz siz?”

“Giresun-Bulancak...”

“Hem de! Ulan, güzelim memleket bırakılır mı hiç? Biz yaptık bir hıyarlık zamanında, şimdiki aklım olsa Sivas’tan burnumu çıkarmazdım, burnumu! Atölyedeki işçilere üç beş sigara satıyordum her gün, şimdi ondan da olduk. Yakındır, ben de kilit vururum kapıya. Sonra ne olacak? Bir yaştan sonra cep delik

cepken delik memlekete dönersen el güler adama. Dönün oğlum, vakit varken dönün memleketinize.”

“Olmaz artık. Dönersek ayırırlar bizi.”

Osman ve Nurhayat başlarını öne eğip sessizce uzaklaşırlarken, bakkal beyaz bıyıklarını burarak artlarından bakıp, “Kömür gözlü, kar yüzlü güzelim kız, ne bulduysa bu oğlunda...” diye söylüyor.

Yollar virgöl gibi kıvrılıp belirsizliğe eklemeleniyor. Gün, demini alırken hava kuruyor; burunlar, ayaklar, kulaklar çivi kesiyor. Sırtlarla gözlerse nemli... Nurhayat’ın güvercinboynu atkısı boynunu dalıyor. Sevdiğinin elini bırakmamak için tek elle çözmeye çalışıyor. Osman’ı beklerken örmüştü onu, upuzun olmuştu. Kazaklar, patikler ve lifler örmüştü. Artan iplerden battaniye bile yapmıştı kare kare. Hepsi sandıkta kaldı. Bir, boynundaki işte... Çözüyor sonunda. Atkının püskülü; çürük bir portakalın leşini, bir çocuğun asfaltta bıraktığı diz derisini ve tütünlü bir balgamı süpürüyor. Umursamıyor kız. Başparmağı yitmiş el denli suskunlar. Osman, sıkı sıkıya tutuyor Nurhayat’ın elini. Bedenindeki olanca inancı eline akıtıyor. Yetmiyor.

“Dönelim!” diyor kız, gözleriyle kaldırım taşlarını süpürürken.

“Beni sevmiyor musun?”

“O nasıl soru?”

“Bana güven; halledeceğim.”

“Ne yaparsınız burada? Ne yer, ne içeriz? Adam doğru söylüyor, gel dönüp babamla bir daha konuşalım. Bizi evermezse canıma kıyacağımı söylerim. Hı?”

“Dönersek yüzünü göstermezler bana, biliyorsun.”

Osman, fındıktan bu yana işsiz. Üç yüz on yedi milyonu kalmış cebinde. Nurhayat’ınsa iki bileziği... Otel arıyorlar. “Evli misiniz?” diyor otel. Bir başkası hiçbir şey sormuyor.

Merdivenlerindeki parfüm kadınlar, Osman'a kaş göz ediyorlar. Nurhayat, kolundan tuttuğu gibi dışarı çıkarıyor oğlanı. Sinirden, kaldırıma havan gibi iniyor topukları. Kıskanılmanın keyfini çıkaran Osman'ın geriden geldiğini sezince, ayağı burkulmuş gibi yapıp takıyor sevdiğini koluna. Usul usul gecenin dibine akıyorlar.

Maskeler yüz­süzce parsellemiş geceyi. Nefessiz bahçenin ürkünç canlılarını ilk kez gördüklerinden olsa gerek, Osman ve Nurhayat'ın elleri birbirine düğümleniyor... Öksürür gibi eğilmiş tıknefes ışıklar gölge kusuyor. Gölgeler maskelerden kirli, yüzlerden çok. Ender görülen bu iki çiğ yüz de onlarda endişe ve merak uyandırmış. Karşılıklı bir korku, karşılıklı bir acıma. İğrenme ya da imrenme...

Gecenin kanserine yenilmeden, aydınlık ve sıcak bir yer buluyorlar çok şükür: "Hayat Motel" sakın gözüküyor. Geceliği otuz beş milyon... Nikâh şart değil.

"Osman, sen yerde yatacaksın, ona göre!"

Üç gün, beş gün burada idare ediyorlar. Ya sonra? Dere suyu, denizin üstünde kaç tatlı adım atabilir ki?

"Üzülme, çiçeğim. Kökü sende, gene uzar. Şu zor zamanları atlatalım da..."

"İnşallah. İnşallah anlaşılmaz" diyor Nurhayat. Zaman kadar uzun saçları an gibi kısılveriyor. Boynu ve omuzları ilk kez bu denli üşüyor.

İşkembe ve Ağız

"Selamünaleyküm ağabey!"

"Aleykümselam."

"Ağabey, siz Giresunluymuşsunuz..."

"Yapma yav! Kim diyor?"

"Aha şu karşıdaki kardeş..."

"Dursun Reiiiis! Sizin oralardanmış bunlar" diyor karşıki odanın kapısındaki genç adam.

Dursun kızıp kapıyı örtecek oluyor:

"Yer yok, burada!"

Osman, eliyle durduruyor:

"Etme, ağabey! Bulancaklıyız biz de!"

Dursun,

"Kimlerdensiniz ulan?" diye soruyor.

"Sırgancılardan..."

"Sarı Tarık'ın nesisin sen?"

"Dayım olur..."

"Vaaay! Otuz yıl olmuştur Sarı'yı görmeyeli; İncüvez'de az tirsî tutmadık beraber. O mu yolladı yoksa sizi? Nasıl, iyi mi?"

"Yok, ağabey. Sizlere ömür..."

"Ne diyorsun!"

"Kamyon ezdi. Üç yıl oluyor."

"Vah, vah, vah... Allah taksiratını affetsin!"

"Âmin! Sağ olasın."

"Üzüldüm şimdi, çok üzüldüm hem de. Ufak bacısının oğlu musun?"

"Bir büyüğün, ağabey..."

"Baban?"

"Suat. Annemin amcaoğludur. Onu da bilirsin belki..."

"Yok, çıkaramadım... Senin adın ne?"

"Osman."

"Bu delikanlı, konuşmaz mı?"

"Hayati, kardeşim. Ufakken, arı soktu dilini."

"Valla mı lan? Maytap geçemeyin benimle!"

"EStağfurullah."

“Amma da parlak bir şeymiş. Ben de Dursun, Çopurların Dursun. Geçin bakalım!”

Ağlayarak açılan ağız, koridordaki kesif sidiği bastıran çürük tahta kokusuyla karşılıyor onları. Kabuklu göğsüne çakılmış çivilere dolanan sarı-mavi bir çamaşır ipi, odayı dört dönüyor. İpe serili pantolonlar, gömlekler, ceketler her dem nemli. Acılı aşk şarkılarının vazgeçilmez şarkıcısı uzun etekli kırmızı bir elbisenin içinde zoraki bir gülümseyişle poz vermiş, odanın tahtalarla kapatılmamış tek camının karşısında. Yüzü çillenmiş. Kâğıttaki yırtık –itinayla bantlanmış olsa da kendini belli ediyor–, eteğin yırtmacı gibi görünüyor. Karşısına kim geçerse onu işaret eden posterin ojesinin soyulduğunu Nurhayat’tan gayrı kimseler fark etmemiş bunca bakıştır. Kırıklardan gözü dönmüş mavi bir aynanın kenarına kaleden çekilmiş bir Giresun iliştirilmiş. Sağında solunda Orhan Baba... Karnında gri bulutlar, sırtında çıplak kadınlar metfun ranzalar, orta yere kurulmuş kızgın demirden ürkmüş olacaklar ki odanın bir köşesine yığılmışlar. Son nefesini aylar evvel veren küçük tüpün yanında, bağıryanık bir saz dikeliyor.

Yetmiş beşe elli cam; kızgın demir, dumanlı boğazını içeri çekene dek açılmayacak. Camdaki ince kırıktan sıcağa koşan hamamböceklerine göz diken cılız bir örümcek, gölgesi odayı dantel gibi örtecek bir ağ örüyor.

Yüksek tavandan sarkan yağlı lamba, yakınlarda yıkılan bir binanın enkazından çıkarılıp yakılan tahtaların sıcağından burnalmış, bir o yana bir bu yana kaçıyor. Yanındaki çengel, kristal avizeler taşıdığı şaşaalı günlerinden çok uzak, paslı bir ataletle kapılmış.

Dursun

Karadeniz’de istavritler hamsi kadar küçülmezden evvel balıkçılık yaparmış, Dursun. Denizin, içine buz atıp rengini bozan kışa öfke kustuğu bir öğleden sonraya değin sürmüştü bu. Köpüklü ağza girmesiyle kayalara tükürülmesi bir olmuş adamın. Dalganın niyetini çakınca atlamış suya da zor kurtarmış canını. Sen misin takasını vuran, yüzüne bakmamış denizin bir daha. Su ekmeğini yutunca, ne yapsın, taşta toprakta altın aramış o da.

Ne cebi dolmuş İstanbul’da, ne de karnı... Saçları seyrelemiş, yanakları incelmış, damarları tıkanmış, umutları körelmiş... Tekçe çenesindeki bezeye yaramış büyük şehir: Geldiğinde bulgurken, koca bir cevize evrilmiş şimdi.

“Kalkın la! Misafirimiz var! Çok eski arkadaşımın, kardeşimin, bacısının oğulları... Bu benim oğlan Muzaffer. Gel ulan, ağabeylerinle tanış. Ranzada zıbarın da Ökkeş; Keşaplı. Şu da...”

“Eyüp ben. Hoş geldiniz hemşerim” deyip elini uzatan adamı, sanki birine benzetecek Osman.

“Sağ ol Eyüp kardeş, hoş gördük.”

Eyüp, yerde oturup eski bir dergiyi karıştıran kumral genci dürtüp, “Bu benim birader. Akli kıttır az. Lan Yasin, bak memleketten gelmişler” diyor.

Yasin, başını kaldırmadan şöyle bir bakıp silik bir tebesümünden sonra kâğıtların renkli dünyasına dönüyor.

“Siz Giresun’un neresinden?” diye soruyor, Osman.

“Tirebolu” diyor Eyüp.

Dursun yeniden lafa karışıyor:

“Bunlar da Osman’lan... Neydi bu tüysüzün adı?” Dursun,

omzuna dokunacak olunca Nurhayat geri çekiliyor.

"Hayati" diyor Osman. En korktuğu şey kızın yeni ismine alışamamaktı ama iyi gidiyor.

"Hah. Hayati? Gocunmuyorsun değil mi; takılırim ben öyle. Amcanız sayılırim, olacak o kadar."

Ökkeş, uyur numarasını bırakıyor:

"Bunlar kalacak mı Reis? Benim amcaoğulları gelince ne yapacağız?"

Dursun köpürüyor:

"Lan it, önce bir hoşla misafiri. Babanın hatırı olmayacaktı ki..."

Ökkeş, "Kızma Dursun Reis. Selamünaleyküm, birader. Harbi tüysüzmüş lan bu!" deyip gevrek gevrek gülüyor.

Osman, Nurhayat'ın sulanan gözlerini görünce "Kardeş, üzerine varmayın fazla. Konuşamayınca işte... Sıkıntı yapar içinde" diyor.

Ökkeş, sıska bedenini ranzadan sarkıtıp, "Ohooo, amma hanım evladı çıktınız ha. İki lafın belini kıramayacaksak..." diye tıslıyor.

"Kes ulan, cıvıma!" diyor Dursun. Sonra Osman'a dönüyor, "Demek bizim Sarı, tahtalıyı boyladı ha..."

Osman, hiç ummadığı bir vesileyle odanın lideriyle yakınlık kurmaktan memnun görünüyor. Dayısından söz ederken sesini tutkallı bir acıya bandırıp temeli sağlamlaştırıyor:

"Sorma ağabey; çoluk çocuk, perişan oldular."

"Kaç taneydi?"

"Üç. İkisi kız, evlenip kurtardı onlar kendilerini. Kahraman da lisede, küçük ablasıyla kalıyor."

"Maşallah, maşallah" diyor Dursun, "bak Osman, ben lafi orospu gibi kıvırtmayı bilmem. Siz niye geldiniz? Ne yapacaksınız, de bakalım."

"Şimdi Dursun..." Duraksıyor.

"Reis de, Reis," diyor Dursun böbürlenerek.

"Reis, babam kansere tutuldu, dört sene oluyor, bağı bahçe-yi satıp savdık hastalığın peşinde. Tam iyileşti derken, üçüncü güne çıkamadı..."

"Vah, vah, vah..."

"Başınız sağ olsun hemşerim" diyor Eyüp. Misafirlere en içten davranan o.

"Sizler sağ olun... Anamız felçli, ağabeyimizin yanında duruyor. Ağabeyimiz postacı, kendi boğazına anca yetiyor kazandı... Askerden sonra, iş bulamadım ben. Hayati desen, malum... Geçen hafta düştük yollara."

Dursun, "Ne oldu dediydin bunun diline?" diye lafa giriyor tekrar.

"Arı soktu. Beş yaşındaydı. Anamı çağırıyor, sakız parası isteyecek, ağzını açınca... Arıyı göreceksin, eşek arısından da büyük, acayip bir şey."

"At arısıdır o!" deyip sarı sarı sırtarıyor Ökkeş, bir eli her zamanki gibi bacak arasını kurcalarken...

Dursun gürlüyor:

"Lan oğlum, lan oğlum! Seni adam edemedim öleceğim ya..."

"Allah esirgesin Reis, sen anamız babamızsın bizim."

"Lan eşşoğlu, anan babansam lafımı dinle azcık" deyip Osman'a dönüyor: "Siz düzgün çocuklara benziyorsunuz, bunun gibi değilsiniz. Adamı görür görmez anlarım ben... Ama neye güvenip geldiniz buralara? Bir sanatınız var mı? Benim gibi hamallık mı tutacaksın yokuş dibinde?"

Osman, "Bir ağabeyim vardı, askerden. Kumaş işinde, kendi dükkânını açmış. İş verecekti bize. Onun yanına diye şey etmiş-tik biz aslında. Meğer mahpusa düşmüş" diyor yüzünü dökerek.

"Sebeb?"

"Bankaya borcu mu varmış ne..."

"Ulan memleketin amına koydular! Yok muydu başka

akraba, tanış falan?"

"Yok... Olsaydı keşke."

"Cascavlak kaldınız yani..."

"Oteldeyiz günlerdir. Az biraz birikmişimiz vardı, çoğu oraya gitti."

Ökkeş, "Vallahi birader, bu oda dolu... Başka kapıya, senin anlayacağın!" diye dayılanıyor.

Eyüp kötü kötü Ökkeş'e bakıp bir elini Osman'ın omzuna koyuyor:

"Kardeş, kusuruna bakma sen bunun..." Nurhayat'ın da en çok ona kanı ısınıyor. Eyüp, Reis'e dönüp Ökkeş'in amcaoğullarının ne zaman geleceğini soruyor. Reis de Ökkeş'e...

"Ne zamandı ulan? Onlar da senin gibi haytaysa hiç gelmesinler!"

Ökkeş omuzlarını geriye çekip, "Ayıp ettin Reis, bir ay'a buradalar" diyor.

"Duydun Osman, bir ay... Sonra başka bir yer bakacaksınız artık. Bu hamsi kafa, söz vermiş çocuklara bana sormadan. Söz namustur. Dönmek olmaz."

"Allah razı olsun, Reis!" deyip adamın eline sarılıyor Osman.

"Olsun tabii, olsun da... Gâvurun kestiğini konuşalım evvela: kira 450. Suyu, cereyanı içinde. Beşe bölüyorduk, şimdi siz gelince... Lan oğlum, ortaya kadar boşuna mı okuttuk seni, yapsan ya hesabı!"

Muzaffer, gözlerini parmaklarında telaşla gezdirip,

"60 falan. Tam pay edilmiyor, baba" diyor.

"Aferin lan! Altmış falan... Kaç ulan?"

"65 gibi bir şey."

"Hah! Yemeği akşam bir kazandan yeriz. Herkes önden parasını çıkar. Yetecek mi paranız?"

"Yeter, yeter de..." Lafın ardını getiremiyor, Osman. Neyse ki Dursun halden anlıyor:

"İş diyeceksin..."

"Ne iş olursa yaparım ben. Hayati zayıftır ama. Ona böyle çaycılık, garsonluk falan..."

"Dur bakalım, kim kaybetmiş de siz bulacaksınız çay işini. Zor. Bir tesadüftür, Allah size beni buldurdu. Yoksa zordu işiniz. Sarı'nın yeğenlerine sahip çıkmak boynumun borcu. (Ökkeş'e bakıyor.) Kimlerle uğraşmadım ki... Merak etmeyin, bakacağız bir hal çaresine artık."

Osman, Sarı'yı andırıyor: saçları onunkiler gibi kıvrıkcık, omuzları genişçe, gözleri kıvılcımlı. Ama Hayati'yi gözü tutmuyor, Dursun'un. "Götü yere yakın olandan korkacaksın" derdi ninesi. Bunun hem götü yere yakın, hem de dili kısır. Necip'in kahvedeki oğlan iki haftaya askere gidecekti, onun yerine sokar Hayati'yi. Bir nane beceremez gibi duruyor ya... İnsan az biraz ağabeyine çekmez mi? Osman çakı gibi delikanlı, teneke toplamaya çıkar Eyüpgille. Kiranın bölündüğü iyi oldu aslında. Hanıma fazladan para gönderir bu ay. Oğlanı da alıp kimseye haber vermeden bir haftalığına memlekete kaçmak da içinden geçmiyor değil hani. Hanımın kokusu burnunda tütüyor; ekimde görmüştü en son. Ekim nere, mart nere... Kız da büyüdü iyice. Sağa sola bulaşmadan, hayırlı bir kısmet bulup evermek gerek. Oğlanı yanına aldı beri akli onlarda zaten. Kadın başlarına...

"İstanbul, ah İstanbul! "

Eyüp ve Yasin

Gırtlığını Orhan Baba'dan alan Eyüp, saçları da üç ayda bir onunkine boyuyor. Eh, az çok saz tıngırdatmayı da beceriyor. Çocuklar "Orhan Baba, Orhan Baba" diye peşine takıldı mı,

değmeyin keyfine! Yasin'le teneke topluyorlar. Yasin'in kolu bacağı, Eyüp'ün iki dudağı... "Otur, Yasin!" Oturuyor. "Ye, Yasin!" Yiyor. Başka da kimseleri takmıyor. İnadı tutmaya görsün hele, o zaman Eyüp bile dizginleyemiyor onu. Gözünde çöpte bulduğu gözlük, dilinde ağabeyinden duyduğu üç sözcük: "Batsın bu dünya!"

Eyüp, "Eee, hemşerim. Anlat bakalım, bizim hanı nereden buldunuz?" diye soruyor Osman'a. Osman cevabı günler evvelinden hazırlamıştı neyse ki:

"Parkta oturuyoruz, caminin oradaki parkta, güvercinleri seyrediyoruz Düşünüyoruz tabii bir yandan. Otelde daha fazla kalamayacağız, parkta yatacak halimiz de yok. Ne yapalım, ne edelim derken, ben dedim 'Kapı kapı dolaşıp, iş isteyeceğiz. Memlekete dönecek değiliz!' Kalktık, geziniyoruz. 'İş' diyoruz, 'İngilizcen var mı?' diyorlar..."

"Ne işi bu?"

"Çay, çay... Lazcam var dedim, çayın dilinden anlarım."

"Lazca mı?"

"He, bizim kocakarı Fındıklılı, o öğrettiydi az biraz. Onu dilden saymıyorlarmış ama. Kendi memleketimizde elin gâvurcasını konuşacakmışız. Madem gelmişler, onlar bizim dilimizi öğrensın. Yanlış mı?"

"Haklısın tabii, haklısın..."

"Gezerken midemiz yapıştı. Döner bulduk ucuzundan. Usta da Ordulu çıkmasın mı; kan çekti besbelli. O söyledi, böyle böyle odalar var diye... Sonrası malum. Siz anlatın az da, ne kadardır buradasınız?"

"Temmuz çıktı mı on yıl... Geçen yıl evlendim. Oğlum oldu yeni."

"Allah bahtını açık etsin."

"Âmin, hemşerim. Göreceksın, aynı ben... Bir saçlı ki yeni doğmuş demezsin. Kucağıma aldım, tepikleyip duruyor.

Hami koydum adını. Topçu olacak inşallah!"

"İnşallah. Ben de üç sene Giresun'un altyapısında koşturdum."

"Deme! Niye bıraktın?"

"Sakatlandık, kısmetsizlik. Şaka maka, Trabzon istiyordu beni o ara."

"Vaayy! Doğru diyorsun hemşerim, her şey kismet. Allah ne yazdıysa o olur. Görüyorsun işte; biraderinin dili, benimki-sinin aklı... hepsi Allah'ın işi. Gene şükretmeli..."

"Şükür tabii. Elleri ayakları tutmayaydı ne yapardık? Yasin kardeşle bir mi geldiniz?"

"Onu da benim düğünden sonra aldım yanıma. Oğlanın aklı kıt, hanımla yalnız bırakmak olmaz. Anamız da iyiden iyiye kocadı biliyon mu, bakamıyor artık. Yasin'in burada eli ekmek de tutmaya başladı, çok şükür."

Ökkeş, "Lan Eyüp, patlat İbo'dan bir şeyler de neşemizi bulalım" diyerek bıçak gibi kesiyor sözü. Odanın yeni sakinlerini pek sevmedi gibi. Başka zaman olsa Eyüp saz çalmasın diye etmediğini bırakmazdı.

"Dur şimdi, turp sıkma muhabbete!" diye tersleniyor Eyüp.

Ökkeş altta kalmıyor:

"Söylemezsen söyleme lan! Nimetten saymaya başladı kendini düdük... Ben söylerim anasını satayım.

Dam üstünde un eler

Dam üstünde un eler

Tombul tombul memeler..."

Ökkeş

Gözlerinde atlar tepişiyor sanki. Karadeniz'in hırçın dalgalarına, abus göğüne bakmış anası, ona hamileyken. Ve kapkara bir oğlan doğurmuş. Ökkeş, yedi aylıkmış konuşmuş, onuncu

ayında da koşmuş. Yaşını, henüz tek elinin parmaklarıyla gösterirken, bir gün erik ağacına tırmanıyor. Erikler de mor güzeli, bal damlıyor karınlarından. En heybetlisi, ağacın parmağında ametist gibi parıldıyor. Uzanıyor Ökkeş, biraz daha, sol ayağı budaktan kaymasa alacak eriği. Bu sefer ağaç, sulu insan etinin tadına bakıyor; sivri tırnağıyla oğlanın şakağından ekşi bir sıyrık alıyor. Ökkeş öyle bir bağırıyor ki, anası korkudan reçel kazanını deviriyor. Yüreği elinde yetiyor kadın. Bakıyor, afacanın kolu bacağı yerinde, eteğinin ucuyla koparıp bir ısırgan, basıyor Ökkeş'in kışına. Kıştaki kabarcıklar iki güne geçiyor ya eriğin tırnağı kalıyor şakakta. İzi soranlara, âdeta bir kesik destanı anlatır Ökkeş: Anasının çilli horozunu çalmaya kalkışan kartalla tutuştuğu kanlı cenk sırasında kartalın hançerli pençesi kesmiş yüzünü... Her şeyi öyle bir saykallar ki gerçek olmadığını bilerseniz de bir yarınızı ona inanmış bulursunuz. Tüm bu hayal gücüne ve erken öğrenme yetisine karşın, okulla başı hoş olmamış bir türlü. Dördüncü sınıftaki üçüncü senesinde okulu bırakıp babasının kahvehanesinde çalışmaya başlamış. İlk zamanlar iyiymiş; paspas atıyor, sandalyeleri indirip bindiriyor, okey taşlarını dizip istekaları topluyor, tost basıyor, daha ilk denemede çayları dökmeden tepsiyi taşımayı kıvırıyor... Ne olduysa on dördünde olmuş. Ökkeş kahvenin camını silerken, liseli bir kız, eteği bir karış, kıvıra kıvıra bitiriyor sokağı. Zifiri saçlarını çözüp pembe lastiğini dolgun dudaklarına kısıtıyor, saçlarını evvela kulaklarının ardına atıp sonra geride kuyruk yapıyor. Tek eliyle kuyruğu kavrayıp, ağzından aldığı ıslak tokayla tutturuyor. "Türkân Şoray'ın gençliği gibiydi, yeminle!" Kızın peşine takılıyor Ökkeş. Allem edip kallem edip bir öpücük bile alıyor daha o gün. Ancak kız, ara sıra kahveye uğrayan bir müşterinin kızı çıkmasın mı? Adam, Ökkeş'in kızı nasıl da yediğini gelen geçene allı pullu cümlelerle anlattığını işitiyor. Yıkılıyor kahve! Oğlanı gebertecek adam... Babası, iş daha

fazla büyümesin diye Ökkeş'i İstanbul'a, hısımlı Dursun'un yanına yollayalı beş güz oluyor.

Dursun'la halde kasa indirip bindiriyorlar. Ökkeş daha bir çelimsiz o zamanlar. Yarım yevmiyeyi zor kazanıyor... Hali bırakıp pazarda küfeyle işe çıkıyor o da. Kadınların eli bol... Yaşına başına bakmadan, Dürdane diye tek çocuklu bir dula abayı yakıyor bizimki, rahat durur mu hiç... Kadının büklüm büklüm saçlarının arasındaki dolgun gerdanına, eteğinin altından kenarı uç vermiş donuna iç akıtıyor ya yüz bulamıyor tabii... Rakının su olduğu bir gece dayanıyor kadının kapısına. Polis, karakol, gürültü kıyamet... Dursun, hevesini alır da durulur düşüncesiyle tutup mektebe götürüyor bunu. Paraya kıyıp en sarışın, en genç ve en gür memelisini tutuyor. Sonunun böyle olacağını bilse...

"Memeler, memeler... Ulan iki haftadır etek sıyırmadım be! Reis ya, üç beş kâğıt atsan da..."

"Siktir lan oradan. Orosputlara para akıtasın diye mi rıza minnet soktuk seni düğmeciye? Tövbe, akşam akşam günaha sokma adamı..."

"Muzo! Boruya su yürüdü mü lan? Seni de mektebe yazdıralım artık. Değil mi Reis? Hadi be, bak oğlun milli olacak!"

"Baba ya..." diyor Muzaffer kırmızı kırmızı. En çok yanakları utanmış...

Dursun, "Kime konuştum ben onca? İşine gelmeyince duyma sen. Askere bir git de bak ne yapıyorlar seni orada! Ahlaksız herif, ahlaksız!" diyor Ökkeş'e.

"Sen sıkma canını Reis, orda da yolumu bulurum ben. Her türlü... Hem, 'Ahlaksız' diyorsun da elimden tutup karıya götüren kimdi? Allah senden razı olsun, o neydi be... Balon gibiydi karının memeler, şerefsizim. Alev alev, uçan balon... Dinle Muzo, dinle!"

Muzaffer

Bir dağ düşünün, yüreğine tünel kazılmış... Ardına sarp kayalar mı yoksa denizler mi gizlediğini anlamanın yolu, karanlıktan korkmadan sabırla ilerlemekten geçiyor. Oysa kimse, Muzaffer'in köpüklü bir bataklığı andıran yüzünde, çölsü bağrında ya da kurumaya yüz tutmuş dilinde bir çiçeğin açabileceğine ihtimal vermediğinden, adım atmıyor tünele. Gözünün telvesindeki yıldızları gören olmuyor. "Bu çocuktan adam olmaz" demişler, "Madem okumuyor, alalım okuldan" deyip kestirivermişler... Komi yapmışlar Muzaffer'i. Ne beline bordo önlük yakışmış, ne de börek bıçağı eline...

Haftalığını alır almaz babasına veriyor. Bir çikolata parası bile koparmıyor içinden. Memlekete gidiyor paranın çoğu. Kimi gün kazanda tüten mercimek, kimi gün ekmeğin yanına kırılan soğan oluyor.

Tüm bu yoklukta; lokantaya gelen bir işçinin cebinden atlayan on milyon lirayı, adama geri vermek için üç ay saklayacak kadar da gözü tok. İşçiyi tekrar göremeyince, utana sıkıla handaki işportacılardan içine geyik yavrusu sığınmış minicik bir kar küresi alıyor. Sır gibi saklıyor küreyi. Odayı karanlık bastığında çıkarıp kar yağdırıyor, ay gibi tutuyor avucunda, kar altında yapayalnız bekleyen bahtsız geyiğin gözlerindeki umutlu güzelliğe şaşıyor her baktığında.

Mide

Çarşaf yüzlü kadının biri, elindeki pelüş terliği sallayarak bağıyor: "Çekilin bakayım oradan, köpek gibi eşeleyip dağıtıyorsunuz çöpleri! Apartmanın önü leş gibi kokuyor sonra... Başka yere gidin, hadi bakayım!"

"Ne o Osman, zorunuza mı gitti?" diyor Eyüp, çaçaron kadına aldırmadan.

"Köpek dedi bize..." Ruhunun omurları çözülmüş sanki. Nurhayat'ınsa gözleri bulutlanmış.

"Alışsınız, alışsınız... Köpekliğe de alışsınız. İki üç gün daha bizimle gezin hele..."

"Abi, ayakkabı buldum, hem de mavi. Ayakkabı buldum abi" diye atılıyor Yasin. Nehirden yakaladığı bir balığı tutar gibi sımsıkı tutuyor avucunda.

"Oğlum, uymaz o sana!"

"Alsam olmaz mı? Alayım mı?"

"İyi, haydi, at arabaya!"

"Arabada olmaz, arabada olmaz..." deyip ceplerine sokuşturuyor otuz beş numara çocuk pabuçlarını.

Eyüp, Osman ve Nurhayat'a işin inceliklerini anlatıyor:

"Sadece teneke aramasın gözünüz. Altın bile çıkar çöpten, yeter ki bakmasını bil!"

Sağ elinin dört parmağı, sağlığında deri koltuklarda oturup pahalı mamalar yediği aşikâr bir kedinin kurtlu karnına girince oracıkta kusuyor Nurhayat. Çöp karıştırmamasın diye arabayı veriyorlar eline bu kez, onu da çekecek gücü yok.

"Böyle olmaz, Osman" diyor Eyüp, "sen bunu bir daha alma yanına."

"Ya ne yapayım?"

"Reis bu ara fazladan iş tutuyor, memlekete gidecek herhalde. Yemeği yetiştiremiyor. Buna yemek pişirmeyi öğretsin, zaten kıracağı iki yumurta... Odanın işini görür, yapabileceği bir iş bulunana kadar... Olur mu, Hayati?"

Nurhayat tüpün başında pilav pişiriyor. Dursun'un dediği gibi bire iki değil, bire bir buçuk katıyor suyu. Balık gibi diri diri parlıyor pirinçler. Yanına da kuru fasulye kaynıyor sobada.

Alıyor eline bezi kız, duldarına kadar siliyor her yeri. Günah diye örümcek ağına dokunmuyor tekçe. Aynanın kırıklarına sıkışan, ranzaların altına kümelenen, tahtaların koynuna kaçan tozları bile temizliyor. Sonra kaşğın ucuna üfleyip tadına bakıyor kurunun... "Mis, mis!" Biraz tuz kaçırıyor içine; şüphe çekmemek gerek...

Akşamleyin kazanın başına toplandıklarında ilk ekmeği Dursun banıyor içine:

"Eline sağlık tüysüz oğlan! Tuzu çok ama güzel olmuş gene de."

Nurhayat, "Afiyet olsun," diyecek oluyor, son anda yakalıyor dilini.

Ökkeş sağ yanağındaki lokmayı zevkle ezerken, "Karı doğacakmış bu, ters olmuş" diyor.

Osman, "Erkeğin hasıdır benim kardeşim, istese seni bile doğurtur, değil mi lan Hayati?" deyip sertçe bir şaplak atıyor kızın sırtına. Neye uğradığını şaşırıyor Nurhayat; ağzında lapalanan pirinçler fırlayıp Ökkeş'in ıslı yüzüne yapışıyor. Böylesine bir kakhaha, daha evvel yankılanmadı odada.

Bir hafta geçiyor ama kıza iş bulunamıyor. Kimse şikâyetçi değil aslında durumdan. Odanın kokusu bile değişmiş Nurhayat'tan sonra. Sabah herkesten önce kalkıyor. Ekmeği, zeytini hazırlıyor. Çayı demliyor. Osman'ı yol ediyor, sonra yine temizlik... Akşama doğru yakacak bir şey bulursa sobayı tutuşluyor. Yemek pişiriyor... Evi belliyor odayı. Osman her gece yatılı misafir getiriyor eve, ama olsun; baş başa kalacakları günler de gelecek.

Geceleri ağlıyor kimi zaman. Kolay mı her şeyi susmak? Kızın gözünden yaş yağınca ranzanın altından filizleniveriyor Osman'ın eli. Muzaffer görüyor her şeyi. Nurhayat da onun

küresini görüyor ama. Keşke Muzaffer karanlığa hıçkırdığında, babası da onun elini tutsa...

Dalıyorlar... Günün en gerçek vaktidir gece, o da uykuda geçiyor.

Bağırsak

Gün doğmuş fakat kelebek ömürlü ekmekler, sıcak nefesleriyle fırıncı camını halen buğulandırmamışsa bilin ki günlerden pazardır. Küçükpazar, öğlene doğru açacaktır gözlerini... Sonra kimi banyo yapacak, kimi çamaşır yıkayacak. Kimi birkaç paket tuzlu çekirdek çitleyip dilini yakacak. Kimi bir haftadır görmediği yavuklusunun saçını koklayacak. Kimi yataktan hiç çıkmıyor bu pazar. Kimi kambur sokaklarda turlayacak. Kimi kahvede taş şakırdatacak. Kimi para biriktirmiş, Beyoğlu Rüya'da üç film birden izleyecek. Kimi Zürafa'da kasap vitrine bakıp yalanacak. Kimi camide. Kimi, enseden aldırarak biraz. Kimi, balık ekmekle martı döner arasında kalacak. Kimi bavulunu gecedan toplamış, aylar sonra memleketine gidiyor.

Eyüp, "Erken değil mi Reis? Daha var otobüse" diyor.

"Yengenize bir entari alayım diyorum. Kıza da incik boncuk bir şeyler bakacağız artık... Haydi, Allah'a emanet olun."

Bir ağızdan, "Allah yolunuzu açık etsin, Reis" diyorlar.

Ökkeş arkadan başını çıkarıp "Lan Muzo, benim için de pancar çorbası iç!" diyor.

Dursun kaşlarını çatıyor:

"Ökkeş... Ben yokken azıtmak yok!"

"Ayıpsın, Reis. Babamlara selam."

"Baş üstüne."

Dursun tek tek tokalaşiyor hepsiyle:

"Eyüp, Osman, Hayati... Yasin... Haydi eyvallah."

"Selametle..."

Ökkeş bağıyor:

“Muzo, mısır ekmeği getir lan bize!”

Ökkeş, Dursunlardan hemen sonra kahveye diye çıkıyor. Eyüp ve Yasin hamama gidecekler. Osmanları da çağırıyorlar.

“Biz Hayati’yle dolanacağız biraz. Siz gidin” diyor Osman.

“İki saate gider geliriz. Sonra gezersiniz...”

Bozuk et gibi kokuyor, Osman. Hanın bar bağlamış banyo-sunu –heladan bozma bir izbelik– midesi kaldırmıyor. Hem kabloyu fişe tak, ucunu kovadaki suya sok, ısınacak diye bekle... Yerden sıçrayan atmıklı su da cabası! En iyisi hamama gitmek de... Nurhayat ne olacak?

Karnı ağrıyor sabah beri. Âdet görececek belli ki... Osman’ın yanında kadın bağı alacak hali yok ya. Osman Eyüplerle giderse... herkes dönesiye kadar halleder işlerini. İtiyor Osman’ı ortaya. Eliyle kışkış yapıyor. Aval aval bakıyor, Osman.

“Sen de gelsene Hayati. Korkmayın lan, ucuz hamam” diyor Eyüp.

Kız, omuz silkiyor. Osman anlamaz bakınca “Git, gel. Öyle gezeriz” manasında elini kolunu sallıyor. Osman’ın içi pek rahat değil... Nurhayat’a güzel kokmak için gidiyor gene de. Eyüpler önden çıkıyor. Osman kapıyı kapatırken dilsiz bir öpücük yolluyor kıza. Kıkırdıyor kız, kapıyı peşlerinden kilitliyor. Anahtarını cebine atıp, ceketini kapının koluna asıyor. Çayın suyu hâlâ sıcak sayılır... Önce temizlenip çamaşırlarını değiştirecek kız, sonra da kimselere görünmeden kadın bağı alacak bir yer bulacak. Göğsünü gizlemek için sardığı tülbent, derisine kaynaşmış neredeyse. Kirlilerini katlayıp bavulunun dibine saklıyor. Çiçek kokulu son çamaşırlarını ranzanın kenarına bırakıyor. Isladığı bezi, kuytu kulak arkalarına, güllü ensesine ve sivri omuz başlarına sürüyor...

Kahveci, Ökkeş'i içeri koymuyor. Bir aydır, ne içtiği çayları ödüyor, ne de piştide kaybettiklerini... Bir iki dayılanıp dönüyor geri; kimse kahvede istemiyor onu. Karşıdan Osmanların geldiğini görünce, bir de onlara madara olmamak için kendini Bakkal Topal'a atıyor. Yasin, "Ökkeş, Ökkeş" diye işaret etse de, muhabbetin koyuluğunda kaynıyor sesi.

"Hayati de gelse iyiydi!"

"Sıcağı sevmez o."

"Bizim Yasin gibi desene... Eskiden tezekli kazanlar vardı; of, ne biçim kaynatırdı suyu! Anam da öyle bir yurdu ki bizi derimiz atardı, billahi..."

Oda arkadaşları uzaklaşınca çıkıyor Ökkeş. Topal'dan kopardığı bir dal sigarayı çorabına zulalıyor... Gidip yatağa serilecek. Bu hafta karı da yok, kumar da...

Bok

Eyüp, Osman'ın göğsüne jiletle işlenmiş "Nurhayat"a bakıyor. Nargibi ayrılmış eti etinden, al al akmış. Diyarbakır'daymış, askermiş Osman. Hava sıcak mı sıcak... İrinlenmiş yarası, kokmuş ve ateş yapmış. Beş gün hastanede yatmış oğlan, sonra doğru diskoya... Nöbetler boyu kıpırdamadan çavuşun bokuna bakmış. Başını lağım çukuruna sokup beş dakika sınav çekince eti gerilmiş, yarasının kabuğu çözülüp Nurhayat diye kanamış. Fırsat bu fırsat, sayrımsayıp binbaşı hekimden hava değişimini kapmış. İlk iş, Nurhayat'ı isteyen herifin havasını almış. Bıçak boğazına yaslandı mı kapak gibi açılmış herifin gözleri. O olmuş, Nurhayat'ı başka kimse istememiş.

Dursun kımıltısız. Karısına aldığı fantezi entarinin poşetini, yere kapaklanırken bile bırakmamış elinden. Muzaffer tüy

bıyıklarına bulaşan sümüşü sileceğim derken yanağına doğru yayıyor. Yanağında kuruyor sümük. Gözyaşıyla bir daha ıslanıyor. Merak başlarına toplanıyor: “Ne olmuş?” Muzaffer’e bir şişe su uzanıyor. Muzaffer şişeyi alıyor. Kapağını açıyor. İçerken gözünü babasından ayıramayınca su bağrına akıyor. Neden sonra, suyu avucuna döküp Dursun’un yüzüne sürüyor. Ceviz bezede, susmuş dudaklarda, çengel burunda, yanak çalılarında, kuyulu gözlerde geziniyor eli; saçları ürkmüş alna gelince inceden yağlanıyor.

Ökkeş’in anahtarı deliğe sokmasıyla kapıyı açması bir oluyor. Korkan kızın elleriyle göğüslerini kapatarak ranzaların ardına saklanma çabası, Ökkeş’in şaşkınlığını üzerinden atıp yırtıcılaşmasıyla sonuçsuz kalıyor. Ökkeş, yumruğuyla bastırıyor çığlığı. Üzerine çullandığı gibi şeker etli avı yere seriyor. Nurhayat çırpı kollarıyla karşı koymaya çalışadursun, körpe memesi Ökkeş’in vantuzuna girdi bile. Cüce tırnakların sinek ısırışlarına aldırıyor, Ökkeş. Koparır gibi emiyor memeyi, sakız gibi sündürüyor. Menekşe menekşe soluyor meme.

“Nurhayat’a ne oldu?” diye soruyor Eyüp, peştamalı-nı bağlarken. Osman, kafasını kaşıyıp yere bakıyor: “Köyde. Kenara biraz para atayım, evleneceğiz.” Eyüp, “Allah yardımcın olsun hemşerim” diyor bir yandan kardeşiyle cebelleşirken. Yasin hamama girmek istemiyor: “Yanarım, yanarım ben; çok sıcak.” Şimdiden çiyledi yüzü. Eyüp’ten bir milyon rüşvet alınca, takunyaları ayağına geçirdiği gibi herkesten evvel bitiyor ama buharlı kurnanın dibinde. Anasıyla karılar hamamına gidişini anımsıyor, koca ağızlı bacak arası kedisi aklından hiç çıkmadı zaten. Dudağının kenarı çapkın bir seğirtiyeye kapılıyor. Peştamaldaki şehvani devinim, Osman’ın gözünden kaçmıyor: “Ne o Yasin, bizi mi sikeceksin?”

Dursun denize düşmüş. Haliç'i yüzüyor, boğazı aşip derinlere açılıyor. Karadeniz'in yoksul tuzuna yüzgeçlerini vura vura, kıvrıcık yosunlara sürte sürte karısına yollanıyor. Yolda, bir midyenin koynundan inci aşırıyor. Akli sıra karısının ayaklarına dolanacak, bileklerinin arasından süzölüp parmaklarını gıdıklayacak. Kadın eğilip onu avucuna alınca, Dursun çıkarcak ağzındaki inciye. Ama aylardan mart, kışlı mart denizine parmak bile değmez. Dursun kendini kaderin ağına bırakıyor. Bir balıkçı tezgâhında sergiye çıkıyor. Karısı, yarım kilo hamsi ve bir Dursun alıyor. Kalbini çıkarıp çöpe atıyor –neyse ki kafası duruyor. Dursun'un yorgun kalbi güç bela atıyor. Kocasını mısır ununa bulayıp yağda kızartıyor kadın. Tam yiyecek, komşu geliyor. Limon istiyor. Kokmuştur diye limonun yanına Dursun'u yatırıp komşuya veriyor kadın. Dursun'un lüp diye yuttuğu inci, karnından çıkıp tabakta yuvarlanıyor. Komşu, inciye iç etti. Kalp çöpte duruyor ve tıknaz bir üvezce içiliyor.

Nurhayat'ın kopan düğmesi ranzada cınlayıp, oradan usulca sevdiğinin yastığına fısıldanıyor. Pantolonu bozguna uğrattıp dona saldırıyor, Ökkeş. Hâlâ beyaz oluşuna şaşıyor donun: Bekâr odasında beyaz yoktur, adamın gözünün akını bile sarartır rutubet. Ökkeş, yırtarak aşırıyor son bendi ve et bıçağını körpe şeftaliye saplıyor. Nurhayat'ın dişleri, Ökkeş'in yumruğunu kesiyor hınçla. Ökkeş acıyan elini çekince bir çığlık çık boşluk oluyor ve Nurhayat'ın çekirdeği yere düşüyor. "Şılap" diye sesi var çekirdeğin. Damarlı yuvası ılgıt ılgıt ağlıyor.

Osman başından aşağıya kaynar sular döküyor. Su, tenini yalayıp mermerin sırtından kayıyor ve oluk oluk yutuluyor. Sonra göbek taşına seriliyor, Osman. Tellak, heyula gibi bir adam... Kafayı o yana bu yana çeviriyor. Bacağı alıp kafaya

büküyor. Keseli eliyle tok bir şaplak atıyor mala. Hamur hamur yoğuruyor. Osman'ın dayak yediğini sanıp korkunca peştamalı sönüyor Yasin'in. Ağabeyi, yanık bir türkü tutturuyor o sıra.

"Nerede kaldı bu ambulans?" diye soruyor vatandaşın biri, Muzaffer'i yabancı gibi köşeye iteliyor. Yanına bir yiğit daha buluyor. Dursun'u kolundan bacağından tutuyorlar. "Bir, ki, üç, hop!" Kaldırıyorlar. Poşet, elden boşanıp rüzgâra varırken içini betona döküyor: mavi entari, mum çiçeği desenli... Taksiye taşıyorlar Dursun'u. Çocuk koşup kapıyı açıyor. Nasıl yatırılacağı düşünülürken bir an kayıyor ellerden adam. Muzaffer'in sırtı göğsüne yapışacak sanki... içi gidiyor. Ayaklarının önüne düşüp karpuz gibi yarıyor babasının başı. Renkler dökülüyor gözünden, kararıyor hayat. Yağmur başlıyor. Bir akbaba, yerdeki entariyi alıp kaçıyor.

Ökkeş, zehrini boşaltan yabanıl silahını kabzaya geri sokuyor. Büyük hayvanlar gibi kükreyerek balgam döküyor boğazı. Nurhayat'ın alagarson saçına tükürüyor. Bir de tekme sallıyor böbreğe. İhlamıyor bile kız artık. Ökkeş, yumurta topuklarını takırdatta takırdatta uzaklaşıyor, kapıyı aralayıp etrafı kolaçan ediyor. Zuladan çıkardığı sigarayı kızarmış dudaklarına sıkıştırıyor. Çat çat sessizliği dövüyor kibrit; alevlenen saçlarını tütünlerle sürüyor. Kül kafası, yere düşünce kopuyor kibritin. Ökkeş dumanlı bir nefes alıyor, uçkurunu kaşıya kaşıya çıkıyor odadan. Su damlası gibi kurumaya terk ediyor kızı.

Hamamdan çilek yanaklarla çıkıyorlar. Tellağa kirini kazitan Osman'sa şalgama dönmüş daha çok. Yasin acıkmış. Eminönü'nde balık ekmek yemeye karar veriyorlar. Yağmura aldırmadan yürüyerek gidecekler. Suyun beslediği

manzaraya bakarak "Bu İstanbul'un yağmuru bile ayrı güzel" diyor Osman.

İvecen bir seda yankılanıyor, ambulans gözlerini bayarak geliyor sonunda. Dursun sedyeye alınıyor. Üstü örtülüyor. "Yapacak bir şey yok." Beyaz örtünün Dursun'un ıslak burnuna yapıştığını gören Muzaffer iki adım geri çekiliyor. Cebinden küreyi çıkarıyor: Yavru geyik yan yatmış ve bütün karlar düşmüş... Koşmak istiyor çocuk ama beton balçık!

Kırık ayna gibi görüyor Nurhayat'ın gözleri. Tavandan demir bir kirpik sarkıyor. Parlak sırtlı bir böcek, cılız örümceği kemiriyor. Tüylü, kitin bacaklarca güzelliği gölgelenen poster ağlıyor. Parmağı, ranzanın altındaki bavulu işaret ediyor. Nurhayat, donunun leşini ve ağzı gözü dağılmış pantolonunu bileğinden atıp solucan gibi ıslak ıslak çantaya sürünüyor. Fermuarı açarken tırnaklarının dibi sancıyor. En üstte uyuyan atkıyı kaldırıyor. Titrek bacaklarına sözü geçince doğrulup ranzaya tırmanıyor. Atkıyı katlıyor, ölçüyor biçiyor, düğümlüyor çözüyor... Ucunu tavandaki paslı kirpiğe bağlıyor. Güvercinboynunu ilmeğe geçiriyor sonra. Yağmurun tıptırtısı inceden başlayan içli sazla yarenlik ederken, poster "Atla" diye ölümcül bir yerinden giriyor şarkıya. Nurhayat, ten ucuyla aşağı bakıyor. Yemyeşil kırlar, çağlayan dereler... Bir gelinciğin üstünde limonlu kanatlarını açmış onu bekliyor, Osman. Derken bir nur hayat düşüyor bekâr odasının kirli bulutundan. Atkı uzuyor, uzuyor, uzuyor... İtiyor birbiriniilmekler, ne ki kâfi gelmiyor. Ayak yere karış kala duruyor zaman ve çıt diye sökülüyor omur.

ÇOCUKLAR BALKONLARDAN EL SALLADILAR

Sokağa çıkmak yasaktı. Çocuklar balkonlardan el salladılar. Karıncalar yuvalarını basan kanda boğulurken, çocuklar balkonlardan el salladılar. Camlar, tencere kapakları, örümcek ağıları ve yavru kediler titrerken ve balkonlardan el sallarlarken çocuklar; kadınlar çamaşırlarını toplayıp bayrak astılar. Kertenkeleler kuyruklarını düşürdü. Köpekler cesetlerin karınlarını, sinekler köpeklerin kulaklarını yerken; kadınların asarken düşürdükleri gibi bayrakları, kuyruklarını düşürdü kertenkeleler. Sinekler kanatlarını çırpıkça kuyruklarını sallayan köpeklerin karınlarını yediği cesetlerin kocaları olduğunu gören kadınlar, bayrakları asarken düşürdüler ve çocuklar balkonlardan el salladılar. Güvercinler tüylerini düşürdü. Çocukların el salladıkları balkonları, apartman boşluklarını, heykel kafalarını, yağlıboya tabloları, mektup pullarını ve cami avlularını bırakıp uçarken tüylerini düşürdü güvercinler. Sokaklarında tankların gezmediği memleketlere uçarken güvercinler, çocuklar balkonlardan el salladılar ve kuyruklarını sallayan köpeklerin karınlarını yediği cesetlerin oğulları olduğunu gören kadınların asarken düşürdükleri bayrakların üzerinden geçti tanklar. Ağaçlar elmalarını düşürdü. Bayrakların üzerinden geçen tanklardaki askerlerin kendileri olduğunu gören çocuklar balkonlardan el sallarlarken elmalarını düşürdü ağaçlar. Balkonlardan el sallarlarken ağaçların düşürdüğü elmalar gibi al yanaklı çocuklar, askerler bayrakların üzerinden geçen tanklardan atladılar. Güneş sokaklarında tankların gezmediği memleketlere uçan güvercinlerin peşinden giderken ve karıncaların yuvalarını basan kan gibi koyulurken hava, sokağa yuvarlandı tanklardan atlayan askerlerin oğulları olduğunu gören kadınların asarken düşürdüğü bayraklar gibi al al elmalar. Sinekler köpeklerin kulaklarını, köpekler cesetlerin karınlarını, askerler elmaları, tanklar sokakları, kadınlar akıllarını... Kadınlar bayrakları, kertenkeleler kuyruklarını, güvercinler tüylerini, ağaçlar elmalarını, balkonlar el sallayan çocukları...

Erkek: Barış Kız: Sevgi

Yemek: Terbiyeli Kuyruk Çorbası, Güvercin Dolması, Elma Tatlısı

Hicri Şemsi

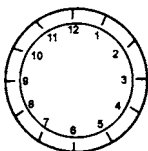
Hicri Kamerî

Rûmî

Yıl

Ay

Gün

İmsak

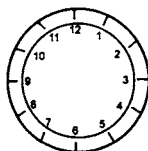
Güneş

Öğle

İkindi

Akşam

Yatsı

İmsak

Güneş

Öğle

İkindi

Akşam

Yatsı

"Karıncalar, karıncalar! Kim çoğaltıyor ölümü?"

LEYLÂ ERBİL

Saatli Maarif Takvimi

"Bu yüzden çok çelimsizdi annem. Çelimsizdik. Derimle inatlaşan kemiklerim, olduğumun on misli çirkin gösterirdi beni. Şehrin sırtını döndüğü üç katlı bir gecekonduyun merdiven altındaki kömürlükten bozma bu güneşsiz odasında, orkideler yetişecek değildi elbet. Bir saksımız vardı. Kapının yanındaki masanın üzerinde beklerdi. Annem yıkadığı çatal bıçağı yatağın altındaki tahta valize kaldırmadan önce, kurusun diye onun içine koyardı. Saksıdaki o eğri büğrü çatallardan farksızdık biz de. Bunca çirkinliğimize karşın, kırık bir ayna asılıydı yatağın çaprazındaki duvarda. Başka yüzler arardık bakıp bakıp... Bir gece, gözlerimi ağlar buldum o aynada. Boğazımdaki luçkırağı fark ettim hemen sonra. Annem telaşla heladan çıkıp, niye ağladığımı sordu. Cevap aynadaydı. Yüzümde. Yüzünde. "Ağlama" dedi sarılıp, "sen başkasın. Eylül'de okula yazdıracağım seni." Aynadaki kırıktan güneşi gördüm o an sanki... Gülümsüyordu."

Hakkı İnanç, bu yıl birincisi verilen **Selçuk Baran Öykü Ödülü**'nün sahibi oldu. 2008 yılından bu yana öykü yazar, çalışmaları çeşitli dergilerde yayımlanan ve pek çok yarışmada dereceye giren genç yazar Giresun'da yaşıyor ve yazıyor. Gözlem gücünün derinliği, insan hallerine dolaysız yaklaşımı, sıradan insanların sıradan görünen yaşamlarının altındaki gündelik ama irkiltici gerçeklere açtığı pencere ve özgün öykü diliyle daha bu ilk kitabında öykücülüğümüze farklı bir soluk getiriyor.

